

Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

**ZPRÁVA O ČINNOSTI
AGENTURY PRO SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ
V ROMSKÝCH LOKALITÁCH
V ROCE 2009**

Praha
Březen 2010

Obsah:

A. SHRUTÍ VÝVOJE AGENTURY V ROCE 2009, KLÍČOVÉ ZMĚNY	4
B. FINANČNÍ PŘEHLED – VÝDAJE AGENTURY V ROCE 2009	8
C. ČINNOSTI ŘÍZENÉ ODDĚLENÍM LOKÁLNÍCH KONCEPCÍ	9
I. Souhrnné zprávy z pilotních lokalit	9
II. Spolupráce s městem Litvínov	53
III. Nejlepší praxe v lokalitách	56
IV. Základní dokument Agentury pro práci v lokalitách	62
V. Strategický plán Oddělení lokálních koncepcí	62
VI. Metodika práce v lokalitách	64
VII. Projektové poradenství Agentury	66
VIII. Činnosti Agentury v rámci vybraných operačních programů ESF a ERDF	67
IX. Činnosti Agentury v rámci skupiny „PILOT“	68
X. Konference na podporu sociální integrace (ve spolupráci s MV ČR) a příručka pro obce	69
XI. Program vzdělávání Policie ČR	70
XII. Součinnost v boji proti extremismu	71
XIII. Analýzy, analytická šetření a studie	72
XIV. Rizika práce Agentury v lokalitách	75
D. ČINNOSTI ŘÍZENÉ ODDĚLENÍM ŘÍZENÍ A KOORDINACE	76
I. Koncepce Oddělení řízení a koordinace	76
II. Příprava a start realizace Individuálního projektu národního	77
III. Příprava věcného záměru zákona o Agentuře	79
IV. Činnost monitorovacího výboru Agentury	80
V. Činnost analytického oddělení – spolupráce s resorty	82
VI. Spolupráce s médii a informování veřejnosti	84
VII. Mezinárodní spolupráce	85
E. PLÁN ČINNOSTÍ AGENTURY PRO OBDOBÍ 2010-2012	86

Předkladatel: Zmocněnec vlády pro lidská práva Michael Kocáb

Odpovědný zpracovatel: Martin Šimáček, ředitel odboru pro sociální začleňování v romských lokalitách (Agentura)

Info: www.socialni-zaclenovani.cz

Kontakt:

Kancelář Agentury: Vladislavova 4, Praha 1

Poštovní adresa: Úřad vlády ČR, nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

Tel: 296 153 223

Seznam použitých zkratk

ASZ – Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách
CPIV – Centrum podpory inkluzivního vzdělávání
ČvT – Člověk v tísni, o.p.s
GH – Grant Help, s.r.o.
IOP – integrovaný operační program
IOP 3.1.B integrovaný operační program – oblast podpory 3.1.B
IQRS – IQ Roma Servis
IPO – individuální projekt obce (v rámci OP LZZ)
IPRM – integrovaný plán rozvoje města
SPRSS – střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
KÚ JMK – Krajský úřad Jihomoravského kraje
LK – lokální konzultant
LLP – Liga lidských práv
LP – lokální partnerství
NNO – nestátní neziskové organizace
NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OBP – odbor bezpečnosti a prevence
OLK – oddělení lokálních koncepcí
OP LZZ – operační program lidské zdroje a zaměstnanost
OP VK – operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost
OPP – obecně prospěšné práce
OŘK – oddělení řízení a koordinace
OSSZ – odbor sociálních služeb a zdravotnictví
OSPOD – odbor sociálně-právní ochrany dětí
PMS – probační a mediační služba
PS – pracovní skupina
PRSS – plán rozvoje sociálních služeb
SPLP – strategický plán lokálního partnerství
SRNM – Sdružení Romů na Moravě
SMO – Svaz měst a obcí
SÚ AVČR – Statistický úřad akademie věd České republiky
SVL – sociálně vyloučená lokalita
TSP – terénní sociální práce
VPP – veřejně prospěšné práce
SVI – systém včasné intervence
OSvZ – odbor sociálních věcí a zdravotnictví
ZM – zastupitelstvo města

A. SHRNUÍ VÝVOJE AGENTURY V ROCE 2009, KLÍČOVÉ ZMĚNY

Vláda České republiky rozhodla usnesením ze dne 23. ledna 2008 č. 85 o vytvoření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách a zavázala vedoucího Úřadu vlády, ve spolupráci s ministrem pro lidská práva a menšiny **předložit žádost o finanční podporu z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost (dále jen „OP LZZ“), a to na tři roky pro 12 pilotních lokalit.** Dále uložila ministroví pro lidská práva a menšiny vyhodnotit účinnost pilotního projektu Agentury, včetně zájmu dalších obcí a měst o její služby, a v závislosti na výsledcích projektu **navrhnout další postup, včetně návrhu institucionálního zabezpečení Agentury s konkrétní právní subjektivitou.**

V materiálu k usnesení vlády 85/2008 dále vláda České republiky rozhodla, že „je nutné rozdělit činnost Agentury do dvou fází: *pilotní a plošné*. Úvodní pilotní fáze bude probíhat od ledna 2008 do prosince 2010. Spolu s tím, jak poroste poptávka po službách Agentury, se bude průběžně zvyšovat počet lokalit, ve kterých bude Agentura působit, a pilotní fáze postupně bude přecházet do fáze plošné realizace. Po ukončení pilotní fáze bude vládě předloženo její vyhodnocení spolu s návrhem systematického řešení včetně institucionálního a finančního zajištění, aplikovatelného na celém území ČR v závislosti na aktuální poptávce obcí. Na základě reálné poptávky obcí v průběhu pilotní fáze bude pravděpodobně od ledna 2010 realizována plošná fáze.¹

Agentura pro sociální začleňování začala působit ve 12 pilotních lokalitách na jaře r. 2008. Vzhledem k tomu, že se tehdejšímu vedení Agentury nepodařilo připravit projekt v rámci OP LZZ tak, aby mohl být realizován a nebyla zpracována metodika práce v lokalitách, byla z administrativních důvodů ukončena přímá finanční podpora projektů v lokalitách bez náhradního řešení. Tato situace vedla k personální destabilizaci Agentury, většina prací v lokalitách se na konci roku 2008 pozastavila, tím klesla důvěra k Agentuře u vedení samospráv i na úrovni státní správy.

Situace se radikálně změnila jmenováním Michaela Kocába do funkce ministra pro lidská práva v únoru 2009 a změnou vedení Agentury v březnu 2009, kdy byl ve výběrovém řízení vybrán nový ředitel Agentury Martin Šimáček.

Ministr spolu s ředitelem Agentury zahájili práce na obnovení funkčnosti Agentury a na plnění úkolů uložených vládním usnesením 85/2008. Bylo nezbytné obnovit činnosti v lokalitách a urychlit přípravu návrhu na institucionální zabezpečení Agentury. Přestože je nyní Agentura plně funkční, realizuje přechod z pilotní do plošné fáze a začíná vyhodnocovat výsledky intervencí v lokalitách, **zpoždění v realizaci pilotního projektu a komplikace při přípravě návrhu věcného záměru zákona o Agentuře pro sociální začleňování vyžadují prodloužení zařazení Agentury do organizační struktury Úřadu vlády ČR jako samostatného odboru, a to optimálně na dobu do 31. prosince 2012.**

V roce 2009 se podařilo Agenturu stabilizovat, personálně výrazně posílit a zvýšit odbornost týmu. Zatímco v březnu 2009 pracovalo v Agentuře 12 pracovníků, k 31. 12. 2009 byl jejich počet zvýšen na 23. Pracovníci bez adekvátní kvalifikace byli propuštěni. Ke zvýšení efektivity a počtu pracovníků nedošlo navýšením rozpočtu, ale pouze díky efektivnímu využití prostředků a systematickému využívání dlouhodobých dohod o pracovní činnosti.

Vedle odborného týmu pro práci v lokalitách byl vybudován **centrální tým odborných pracovníků**, kteří svým oborovým know-how (v oblastech inkluzivního vzdělávání, zaměstnanosti, podporovaného

---

¹ „V roce 2010 se bude ukončovat a vyhodnocovat pilotní fáze, plošná fáze bude naopak zahájena. Dojde tak k funkčnímu propojení obou fází, kdy jedna postupně přeroste v druhou.“ In: Materiál k usnesení vlády ČR ze dne 23. ledna č. 85 ledna 2008, str. 39

bydlení, sociálních služeb, práva, strukturálních fondů a extremismu) podporují kvalitní opatření v lokalitách a zároveň se aktivně zapojují do spolupráce se státní správou (resorty MŠMT, MPSV, MMR, MV). Poskytují tím státní správě odbornou zpětnou vazbu na účinnost resortních politik směrem k sociálně vyloučeným obyvatelům a navrhují vhodné úpravy a doplnění těchto politik. Jsou písemně zpracovány klíčové pilíře práce Agentury: **Základní dokument Agentury pro práci v lokalitě** – jasný popis cílů a opatření, která Agentura realizuje v lokalitách a **Standard práce lokálního konzultanta v lokalitě**.

V létě 2009 byl zcela přepracován a znovu předložen ke schválení **individuální projekt** národní z prostředků OP LZZ, který byl řídicím orgánem (Ministerstvo práce a sociálních věcí) schválen na podzim 2009 a od 1.1.2010 je realizován. **Za 45 miliónů korun zajistí činnost Agentury na 36 měsíců**, pokryje cca 60 procent rozpočtu a umožní **rozšíření práce Agentury z 13 na 33 lokalit** (od 1.4.2010 o deset a od 1.1.2011 o dalších deset).

Na začátku prosince 2009 vyhlásil ministr pro lidská práva Michael Kocáb výzvu pro obce k účasti v **řízení o spolupráci s Agenturou od 1.4.2010. Přihlásilo se celkem 43 obcí**, z toho 39 splnilo formální náležitosti a postoupilo k dalšímu hodnocení. Dne 10. února 2010 vybral Monitorovací výbor pro činnost Agentury (složený ze zástupců resortů, krajů, SMO a NNO), pod vedením ministra Kocába, deset obcí, s nimiž Agentura začne nově spolupracovat. Zájem více než čtyřiceti obcí o spolupráci je výjimečným úspěchem. Po nečinnosti na konci roku 2008 ztratila Agentura u řady obcí kredit a jejich zájem o případnou spolupráci se tehdy výrazně snížil.

K financování opatření v lokalitách zvolila Agentura základní strategii **efektivního využití finančních prostředků ze strukturálních fondů. Realizuje tzv. projektové poradenství**, při němž pomáhá partnerům napsat a připravit projektové žádosti. Agentura má podrobně zpracován postup asistence při přípravě projektu krok za krokem, vytvořila tým odborníků na strukturální fondy. V jednom okamžiku **je Agentura s to spolupracovat na přípravě 60-70 projektů**. Lokální konzultanti se zaměřují na přípravu projektů v OP lidské zdroje a zaměstnanost (oblast podpory 3.2.) a OP vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Agentura spolupracovala s Ministerstvem práce a sociálních věcí na přípravě výzvy OP LZZ k předkládání **individuálních projektů obcí**. Lokální konzultanti zpracovávají projekty s odpovědnými pracovníky obcí. Projekty vycházejí z místních strategických dokumentů Agentury, mohou pokrýt oblast služeb **až na 4 roky v celkové výši až 25 miliónů korun**. Ve výzvě je alokováno **celkem 200 mil. Kč a je určena pouze pro města spolupracující s Agenturou**.

Na konci roku 2009 Agentura spolupracovala na přípravě deseti individuálních obecních projektů, mj. v Chebu, Roudnici nad Labem, Přerově, Litvínově, Ostravě a na Jesenicku a Šluknovsku. Jedná se o města, kde se již podařilo vyjednat spolupráci na přípravě individuálního projektu. Zapojení dalších měst je v jednání.

Současně se Agentura během roku 2009 zaměřila na přípravu projektů z Integrovaného operačního programu, oblast podpory 3.1.b – **výstavba infrastruktury pro služby**. Spolupracovala s MPSV na přípravě výzvy, která je vypsána **v celkové alokaci 550 mil. Kč** pro obce a subjekty v obcích, které spolupracují s Agenturou. Podmínkou je soulad projektu se strategickými dokumenty Agentury. Koncem roku 2009 Agentura **spolupracovala na přípravě 22 projektů**, z nichž lze očekávat, že minimálně polovina bude předána k hodnocení (mj. v Chebu, Mostě, Ústí nad Labem, Kladně, Roudnici nad Labem, Přerově, Litvínově a na Jesenicku a Šluknovsku).

Agentura se stala klíčovou součástí **koordinační skupiny PILOT**, řízené MMR ve spolupráci s MPSV **pro koordinaci a dohled na realizaci šesti pilotních projektů na rekonstrukci a revitalizaci romských vyloučených sídlišť**. Aby mohla pracovat ve všech místech, kde projekty v úhrnné výši cca ¼ mld.

korun probíhají, začala spolupracovat také s Kladnem a Orlovou (ostatní města jsou Přerov, Ostrava, Brno a Most).

Pracovníci Agentury jsou členy řídicích skupin IPRM (integrovaných plánů rozvoje měst), kde je jejich úkolem **prosazovat projekty na podporu sociální integrace, jež by za jiných okolností nebyly podporovány či financovány**. Klíčovou rolí Agentury je zajistit koordinaci rekonstrukčních prací se zajištěním služeb a aktivit na podporu sociální integrace. **Vysokou míru zapojení do IPRM vykazuje Agentura především v Ostravě a Přerově** (dílčí aktivity jsou úspěšné v Mostě a Orlové).

Základním výstupem práce lokálního partnerství je **lokální strategie sociálního začleňování**. Práce na tvorbě strategií byly na konci roku 2008 na řadě míst zastaveny. Od března-května 2009 byly práce na strategiích obnoveny a na konci roku 2009 finišovaly. **Hotové jsou strategické plány Šluknovska, Mostu a Chebu, těsně před dokončením jsou strategické plány pro lokality Broumov a Jesenicko. Strategické plány sociálního začleňování budou ve všech lokalitách dokončeny do konce dubna 2010.** Tam, kde není politická vůle dokument zpracovat a přijmout zastupitelstvem, bude připraven souhrn doporučených integračních opatření vycházející z místních strategických dokumentů (střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, integrovaný plán rozvoje města, apod.).

V roce 2009 Agentura, ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, uspořádala celkem 8 krajských konferencí s názvem Podpora sociální integrace. Konaly se v Ústí nad Labem, Liberce, Plzni, Praze, Olomouci, Ostravě, Hradci Králové a Českých Budějovicích. Na konferencích byli zástupci měst seznámeni se základní nabídkou poskytovaných služeb Agentury, dostupnými finančními zdroji a také příručkou pro sociální integraci. Vedle Agentury předali ucelené informace také zástupci MPSV, MMR, MŠMT a MV – jejich prezentace najdete na webové adrese www.socialni-zaclenovani.cz.

Agentura vydala v září 2009 **Příručku pro sociální integraci** – v nákladu celkem 1600 ks. Jedná se o stručný, ale ucelený návod k realizaci místních politik v oblasti sociálního začleňování, návrh klíčových opatření a jejich financování. Příručka je podporou obcím a byla distribuována především starostům a dalším klíčovými pracovníkům obcí – viz www.socialni-zaclenovani.cz.

V jarních a letních měsících roku 2009, kdy extremisté podnikli desítky akcí v českých městech, **nabídla Agentura systematickou pomoc zástupcům vedení obcí pro zajištění bezpečnosti obyvatel vyloučených lokalit a právní podporu pro rozhodnutí o rozpuštění akce.** Za asistence Agentury se podařilo rozpustit shromáždění pravicových extremistů v **Jihlavě** a předvolat svolavatele mítinku Dělnické strany v **Přerově**.

Agentura v roce 2009 připravila a realizovala **systematické vzdělávání policistů v oblasti sociální integrace**. Vzdělávání bylo určeno hlavně pro styčné důstojníky pro národnostní menšiny a policisty zasahující v blízkosti vyloučených lokalit (kteří obvykle nemají informace a dovednosti k výkonu práce ve vyloučených lokalitách). Agentura připravila 6 seminářů, v roce 2010 naváže dalšími deseti.

V roce 2009 Agentura výrazně zefektivnila svoji **výzkumnou činnost**. Zaměřila pozornost na vytvoření ucelené skladby ukazatelů tak, aby byly užitečné pro realizaci opatření a zároveň umožňovaly **evaluaci výsledků práce – tj. sledování skutečného přínosu Agentury pro obce**. Agentura prostřednictvím dodavatele zajistila **situační analýzy** v Chebu, Mostě, Ústí nad Labem, Broumově a na Šluknovsku a zpracovala analýzu situace v Chomutově s přihlédnutím k exekucím dávek v hmotné nouzi.

Především však realizovala inovativní výzkumy, a to **v Přerově** (výzkum kriminogenních faktorů pro realizaci opatření prevence kriminality), **v Roudnici** (analýza privatizace bytových domů a návrh osmi opatření pro zlepšení bydlení nízkopříjmových domácností), **v Brně** (metodika výzkumu užívání návykových látek mezi mládeží) a **Ostravě** (monitoring situace na trhu s byty).

Agentura zároveň zpracovala **koncepční návrh legislativních i věcných úprav** v oblasti **podporovaného a sociálního bydlení**, který připravuje k veřejné debatě se zástupci NNO, akademické obce a státních institucí. Agentura zpracovala také analýzu zavedení a dopadu institutu **veřejné služby** a vyjednává s MPSV o jejím využití v praxi.

Příprava návrhu věcného záměru zákona o Agentuře pro sociální začleňování byla zahájena ve IV. čtvrtletí r. 2008 workshopy, kterých se zúčastnili zástupci odborné veřejnosti, státní správy i neziskového sektoru. V lednu 2009 byl návrh věcného záměru zákona předložen do mezirezortního připomínkového řízení. K materiálu byla vznesena řada zásadních připomínek, proto bylo nutné, po nástupu ministra Kocába do čela resortu a ředitele Šimáčka do čela Agentury, na základě připomínkového řízení materiál zásadně přepracovat.. Zcela přepracováno bylo Hodnocení dopadů regulace (RIA). Vzhledem k rozsáhlým změnám, které byly v materiálu provedeny, **byl návrh věcného záměru zákona o Agentuře znovu předložen do mezirezortního připomínkového řízení, a to v říjnu 2009. V této chvíli je materiál předložen Legislativní Radě vlády.**

Obě mezirezortní připomínková řízení, další individuální jednání s gestory resortů, zástupci Svazu měst a obcí ČR, zástupci neziskového sektoru a odborné veřejnosti vedli k vytvoření materiálu v maximálním možném konsenzu při sledování maximální efektivity výkonu Agentury. **Stávající návrh je uceleným kompromisem, který umožňuje vystavět Agenturu jako silný úřad s přiměřenými kompetencemi a přiměřenou kapacitou** k povaze a komplikovanosti řešeného problému.

Agentura je v současné době nadresortním orgánem, který je pověřen přenášet poznatky z práce v terénu na národní úroveň a usilovat o součinnost a synergii mezi jednotlivými resorty. V této roli dosud žádný subjekt nepůsobil, což mělo za následek tříštění resortních politik. Agentura je také jediný nástroj vertikální koordinace sociálního začleňování, tj. vlády, krajů a obcí. Realizuje praktickou podporu obcím od vlády. K tomu však nemá dostatek politické podpory a adekvátních kompetencí. O jejich získání Agentura v současnosti usiluje v jednání s resorty při přípravě zákona o Agentuře a při snahách o zajištění finančních prostředků pro její další fungování.

V uplynulém roce se podařilo zásadně zvýšit renomé Agentury u spolupracujících obcí i resortů. Z toho vyplývá i mimořádný úspěch při vypořádávání připomínek k návrhu věcného záměru zákona o Agentuře oproti vypořádávání původního návrhu z roku 2008, který byl silně rozporovaný a neměl téměř žádnou politickou ani odbornou podporu.

B. FINANČNÍ PŘEHLED – VÝDAJE AGENTURY V ROCE 2009

V roce 2009 hospodařila Agentura s rozpočtem ve výši 13,2 mil. Kč. Hlavní položku činily mzdy ve výši 5 913 tis. Kč. Položky povinného pojistného na sociálním zabezpečení a zdravotním pojištění činily 2 011 tis. Kč. Tím byly beze zbytku pokryty náklady na zaměstnance Agentury ve 12 pilotních lokalitách a na zaměstnance poskytující odborné a administrativní zázemí, úhrnem 15 pracovních úvazků.

V průběhu roku 2009 bylo rozpočtovým opatřením převedeno do položky ostatní osobní výdaje celkem 1,3 mil. Kč, které byly využity na úhradu odměn pracovníků na dohodu o pracovní činnosti. Za celý rok 2009 bylo uzavřeno celkem 12 dohod o pracovní činnosti. Takto byly zajištěny zvýšené potřeby personálních kapacit pro výkon v lokalitách a v odborném poradenství Agentury pro partnery v samosprávě, státní správě i neziskovém sektoru. Položka drobný hmotný dlouhodobý majetek nebyla čerpána. Podstatná část prostředků byla převedena do řádku Ostatní služby.

Nákup materiálu byl realizován v celkové výši 104 272 Kč. Jednalo se o nákup katalogů, plakátů a tisk Příručky pro sociální integraci vyrobené dodavateli na základě objednávky Agentury. Prostředky nájemného byly čerpány k zajištění kancelářského zázemí pro pracovníky v lokalitách, a to v Ostravě, Přerově, Brně a v Ústí nad Labem.

Finanční prostředky byly dále určeny na zajištění konzultačních, poradenských, právních (po úpravě celkem 1 950 tis. Kč) a ostatních služeb (po úpravě celkem 560 tis. Kč) – zejména v oblasti analytických šetření v lokalitách. Prostředky na analýzy, studie a expertízy byly alokovány takto: Výzkumná zpráva a doporučení v oblasti bydlení v Roudnici nad Labem – 235 tis. Kč, konzultace při přípravě národního projektu z OPLZZ – 40 tis. Kč, supervize a metodická podpora lokálním konzultantům – 128 tis. Kč, výzkum rizikových faktorů v soc.vyl. lokalitách v Přerově 240 tis. Kč, konzultace v oblasti extremismu – 32 tis. Kč, právní poradenství 542 tis. Kč, poradenství v oblasti přípravy a realizace projektů v lokalitách – 143 tis. Kč, systémy podporovaného bydlení – koncept – 55 tis. Kč, příručka pro sociální integraci – 55 tis. Kč, metodika výzkumu užívání návykových látek mládeží v Brně – 142 tis. Kč, situační zpráva Chomutov – 250 tis. Kč.

Konzultační a právní služby byly čerpány zejména pro přípravu návrhu věcného záměru zákona o Agentuře. Konzultační služby byly dále využity pro zajištění metodické podpory a supervize pro výkon činností lokálních konzultantů Agentury v lokalitách. Prostředky na překlady byly čerpány k zajištění zahraničních vystoupení ředitele odboru, celkem ve výši 36 tis. Kč. Prostředky pohoštění byly čerpány především k zajištění občerstvení při zasedání lokálních partnerství ve 12 lokalitách, kde Agentura působí, a pro zajištění občerstvení při krajských konferencích pořádaných Agenturou.

Cestovné tuzemské bylo čerpáno především k zajištění dopravy pracovníků odboru – lokálních konzultantů na služební cesty do lokalit. Cestovné zahraniční bylo čerpáno především vedením Agentury k zajištění spolupráce odboru na mezinárodní úrovni, a pracovníkem Agentury na služební cestu pro zajištění přenosu dobré praxe v oblasti bydlení ze Slovenska.

Úřad vlády je realizátorem individuálního národního projektu v Operačním programu lidské zdroje a zaměstnanost: Podpora sociálního začleňování ve vybraných romských lokalitách prostřednictvím práce Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách, č. OPLZZ-ZS22-700/2009. Projekt byl přepracován a předložen ke schválení s termínem realizace od 1.1.2010 s tím, že v kapitole 304 Úřadu vlády je nadále celkem 10 mil. Kč nároků z nespotebovaných výdajů, které byly převedeny z kapitoly MPSV již v roce 2008. Z důvodu neuskutečnění realizace předchozí varianty projektu nebyly tyto prostředky čerpány. Čerpání uvedených finančních prostředků ve výši 10 mil. Kč je naplánováno v rámci realizace individuálního projektu v roce 2010.

Všechny dodavatelské vztahy byly od května řešeny smluvním závazkem, Agentura upustila od předchozí zavedené praxe nákupů služeb v hodnotě nad 10 tis. na objednávku.

C. ČINNOSTI ŘÍZENÉ ODDĚLENÍM LOKÁLNÍCH KONCEPCÍ

I. Souhrnné zprávy z pilotních lokalit

Oddělení lokálních koncepcí plní úkoly v rámci výkonu činností Agentury na místní úrovni. Agentura podporuje taková opatření, která pomohou samosprávám v procesu sociální integrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a v rozvoji sociálně vyloučených lokalit v kontextu celé obce/města a všech jejích občanů.

Posláním Agentury je propojovat subjekty na místní úrovni tak, aby spolupracovaly při sociálním začleňování. Agentura podporuje nad-resortní přístup a propojování působení veřejné správy a neziskového sektoru.

Základní cíl naplňuje oddělení prostřednictvím asistence při vytváření lokálních partnerství, asistence při tvorbě místních komplexních strategických plánů sociálního začleňování, asistence při realizaci těchto strategií, prostřednictvím výměny dobré praxe a pomocí národních a evropských dotačních programů. Pracovníci agentury rovněž poskytují metodickou podporu a pomoc všem lokálním partnerům při tvorbě a realizaci projektů naplňujících lokální strategie. Agentura posiluje, metodicky podporuje a koordinuje činnost partnerů ve vyloučených lokalitách v oblasti poskytování sociálních služeb, programů na podporu zaměstnanosti, vzdělání, rozvoje sociálního bydlení atd.

Základní platformou pro práci Agentury v lokalitách je tzv. **lokální partnerství**, kterého se účastní všechny relevantní instituce a subjekty participující na sociálním začleňování. V roce 2009 byly dokončeny **situační analýzy** ve všech lokalitách působení Agentury, v závěru roku začaly být postupně zveřejňovány dokončené **místní strategické plány** (tento proces bude dokončen v posledních z pilotních lokalit v dubnu 2010).

Vysvětlivky k řazení informací ve zprávách z lokalit

V kapitole jsou za sebou řazeny zprávy z jednotlivých měst, obcí a regionů v abecedním pořadí. Struktura zpráv z lokalit je stejná, přesto je jednotlivým lokalitám věnován různě velký prostor, a to zejména z důvodu rozdílného množství realizovaných opatření a aktivit v každé z nich. Městům, ve kterých hraje dominantní roli proces strategického plánování, je v rámci zprávy věnován výrazně větší prostor.

Charakter informací z každé lokality se však liší také její velikostí, přínosem partnerů pracujících v rámci lokálního partnerství a především vedení měst a obcí. Svoji roli hraje samozřejmě také osobnost a profesní zaměření lokálního konzultanta, povaha řešených priorit v rámci lokálního partnerství, a v neposlední řadě také délka působení lokálního konzultanta v lokalitě. Je patrné, že tam, kde nebyla narušena kontinuita práce, dochází k prohlubování diskuse, soustředění na obtížnější úkoly, navazování na opatření realizovaná v roce 2008 subtilnějšími, přesně cílenými rozvíjecími opatřeními. Doporučujeme také porovnávat Zprávu o činnosti Agentury za rok 2009 se zprávou za rok 2008. Je tak možné získat ucelenou představu o meziročním vývoji spolupráce v lokalitách.

Oddělení lokálních koncepcí

Oddělení je tvořeno vedoucím pracovníkem, metodikem a jedenácti lokálními konzultanty a konzultantkami. Lokální konzultanti, kteří jsou zaměstnáni na plný pracovní úvazek, působí ve dvou lokalitách zároveň. Ti, kteří pracují na částečný úvazek, působí v jedné lokalitě.

Přehledná tabulka realizací projektů v lokalitách

lokalita	Brno	Břeclav	Broumov	Holešov	Cheb	Jesenicko	Litvínov	Most	Přerov	Roudnice nad Labem	Slezská Ostrava	Šluknovsko	Ústí nad Labem	CELKEM
Počet připravovaných projektů	1	4	3	4	8	6	3	13	7	1	4	14	5	72
Počet realizovaných projektů	0	3	0	0	3	4	0	3	2	0	1	0	0	16
Počet příjemců podpory (v rámci projektů) CELKEM	1200	75	200	114	350	850	1800	2950	2900	300	1200	3200	2750	17 889
Předpokládané náklady na projekty CELKEM	10.000 tis.	2.500 tis.	30.000 tis.	5.000 tis.	70.000 tis.	16.600 tis.	45.000 tis.	90.000 tis.	70.000 tis.	20.000 tis.	45.000 tis.	129.000 tis.	60.000 tis.	593 100 tis.

Vysvětlivky k tabulce:

Tabulka zobrazuje počty projektů, které byly v roce 2009 připraveny k realizaci ve spolupráci s Agenturou (řádek 2), či jsou v současné době v přípravě (tzn. že lokální konzultant s žadatelem spolupracují na jejich přípravě a podání ke schválení; řádek 3); nejčastěji se jedná o projekty financované ze strukturálních fondů EU, operačních programů OPLZZ, IOP a OPVK (podrobně ke struktuře projektů ve zprávách z lokalit).

Řádek 4 - počet příjemců podpory zobrazuje, kolik osob celkem je/bude zasaženo realizací plánovaných projektů či projektů, které jsou již v realizaci.

Poslední řádek shrnuje plánovaný objem finančních prostředků, který je součtem nákladů na projekty v realizaci a projekty plánované k realizaci v lokalitách. Jedná se o **výstupy z místních plánů sociálního začleňování**, které zpracovala Agentura. Ve městech, obcích a regionech, kde je strategický plán hotov, se jedná o údaje, jež mají konečnou podobu (Šluknovsko, Jesenicko, Cheb, Most, Broumov). V ostatních lokalitách se počty projektů zvýší po schválení strategického plánu místními zastupitelstvy.

Shrnutí situace:

Výkonem práce lokálního konzultanta byl v roce 2009 dočasně pověřen vedoucí oddělení lokálních koncepcí, což limitovalo účinnost působení Agentury v místě, práci lokálního partnerství i rozsah podpory při přípravě projektů na podporu sociálního začleňování. Lokální konzultant se za této situace zaměřil především na intenzivní působení v rámci Pracovní skupiny pro integraci Rady města Brna (PSI). Činnost lokálního partnerství Brno bude plně rozvinuta po startu Individuálního projektu národního v 2. čtvrtletí roku 2010 plnohodnotným obsazením pozice lokálního konzultanta.

Členové lokálního partnerství:

V důsledku výše uvedeného nedošlo k žádným změnám v rámci Lokálního partnerství Brno. Členy partnerství tak nadále zůstávají vedle města Brna organizace IQ Roma servis a romské středisko Drom. Nově byly s nabídkou ke spolupráci osloveny radnice městských částí Brno-střed a Brno-sever, na jejichž území se nachází největší počet sociálně vyloučených romských lokalit. Následná spolupráce s nimi probíhala zejména individuálním vyjednáváním na podporu rozvoje integračních opatření. Zástupci obou městských částí jsou rovněž členy PSI.

V roce 2009 lokální partnerství nezasedalo. Strategický plán nebyl vytvořen. Aktivity Agentury v Brně vycházely z činnosti a usnesení PSI. Agentura na půdě PSI podporovala rozhodnutí města k realizaci individuálního plánu obce (IPO). Vedení město zvažuje podání žádosti k zajištění aktivit v zamýšleném zařízení sociálních služeb, které by mělo vzniknout v rámci Integrovaného plánu rozvoje města. Spolupráce dosud probíhá formou konzultací k projektovému návrhu.

Ve spolupráci s vedením městské části Brno-střed jsme se podíleli na přípravě projektového záměru pro nově zřízenou příspěvkovou organizaci městské části Správa nemovitostí. Organizace spravuje bytové domy svěřené městské části, které se nacházejí v sociálně vyloučených lokalitách na jejím území. Domy jsou často obydleny nájemníky, kteří problémy spojené se sociálním vyloučením (nezaměstnanost, dluhy). Projektový záměr je zaměřen na realizaci aktivit spojených s návratem na trh práce s využitím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (zejména VPP) a rovněž na využití veřejné služby. Projekt se rovněž hodlá zaměřit na dluhové poradenství a včasnou indikaci vzniku dluhů na nájmu a plněních spojených s nájmem. V rámci projektu bude zajišťován i doprovodný sociální program (terénní sociální práce, pracovní poradenství). Doprovodný sociální program bude zajišťovat partnerská organizace s tradicí v oblasti poskytování sociálních služeb. Projekt bude podán do výzvy 19 v OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Termín podání projektu je stanoven na 26.4.2010. Předpokládaný termín začátku realizace je leden 2011.

V reakci na prioritu PSI Omezení zneužívání návykových látek a hazardu mezi obyvateli brněnských sociálně vyloučených lokalit realizovala Agentura zpracování Metodiky výzkumu užívání návykových látek mezi mládeží v sociálně vyloučených lokalitách a její pilotní ověření. Výsledky poslouží v roce 2010 k optimálnímu nastavení opatření zaměřených na omezení zneužívání návykových látek. **Součinnost Agentury s IPRM** je zajištěna přítomností Agentury na PSI, která mimo jiné plní i funkci pracovní skupiny pro aktivitu C IPRM – „měkké projekty“.

Hodnocení lokálních partnerů:

Podle spolupracujících úředníků z odboru sociálních věcí krajského úřadu Jihomoravského kraje je další spolupráce vítaná, ale je třeba vydefinovat očekávání od této spolupráce. „V Brně existuje dostatek projektových manažerů i v NNO. Co však postrádáme, jsou odborníci na určité oblasti a chybí koordinace.“

BROUMOV

Shrnutí situace:

Činnost Agentury v Broumově byla v roce 2009 opřena o strategické plánování sociálního začleňování. Plánování probíhalo za účasti všech relevantních partnerů a za aktivní účasti města. Vedení města je podrobně informováno o výstupech pracovní skupiny lokálního partnerství. Lokální konzultant je v pravidelném kontaktu se starostkou města. Proběhla poměrně dlouhá popisná fáze plánování, která posloužila jako prostor pro vzájemné seznámení subjektů. Ze SWOT analýzy vyplynuly jednoznačné priority (viz. dále). Na základě poptávky členů pracovní skupiny se skupina zaměřila nejprve k naplnění priority směřující k rozšíření služeb pro nezařazené děti a mládež. Příprava projektu vedoucího k naplnění této priority (viz. dále) se stala proto stala klíčovou činností lokálního partnerství v roce 2009. Vedení města se s projektem důkladně seznámilo a spolupracuje při jeho přípravě k realizaci. V rámci uvedené priority se lokální konzultant Agentury zaměřil na posílení kapacit ZŠ Masarykova ul. pro práci s dětmi a rodinami ze sociálně vyloučeného prostředí, v listopadu byly zahájeny přípravy rozsáhlého projektu z operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. Projekt bude připraven k podání v prvním kvartálu roku 2010.

Zásadní překážkou pro řešení situace ve vyloučených lokalitách v Broumově je nedostatek kapacit neziskových organizací a profesionálů zaměřujících se na práci s obyvateli sociálně vyloučených lokalit. Dalším z limitujících faktorů je také strukturální zanedbanost regionu – vysoká nezaměstnanost a nízká vzdělanostní struktura. Jako vhodné řešení se jeví maximální možné využití vhodných dotačních programů využitých zejména v systémových projektech, které budou v ideálním případě realizovány partnerstvími složenými z místních aktérů. Dlouhodobým řešením je také podpora rozšíření služeb zavedené NNO také do Broumova, což patří mezi priority lokálního partnerství.

V Broumově se postupně podařilo etablovat všechny agenturní procesy. Vzniklo lokální partnerství, proběhlo strategické plánování a paralelně s ním se daří také realizovat jeho jednotlivé cíle. Ze členů lokálního partnerství se vyprofilovala skupina osob, která je schopná účinně se podílet jak na plánování, tak na realizaci těchto plánů. Agentura je zde zastoupena ve všech relevantních procesech a je v kontaktu se všemi místními aktéry. Daří se tak postupně posilovat kapacity stávajících partnerů a tím upevňovat pozici inkluzivních procesů v lokalitě. Zvláště pozitivně hodnotíme přístup vedení města, které přistupuje aktivně ke všem činnostem Lokálního partnerství. Nosným projektem Lokálního partnerství Broumov je individuální projekt pro město, který bude zabezpečovat celou síť služeb pro děti a rodiče ze sociálně vyloučených lokalit.

Členové lokálního partnerství:

Město Broumov	JUDr. Libuše Růčková
ÚP Broumov	Mgr. Zuzana Dýmová
Začít spolu o.s.	Mgr. Lenka Kurová
OS Stěňava	Josef Marek
o.s Evropa union	Zdeněk Streubel

Zasedání Lokálního partnerství:

28.7.	představení analýzy GAC, prezentace práce pracovních skupin, informace o IOP a IPO
10.12.	zhodnocení roku 2009, prezentace strategického plánu

Zasedání Pracovních skupin:

24. 3.	3 x PS Sociální oblast a zdravotnictví, zaměstnanost, vzdělávání: zahájení strategického plánování, seznámení se smyslem a harmonogramem
--------	--

9. 4.	3x Sociální oblast a zdravotnictví, zaměstnanost, vzdělávání: zahájení analýzy klientely
5. 5.	2x PS Zaměstnanost a vzdělávání: analýza klientely
6. 5.	Sociální oblast a zdravotnictví: analýza klientely
2. 6.	Společné setkání PS – prezentace výsledků práce skupiny, průsečíky/mezery
2. 7.	3x Soc. oblast a zdravotnictví, zaměstnanost, vzdělávání: analýza klientely a potřeb
29. 7.	Transformace do jedné skupiny „Strategické plánování“: SWOT
12. 8.	PS Strategické plánování: Dlouhodobé cíle
8. 9.	PS Strategické plánování: Dlouhodobé cíle
22. 10.	PS Strategické plánování: Priority
2. 12.	PS Strategické plánování: Rozpracování priority „Nedostatek NNO“

V rámci procesu strategického plánování proběhla analýza potřeb klientely podle jednotlivých oblastí - vzdělávání, zaměstnávání, sociální oblast a zdravotnictví. Pracovní skupiny vydefinovaly tyto prioritní potřeby: práce a zaměstnanost, bydlení, vzdělávání, volný čas, zlepšení komunikace mezi majoritní a minoritní populací, zvýšení sociální koheze (jako opak diskriminace), přístup ke zdraví, dostupnost sociálních a zdravotních služeb, přístup k informacím a také naplnění kulturně-duchovních potřeb obyvatel. První čtyři potřeby popsali partneři pomocí kategorií „jak tyto potřeby naplňujeme?“ „kdo je naplňuje?“ a „jak bychom je chtěly naplňovat?“ Na podkladě těchto materiálů byla realizována SWOT analýza. Na podnět vedení města byla realizována analýza počtů a struktury žáků, kteří odchází z broumovských základních škol do učňovského školství (Analýza byla provedena pro potřeby naplnění priority „Učňovské školství“).

Ze SWOT analýzy vzešlo 5 priorit, které se rozdělily do dlouhodobých a krátkodobých cílů:

Priorita - podpora dětí ze znevýhodňujícího prostředí

1. Dlouhodobý cíl: Máme v Broumově odloučenou třídu učňovského školství.
  - 1.1 Krátkodobý cíl: Do konce roku 2010 budeme znát všechny náležitosti ke zřízení učňovské třídy.
2. Dlouhodobý cíl: Bude fungovat motivační systém (zaměřený na vzdělávání) pro rodiče a děti ze sociálně vyloučených lokalit.
  - 2.1 krátkodobý cíl: Na konci roku 2010 poběží na ZŠ Masarykova projekt na podporu práce s dětmi ze znevýhodňujícího prostředí.
  - 2.2 krátkodobý cíl: Projekty školy budou propojeny s dalšími plánovanými projekty.
  - 2.3 krátkodobý cíl: Bude ustanovena a bude se scházet skupina vzdělávání, složená s ředitelů ZŠ, ZŠp, OSPOD, MP, PČR.
  - 2.4 Vznikne systém monitoringu úspěšnosti žáků na SŠ.

Priorita - Posílení sektoru sociálních služeb, volnočasových aktivit a neformálního vzdělávání

1. Dlouhodobý cíl: Budeme mít funkční systém dobrovolníků
2. Dlouhodobý cíl: Broumov bude mít komplexní nabídku služeb poradenství a prevence.
  - 2.1 krátkodobý cíl: Broumov podá projekt na služby pro nezařazené děti a mládež (IOP 3.1b, IPo), do projektu budou začleněny také – odborné poradenství, péče o matky s dětmi.

Priorita - Řešení pracovních příležitostí a návazné služby

1. Dlouhodobý cíl: Existuje systém služeb návazných na služby ÚP.
  - 1.2 krátkodobý cíl: Najde se vhodný subjekt, který bude ochoten spolupracovat s ÚP na doplňkových službách (pracovní asistence, motivační programy).
2. Dlouhodobý cíl: Máme fungující systém rekvalifikací s návazností na zaměstnání a vzdělávání
3. Dlouhodobý cíl: V Broumově je sociální firma, která pomáhá se zajišťováním VPP a veřejné služby.
  - 3.1 krátkodobý cíl: Máme vytvořený koncept sociální firmy, schválený městem.

Priorita: Informovanost, komunikace a spolupráce

1. Dlouhodobý cíl: Město bude mít odborníka na fundraising a projektový management pro sociální a vzdělávací projekty.

1.2 krátkodobý cíl: Připravený záměr vložit do některého z připravovaných projektů.

Priorita - Bydlení a prostor pro služby

1. Dlouhodobý cíl: Město bude mít nový multifunkční objekt určený pro poskytování sociálních a návazných služeb.

1.2 krátkodobý cíl: Podaný projekt do výzvy IOP 3.1b, zrekonstruovaná budova ZŠ Velká Ves.

V roce 2009 byla dokončena jak divergentní část, tak převážná většina konvergentní části strategického plánu. Plynulost strategického plánování byla zbrzděna požadavkem partnerů, rozpracovat některý z aktuálních cílů do konkrétních opatření a kroků a přiblížit se tak jeho realizaci. To se ukázalo jako krok, který posloužil ke zvýšení motivace členů pracovní skupiny k dalšímu plánování. Podrobně bylo rozplánováno opatření vztahující se ke službám pro děti a mládež ze sociálně vyloučených lokalit, které vyústilo do přípravy projektu v rámci výzvy č. 55 OP lidské zdroje a zaměstnanost – tzv. individuálního projektu obecního a také projektu v rámci integrovaného operačního programu 3.1b – podpora infrastruktury pro služby. Strategický plán je nyní v připomínkovém řízení partnerů a po jeho skončení bude dopracován do finální podoby a předložen radě města ke schválení. Poté budou jednotlivé cíle rozpracovány s relevantními partnery do podoby opatření a kroků a převedena do projektových žádostí.

Projekty/projektové záměry:

Služby pro nezařazené děti a mládež – je projektovým záměrem podle výzvy č. 55 OP lidské zdroje a zaměstnanost – tzv. individuálního projektu obecního. Lokální konzultant se podílí na přípravě projektu, analýze potřeb a kapacit partnerů v Broumově, přípravě projektových záměrů, přípravě podkladů pro vytvoření projektu a získání podpory na vedení města.

Zázemí pro sociální služby – projektový záměr v rámci integrovaného operačního programu 3.1b – podpora infrastruktury pro služby. Lokální konzultant se podílí na přípravě projektu, analýze potřeb a kapacit partnerů v Broumově, přípravě projektových záměrů, přípravě podkladů pro vytvoření projektu, získání podpory na vedení města, konzultacích vhodného objektu k rekonstrukci.

Podpora inkluzivních aktivit ZŠ Masarykova, projektový záměr, lokální konzultant se výrazně podílí na přípravě projektu.

Lokální konzultant je členem pracovní skupiny „Sociálně vyloučení občané“ v rámci tvorby střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb. Činnost této pracovní skupiny je propojena obsahově i personálně s pracovní skupinou pro strategické plánování a výstupy obou skupin se doplňují.

Hodnocení lokálních partnerů:

Ing. Miloš André, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví, Městský úřad Broumov:

„Vzhledem k tomu, že se účastním většiny aktivit a pracovních jednání s Agenturou od samého počátku jejího působení v Broumově, mohu si dovolit hodnotit a srovnávat a jednoznačně vidím v průběhu roku 2009 a začátku letošního roku v práci Agentury v našem městě výrazný posun k lepšímu oproti začátkům jejího působení v Broumově, které byly více než rozpačité. Pravidelně se scházejí pracovní skupiny s poměrně širokou účastí zástupců nejrůznějších institucí, orgánů a organizací, které mají zájem řešit romskou problematiku v Broumově a zapojit se do tvorby Strategického plánu sociálního začleňování či dalších aktivit pro integraci obyvatel sociálně vyloučených lokalit. Začaly se připravovat i projekty k realizaci a financování konkrétních integračních aktivit. Dle potřeby se scházejí i zástupci Lokálního partnerství Broumov, kteří projednávají a schvalují navrhované výstupy z pracovních skupin včetně plánovaných aktivit.

Velmi vítána je i účast a spolupráce Agentury v procesu komunitního plánování sociálních služeb pro Broumovsko.“

BŘECLAV

Shrnutí situace:

V červenci 2009 začal v Břeclavi pracovat nový lokální konzultant. Jeho primárním úkolem bylo znovu nastartovat aktivitu lokálního partnerství. Lokální partnerství bylo rozšířeno o Městskou policii, Policii ČR, Pedagogicko-psychologickou poradnu Břeclav, Centrum pro inkluzivní vzdělávání Brno, Ligu lidských práv, Státní zastupitelství, Okresní soud a Okresní hospodářskou komoru.

Vedení města Břeclav však není nakloněno standardnímu postupu práce Agentury, nepodporuje vznik Strategického plánu sociálního začleňování, není připraveno přijmout dokument při jednání Rady a zastupitelstva města. Z tohoto důvodu bylo lokální partnerství rozčleněno do tří pracovních skupin, které pracují na přípravě parciálních řešení, pro něž získávají podporu vedení města ad hoc.

Na jednání lokálního partnerství byly ustaveny jednotlivé skupiny a jejich členové projednaly prioritní oblasti, kterým se budou věnovat během plánovacího procesu na podzim 2009 tak, aby vzápětí mohly být převedeny do projektových návrhů.

Mezi klíčové výstupy činnosti pracovních skupin patří:

Pracovní skupina zaměstnání a sociální služby – dohoda o systému spolupráce IQ Roma servis, městského úřadu a úřadu práce Břeclav na zajištění a koordinaci výkonu veřejně prospěšných prací. Pracovní skupina Vzdělávání – příprava projektu na rozšíření institutu asistentů pedagoga v breclavských základních školách. Důležitou činností pracovní skupiny bylo utvoření komunikační platformy mezi učiteli základních škol, Agenturou, Centrem podpory inkluzivního vzdělávání a Ligou lidských práv. Pracovní skupina Bezpečnost a prevence kriminality – připravila projekt na zbudování sportovního hřiště a organizaci dětských táborů. Pracovní skupina se spojila se skupinou koordinovanou MěÚ v rámci tvorby Koncepce prevence kriminality, což přineslo členům LP možnost podílet se na dílčích rozhodovacích procesech na samosprávné úrovni.

Členové lokálního partnerství:

MěÚ Břeclav	starosta Piškula Dymo
MěÚ Břeclav - odbor sociálních věcí	vedoucí odboru Janíček Zdeněk
Oblastní charita Břeclav	ředitel Gajdoš Josef
ÚP Břeclav	ředitel Marko Lubomír
IQ Roma servis, o.s.	ředitelka Klamková Katarína
Apoštolská církev	Karel Káňa
Royal Rangers	Petr Helešic
Úřad práce Břeclav	Helena Lipoldová
MěÚ Břeclav - odbor vnitřních věcí	referent Zdeněk Zugárek
MěÚ Břeclav - odbor sociálních věcí	zástupce vedoucího Dagmar Gasnářková
OHK Břeclav	ředitel Pavel Šindelář
IQ Roma servis, o.s. - pobočka Břeclav	TSP a koordinátor CIS Radek Kratochvíl
IQ Roma servis, o.s. - pobočka Břeclav	pedagožka Karolina Rejlková
IQ Roma servis, o.s. - pobočka Břeclav	TSP Alena Gronzíkova
MěÚ Břeclav - odbor školství, kultury, mládeže a sportu	vedoucí odboru Zdeňka Baková
CPIV Brno	pedagožka Olga Kusá
CPIV Brno	projektová konzultantka Kateřina Kellarová
Liga lidských práv	koordinátorka, právnička, pedagožka Lucie Obrovská
Liga lidských práv	pedagožka Monika Tannenbergerová

Ped.-psych. poradna	ředitelka Vladimíra Houšřová
KÚ JMK	koordinátorka Věra Koupilová
Policie ČR	Vladislava Nováková
Okresní soud Břeclav	soudce Pavel Beránek
Okresní státní zastupitelství Břeclav	státní zástupce Tomáš Foldyna
MěÚ Břeclav - odbor dotací a rozvoje	vedoucí oddělení Lenka Gajdová
Městská Policie Břeclav	ředitel Zdeněk Herman
MěÚ Břeclav - odbor sociálních věcí	Koordinátor komunitního plánování - Jaroslav Kolda
Probační a mediační služba	Eva Musilová

Jednání lokálního partnerství 2009:

29. 7. 2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. zhodnocení dosavadní činnosti Agentury v Břeclavi a její nové směřování 2. představení činnosti města vycházející z analýzy společnosti GAC 3. představení nových a stávajících členů LP Břeclav a určení prioritních os 4. další možné způsoby spolupráce a aktivity Agentury v Břeclavi
15. 9. 2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Představení dokumentu „Strategie integrace Romů v Břeclavi“ 2. Utvoření pracovních skupin Lokálního partnerství

Jednání pracovních skupin lokálního partnerství 2009:

Pracovní skupina Bezpečnost a prevence kriminality

30. 9. 2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Debata o problematice bezpečnosti a kriminality 2. Projednání funkce asistentů policie 3. Představení spolupráce Royal Rangers a PMS na OPP 4. Projednání záměru zřídít sportovní hřiště v Poštorné
26. 11. 2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zhodnocení roku 2009 a projektu SVI 2. Projednání nových projektů 3. Vize Agentury pro sociální začlenění 4. Příprava na rok 2010

Pracovní skupina Zaměstnání a sociální služby

14. 9. 2009	Projednání stávajícího fungování veřejně prospěšných prací a nastavení spolupráce Městského úřadu Břeclav, Úřadu práce Břeclav a o.s. IQ Roma servis pro příští rok a léta následující.
--------------------	---

Pracovní skupina Vzdělání

26. 10. 2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojmenování problematických oblastí v oblasti vzdělání: potřeby žáků, rodičů, učitelů 2. Představení aktuálních finančních zdrojů pro oblast vzdělání 3. Specifikace a namodelování společného projektu MěÚ, Agentury a CPIV
23. 11. 2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Představení projektu “rodinných asistentů”, pracovníky IQRS 2. Představení výzvy OPLZZ 3.2 3. Projednání návaznosti projektu na krajské a městské plány v oblasti sociální práce 4. Rozdělení kompetencí pro přípravu projektu
14. 12. 2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozdělení kompetencí pro přípravu projektu asistentů do rodiny 2. Projednání výzvy do OPVK 1.2

Strategický plán:

Lokální partnerství Břeclav pracuje na základě analýzy GAC (2008) – Strategie integrace romské populace v Břeclavi.

Hlavní oblasti strategie:

- 1.. Zvýšení šancí romských dětí a mládeže na získání vzdělání a kvalifikace**
- 2. Zvýšení zaměstnanosti Romů**
- 3. Zajištění přístupu Romů ke kvalitnímu bydlení**
- 4. Zajištění přístupu Romů k sociálním službám**
- 5. Zlepšení soužití mezi Romy a většinovou populací**

Členy lokálního partnerství bylo schváleno pracovat na následujících opatřeních, v rámci jednotlivých pracovních skupin:

Zaměstnání a sociální služby

- Veřejně prospěšné práce.
- Rekvalifikace s předem vyjednaným pracovním místem.
- Vytvoření nových pracovních míst pro Romy v nízkoprahovém centru, školních klubech, v MŠ a ZŠ (asistenti pedagoga).
- Zohledňovat při veřejných zakázkách firmy, které zaměstnávají sociálně znevýhodněné osoby (práce typu: stravování ve školách, veřejné služby).

Vzdělávání

- Funkce asistentky pedagoga v mateřských školách.
- Rozšíření asistentů pedagoga do dalších základních škol.
- Dodržování spádovosti škol při přijímání romských a dalších sociálně znevýhodněných žáků.
- Systém přípravy na školu / doučování pro děti základních škol.
- Další vzdělávání pedagogů zaměřené na výuku dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.
- Asistent pedagoga na středních školách.
- Volnočasové aktivity, neplacený školní klub přístupný dětem ze sociálně vyloučeného prostředí (podpora volnočasových aktivit na ZŠ zlepšuje vztah dětí ke škole), podpora dalších možností trávení volného času v blízkosti škol (kroužky, herní aktivity), snaha o začlenění romských dětí do existujících sportovních oddílů.

Bezpečnost a prevence kriminality

- Volnočasové aktivity jako prostředek prevence kriminality mládeže.
- Zkvalitnění veřejných prostor v místech obývaných osobami ohroženými sociálním vyloučením (dětská hřiště, lavičky či městská zeleň).
- Komunitní centra pro sociálně znevýhodněné i „majoritní“ obyvatele.
- Prezentace úspěchů nástrojů v oblasti vzdělávání a trhu práce.
- Obecně prospěšné práce.
- Asistent policie.

Realizovaná opatření:

Oranžové hřiště (Městský úřad Břeclav, Royal Rangers a IQ Roma servis – podáno v lednu 2010). Agentura iniciovala jednání o prevenci kriminality v Břeclavi a navrhla zbudování hřiště jako vhodného nástroje pro trávení volného času.

Dětské tábory pro sociálně znevýhodněnou mládež (Městský úřad Břeclav, Royal Rangers – podáno v lednu 2010). Agentura svolala jednání ke Koncepci prevence kriminality a prosadila spolupráci s neziskovým sektorem.

Asistenti pedagoga (Krajský úřad JMK, Městský úřad Břeclav)

Na jednáních lokálního partnerství byl dohodnut základní rámec projektu z operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost a rozsah podpory pro jednotlivé školy. Klíčová role Agentury byla v koordinaci tvorby projektu.

Projekty ve fázi záměrů:

Asistenti do rodiny (IQ Roma servis, Městský úřad Břeclav, Agentura). Asistenti budou plnit roli preventivních pracovníků, zvyšovat motivaci dětí a rodičů ke zvládnutí procesu vzdělávání.

Asistent prevence kriminality (Policie ČR, Státní zastupitelství, Městský úřad Břeclav, Agentura) Funkce asistentů prostředkujících komunikaci mezi sociálně vyloučenými osobami a zástupcem institucí, zejména policií a soudy byla projednána v rámci PS a konzultována s poskytovatelem této služby ve městě Brně – DROM. Agentura iniciovala jednání o tomto nástroji a zprostředkovala kontakt na DROM a Policii ČR.

Koncepce podporovaného bydlení - Městský úřad Břeclav, IQ Roma servis a Agentura začaly na konci r. 2009 analyzovat možnosti využití prostředků dostupných v rámci integrovaného operačního programu 3.1b – podpora infrastruktury pro služby.

Centrum sociálních služeb – Městský úřad, IQ Roma servis a Agentura zpracovávají podklady pro přípravu individuálního projektu obce z OP LZZ v rámci výzvy č. 55 pro zajištění komplexních sociálních služeb ve městě.

Hodnocení LP Břeclav partnery:

Mgr. Eva Musilová, Probační a mediační služba

„Středisko PMS Břeclav účast v LP přivítalo. S ohledem na vykonávané činnosti se PMS účastnila zejména jednání pracovních skupin Vzdělávání a Bezpečnost a prevence kriminality. V loňském roce jsme se neúčastnili setkávání pracovní skupiny Zaměstnanost. Vzhledem k tomu, že se však zvyšuje počet dospělých klientů a naopak dětí v evidenci PMS ubývá, je na zvážení, zda by nebylo vhodné pro další práci zapojit se v letošním roce také do této pracovní skupiny. A to i přes to, že PMS je méně aktivním členem pracovních skupin a je schopna mapovat potřeby velmi malé specifické skupiny klientů. Přesto PMS vidí účast na setkávání jako pozitivní s ohledem na skutečnost, že může svým klientům prostřednictvím spolupracujících složek nabídnout více možností pro jejich pozitivní změnu ve smyslu vedení řádného života a zdržení se páčání další trestné činnosti.“

Mgr. Lucie Obrovská, koordinátorka, Liga lidských práv

„Možná bych uvítala, kdyby koncepce lokálního partnerství byla více propracovaná - jak ve smyslu cílů, tak zapojení jednotlivých členů. Nevidím moc reálných výsledků práce lokálního partnerství. Lokální partnerství by se mělo ještě více zaměřit na otázky související se školami či školstvím, a to přesto, že jste rozdělil původní platformu LP na jednotlivé podskupiny“.

PaedDr. Věra Koupilová, koordinátorka pro romské záležitosti, odbor školství

1. jsem ráda, že mohu i na této úrovni přispívat svými odbornými zkušenostmi a postoji v této oblasti
2. pokud se zdaří zřídit asistenta pedagoga do problematických rodin, lze toto považovat za konkrétní výstup,
3. je třeba zdokonalit odbornost, koordinaci pracovníků, kontinuitu, důsledně sledovat dílčí cíle a efektivitu v dané lokalitě.

Ing. Helena Lipoldová, vedoucí odboru zprostředkování a poradenství, Úřad práce v Břeclavi

"Ke zhodnocení fungování Lokálního partnerství Břeclav v oblasti zaměstnanosti v roce 2009 toho mnoho nelze říct. Naše komise pro Zaměstnanost v roce 2009 příliš aktivně nepracovala, ale domnívám se, že s ohledem na situaci na trhu práce v loňském roce by ani velmi aktivní přístup ze strany zúčastněných stran toho na zaměstnanosti Romů příliš nezměnil, protože se okres Břeclav po celý loňský rok potýkal se zaměstnaností obecně. Během roku jsme zaznamenávali nepřetržitý vzestup míry nezaměstnanosti - od hodnoty 6,92% k 1.1.2009 až k 12,08% k 31.12.2010“.

HOLEŠOV

Shrnutí situace:

V říjnu 2009 došlo k personálním změně na pozici lokálního konzultanta v Holešově. V roce 2009 začalo vedení města řešit problematiku demolice zastaralých objektů k bydlení ve Školní ulici v centru města. Přibližně 50% obyvatel se podařilo umístit v rámci jednotlivých obecních bytů. V současné chvíli žije v této lokalitě 7 rodin, které lze označit za dlouhodobě sociálně vyloučené, v dospělé populaci vesměs dlouhodobě nezaměstnané, ve většině případů zatížené zadlužeností. Vedení města dokončovalo přípravy projektu na výstavbu náhradních ubytovacích kapacit a kapacit k bydlení v částečně segregované oblasti na okraji města. Tento záměr, který dále zvýší izolaci vyloučených obyvatel a ztíží jejich napojení na městské instituce, Agentura na začátku roku 2010 rozporuje a navrhuje alternativní řešení situace v bydlení prostřednictvím víceetapového bydlení se sociálním doprovodem, včetně nabídky podpory pro zpracování konceptu a projektu.

Ke konci roku se rovněž podařilo zajistit partnera pro zvýšení výkonu terénní sociální práce v lokalitách, a to Charitu Otrokovice. Tím se doplňuje působení organizace Argo Zlín. Dobré výsledky zaznamenáváme při zavedení a organizaci institutu veřejné služby, a následné spolupráce subjektů při zaměstnávání těchto občanů v rámci veřejně prospěšných služeb. Zájem o činnost v rámci veřejné služby od zavedení tohoto institutu v červnu v průběhu roku stoupal až na celkový počet 25 lidí ke konci roku. Ve třech případech došlo u klientů veřejné služby k postupu na zaměstnání v rámci veřejně prospěšných služeb. Celkem bylo v průběhu roku zaměstnáno 18 občanů na VPP.

Členové lokálního partnerství:

Městský úřad Holešov	Zástupce za samosprávu: Mgr. Rudolf Seifert - místostarosta Zástupce za státní správu: PhDr. Viera Horáková – vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví
Městská policie Holešov	Antonín Zalabák
Střední policejní škola MV Holešov	Zástupce: Andrej Rohál – ředitel, Stanislav Daniel
3. základní škola Holešov	Mgr. Jitka Heryánová – ředitelka
Odborné učiliště a základní škola praktická Holešov	Mgr. Miroslav Logaj
Charita Holešov	Mgr. Milan Jelínek – ředitel
Jaspis, o.s. Kroměříž	Alois Klepáček
Úřad práce Kroměříž	Ing. Stanislava Urubová
Policie ČR, obvodní oddělení Holešov	p.Novák – vedoucí oddělení
Středisko volného času TyMy	Jarmila Valachová – ředitelka

Termíny zasedání lokálního partnerství a pracovních skupin:

7. zasedání – 16.1.2009	Informace o personálních změnách Agentury a projektu pro lokality; informace k problematice bydlení; aktuální situace jednotlivých partnerů
8. zasedání – 30.4.2009	Seznámení s aktuálním směřováním činnosti Agentury; informace o krizové intervenci v návaznosti na situaci v Přerově; informace k projektu bydlení; informace k výzvám dotačních programů
9. zasedání – 10.11.2009	Představení nové lokální konzultantky Mgr. Marcela Bužgové, která shrnula aktuální nabídku podpory Agentury, představila Příručku pro sociální integraci, kterou vydala Agentura, podala informace o aktuálních výzvách dotačních programů, především k výzvě IOP 3.1b a navazující výzvě z OPLZZ 3.2 pro Individuální projekty obcí.

Strategický plán:

Vzhledem k personálním změnám na pozici lokální konzultantky, byly zpožděny přípravy strategického plánu. Na zasedání lokálního partnerství v listopadu 2009 představila lokální konzultantka koncept strategického plánování s výhledem na jeho zpracování do dubna 2010. Ke konci r. 2009 je zpracována analýza absorpční kapacity subjektů a SWOT analýza. Vedle toho bude dokument vycházet ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na období 2009-2011 města Holešova a ze Strategie rozvoje města na období 2007-2013.

V současnosti mezi priority činnosti lokálního partnerství náleží především řešení situace obyvatel ve Školní ulici, kteří se budou kvůli plánované demolici objektů nuceni vystěhovat. Mezi další identifikované priority práce lokálního partnerství patří zajištění návazných sociálních služeb, vybudování komunitního centra se zázemím pro sociální služby a pro volnočasové aktivity dětí a mládeže. V oblasti vzdělávání si lokální partnerství vydefinovalo prioritu podporu komplexní preventivní a aktivizační práce s rodinami a propojení sociální a vzdělávací intervence škol a poskytovatelů sociálních služeb; klíčovou službou pro naplnění priority je zavedení sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi.

Realizovaná opatření:

Pro rok 2009 byly připraveny 3 projektové záměry: **Škola pro všechny** – předkladatel 3. základní škola Holešov, **Terénní programy Holešov** – předkladatel Charita Holešov a **Volnočasový klub a spontánní aktivity pro romské děti předškolního a mladšího školního věku** – předkladatel Středisko volného času Všetuly, příspěvková organizace zřízená městem Holešov. Pro žádný z projektů se však nepodařilo zajistit adekvátní financování.

Pod vedením nové lokální konzultantky se začalo s přípravami projektu na vybudování komunitního centra (nízkoprahové zařízení, zázemí pro sociální službu, volnočasové aktivity) v rámci Integrovaného operačního programu v oblasti 3.1b, který by měl navazovat na řešení problematiky bydlení obyvatel Školní ulice. Zároveň je v jednání záměr k Individuálnímu projektu obce (OPLZZ 3.2).

Hodnocení partnerů:

R. Seifert, místostarosta města

„Je třeba konstatovat, že v 1. polovině roku 2009 byly aktivity a pověst „Agentury...“ poznamenána nejasnostmi kolem financování organizace a neúspěchem projektů, které lokální partneři v Holešově ve spolupráci a Agenturou připravili a zpracovali a dokonce jeden již začali realizovat. Tomuto rozčarování nedokázala dobrou prací zabránit ani Ing. K. Machalíková, která v létě téhož roku z „Agentury...“ odešla.

V říjnu roku 2009 obnovila aktivity „Agentury...“ v Holešově Mgr. Marcela Bužgová, lokální konzultantka za Slezskou Ostravu a Holešov, a oživily se tím i setkávání a aktivity členů „lokálního partnerství“. V následující době proběhla řada jednání zástupkyně „Agentury...“ na školách, se zástupci dalších organizací zabývajících se terénní prací v lokalitě, zpracovány byly swot analýzy nejdůležitějších oblastí pro „začleňování“ apod. Od nástupu Mgr. M. Bužgové se tedy obnovily aktivity „Agentury...“ a je také přínosná její poradenská činnost.

Celkově se dá ale rok 2009 a spolupráce s „Agenturou ...“ hodnotit ne zcela kladně, protože se nepodařilo konkrétními kroky či evidentními výsledky realizovat hmatatelná řešení. Veškeré konkrétní věci týkající se řešení bytové otázky, terénní práce v lokalitě apod. zatím nese město Holešov se svými organizacemi a subjekty z regionu zbývající se pomocí sociálním slabým spoluobčanům.“

CHEB

Shrnutí situace:

Po celý rok 2009 probíhalo v Chebu strategické plánování. Na tvorbě plánu participovaly v různé míře zapojení všechny partnerské subjekty lokálního partnerství (LP) Cheb. Výstupy jsou výsledkem práce čtyř pracovních skupin, do kterých bylo LP rozděleno. Pracovní skupiny se scházely průměrně dvakrát až čtyřikrát do měsíce od března 2009 do ledna 2010. Kromě členů LP Cheb se jich podle potřeby účastnili v expertních rolích i externí hosté. První půlrok byl věnován divergentní (analytické) fázi plánovacího procesu, především analýze potřeb cílových skupin. Na počátku bylo nutné definovat cílové skupiny, poté identifikovat jejich potřeby, říci si, jak jsou tyto potřeby naplňovány v současnosti, navrhnout, jak bychom je naplňovat chtěli v budoucnu, a pojmenovat překážky, které nám v tom brání nebo bránit mohou.

Východiska pro navrhovaná opatření, stejně jako relevance samotných návrhů, byla na konci roku konfrontována s výstupy z analýzy GAC v lokalitě (GAC provedl dlouhodobý monitoring situace romských lokalit v ČR). Po zmapování situace byly na jednání lokálního partnerství Cheb vybrány priority. Ty byly dále v pracovních skupinách rozpracovány do dlouhodobých cílů, jejichž dosažení zaručí splnění postupných cílů krátkodobých. Naplnění krátkodobých cílů bude obnášet konkrétní kroky (aktivity, opatření) v konkrétním termínu a s konkrétní zodpovědností. Takto sestavený strategický plán včetně identifikovaných lidských, materiálních a finančních zdrojů, byl na počátku roku 2010 předkládán ke schválení reprezentantům města.

Současně s tvorbou strategického plánu byly, v souvislosti s tím, jak se plán konkretizoval, poskytovány partnerským subjektům konzultace pro přípravu projektů. Konzultace se zaměřily na oblast integrovaného operačního programu, operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost a z operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Členové lokálního partnerství:

Město Cheb	Jan Svoboda (starosta), Anna Doubková (vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví), Jaroslava Rymešová (romská koordinátora), Marcela Musilová (OSPOD), Vendula Juptnerová (odbor SVZ)
Úřad práce v Chebu	Petra Havlová, Jaroslav Bíba (ředitel)
SKPV Policie ČR	Jiří Ištvaník, Petr Buřič (oba tým Eger a Multidisciplinární tým)
Probační a mediační služba	Gabriela Ontková
Základní škola praktická a speciální	Miloslava Hartmannová (ředitelka)
o.s. Rokřtí	manželé Fialovi (jednatelé)
o.s. Kotec	Markéta Černá (projektová manažerka), Petra Vorlová (vedoucí K-centra)
Útočiště, o.p.s.	Jana Kotounová (ředitelka), Hana Strádalová (vedoucí Klubíčka)
o.s. Rada romských organizací	Václav Červeňák (jednatel), Emil Voráč
o.s. Lačo Jilo	Štefan Tulej (jednatel)
Diecézní charita Plzeň	Alena Samuelová a Pavel Barták (Azylové zařízení Betlém)
Městská policie Cheb	Šmolík Jiří (ředitel), Svobodník Ladislav (preventista)
Agentura pro sociální začleňování	Bronislav Podlaha (LK), Michal Filka (LA)

Strategické plánování:

Strategický plán je vypracován po tematických celcích. Lokální partnerství je rozděleno do čtyřech pracovních skupin.

Pracovní skupina bydlení při volbě svých priorit a navrhování opatření reflektovala největší hrozbu na území města - vznik nové sociálně vyloučené lokality na sídlišti Zlatý vrch. Klíčovým opatřením má být tzv. **systém prostupného stupňovitého bydlení**, jehož zbudování je jednou z priorit lokálního partnerství Cheb. Uvažovaný systém je doplněn dalšími prioritami PS bydlení LP Cheb, kterými jsou **posílení terénní sociální práce a zavedení domovnictví**, především v lokalitách sídliště Zlatý vrch a Wolkerova ulice, a **dluhové a právní poradenství** včetně protidluhové kampaně zacílené nejen na cílovou skupinu osob a rodin předlužených či dlužnictvím ohrožených, ale i na vzdělávání poskytovatelů služeb a úředníků veřejné správy, kteří s problematikou přicházejí při výkonu svého povolání do styku. Služba terénní sociální práce a institut domovníků představují ochranu investic, které město hodlá vynaložit na regeneraci bytových domů a veřejných prostranství na sídlišti Zlatý vrch podle Integrovaného plánu rozvoje města. **Dluhové a právní poradenství** je dále doplněno o spolupráci s exekutory při vyjednávání s věřiteli dlužných osob. Jeho zavedení je i jednou z priorit **Pracovní skupiny zaměstnávání**, jelikož předluženost a s ní spjatý exekuční výměr je jednou z největších překážek pro vstup sociálně vyloučených osob na legální trh práce. Dalšími bariérami jsou ztráta pracovních návyků, ale i diskriminační přístup ze strany zaměstnavatelů nebo kolegů na pracovišti. Takové překážky má ambici odstraňovat **služba pracovního poradenství a pracovní asistence**. V návaznosti na zavedení této služby aspiruje strategický plán na přípravu podmínek pro vznik sociální firmy a její pilotní odzkoušení.

Doplňkem pracovního poradenství, které je zacíleno na věkovou skupinu osob v produktivním věku, je **projekt Nejlepší učebnou je pracoviště** od zesnulého Radka Dražana, který je zacílen na skupinu mladistvých evidovaných na úřadu práce. Cílem projektu je prostřednictvím neformálního vzdělávání a individuálního přístupu k jednotlivci vrátit tyto osoby na prahu dospělosti do hlavního vzdělávacího proudu. Osobám zapojeným do projektu má umožnit získání formálního vzdělání v kombinaci s úzkou spoluprací se zaměstnavateli, jejichž výrobní činnost/služba koresponduje s daným oborem a pokud možno je u těchto zaměstnavatelů i zaměstnat. V zúžené a pilotní podobě projekt využívá osvědčený model „firemního školství“, kdy si zaměstnavatel vychovává své budoucí zaměstnance již během jejich studia oboru a motivuje je příslibem pracovního místa, ale zároveň projekt poskytuje klientům i něco navíc: sebepoznání, osobnostní rozvoj a nabytí sociálních kompetencí.

Navazujícím projektem je **poradenství kariérní a program předprofesní přípravy vycházejících žáků základních škol**, jehož realizaci navrhuje **Pracovní skupina vzdělávání a volný čas**. Jedná se o prevenci situací, kdy žák po ukončení povinné školní docházky odchází do evidence úřadu práce. Další navrhovaná opatření směřují k podpoře vzdělání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – akcentují **zavedení asistentů pedagoga**, případně dalších odborníků, jako je např. psycholog nebo speciální pedagog, do škol, ale také **program doučování** - skupinového v nízkoprahových zařízeních a klubech a individuálního přímo v domácnostech. Nutnost podpory změny rodinného prostředí jako podmínky úspěšnosti vzdělávaných dětí reflektuje pracovní skupina v další ze svých priorit, kterou je podpora systémové **sanace rodiny**.

Komplementem k více či méně formalizovaným vzdělávacím programům je nabídka neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit. Proto skupina Vzdělávání a volný čas vidí jako svoji další prioritu přestavbu městského objektu bývalého gymnázia v Karlově ulici na **Komunitní centrum**, respektive Centrum komplexních (včetně sociálních) služeb.

V této prioritě se shoduje s **Pracovní skupinou Prevence sociálně patologických jevů**, která předpokládá v objektu umístit **Středisko výchovné péče** realizovaného v partnerství města Chebu a Dětského diagnostického ústavu v Plzni. Dalším cílem je **vznik nízkoprahového zařízení pro mládež nad 15 let** jako registrované sociální služby, a to zejména ve vazbě na lokalitu Zlatý vrch (ať již po rekonstrukci vybraného objektu nebo zbudováním nového - nabízí se rychlé řešení v podobě tzv. mobilního domku, jehož montáž odpovídá podmínkám výzvy na investiční projekty z integrovaného operačního programu).

Poslední prioritou lokální strategie proto je **Koncepce spolupráce** poskytovatelů intervencí na poli prevence kriminality a sociálně patologických jevů obecně. Jde o standardy komunikace a spolupráce se zvláštním důrazem na sanaci rodiny. Realnost dosažení těchto cílů vychází v Chebu z dobré praxe fungování multidisciplinárního týmu a zkušeností s případovými konferencemi (*case management*).

Projekty generované LP Cheb

Komunitní centrum Karlova ulice	Investiční projekt připravovaný ve spolupráci s experty Agentury: sociální služby a další aktivity.
Vila Union	Investiční projekt připravovaný ve spolupráci s experty Agentury: pobytové služby a další sociální služby.
NZDM pro osoby starší 15 let + základna TSP	Investiční projekt připravovaný ve spolupráci s experty Agentury.
NZDM pro osoby starší 15 let	Neinvestiční projekt, kdy Agentura vyjednáva podporu města poskytovateli služby (partnerství, případně IPO, objekt).
Podpora programu sanace rodiny	Agentura se koordináčně podílí na tvorbě Koncepce spolupráce poskytovatelů intervencí a bude napomáhat sepsání a předložení žádosti.
Právní a dluhové poradenství	Agentura se podílí na zabudování služby do zamýšleného systému prostupného bydlení a provázanosti se službami dalšími; bude napomáhat sepsání a předložení žádosti do IPO.
TSP a domovníci pro systém prostupného bydlení	Agentura se podílí na zabudování služby do zamýšleného systému prostupného bydlení a provázanosti se službami dalšími; bude napomáhat sepsání a předložení žádosti do IPO.
Program pracovního poradenství a asistence	Agentura se podílí na zabudování služby do zamýšleného systému prostupného bydlení a provázanosti se službami dalšími; bude napomáhat sepsání a předložení žádosti do IPO; Agentura přináší příklady dobré praxe odjinud.
Nejlepší učebnou je pracoviště	Agentura podpořila finančně přípravu (metodologickou a vzdělávací část) projektu, zacíleného na mladistvé nezaměstnané, dále bude podporovat sepsání žádosti a podání projektu.
Předprofesní příprava vycházejících žáků	Agentura přináší know-how programu a bude usilovat o jeho etablování na základních a středních školách v Chebu.
Vzdělávání pedagogů a pedagog. asistentů	Agentura bude projektovým poradenstvím usilovat o podání projektové žádosti (OPVK).
Zajištění individuálního přístupu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami formou asistenta pedagoga	Agentura poskytuje projektové poradenství (OPVK).
Doučování dětí	Agentura spoluformovala projektový záměr, podpořený pro rok 2009 MŠMT, a bude se podílet na předložení žádosti na další období; dále Agentura přináší příklady dobré praxe odjinud.
Kariérní poradenství	Agentura přináší know-how programu a bude usilovat o jeho etablování na základních a středních školách v Chebu.

Hodnocení činnosti Agentury za KOTEC o. s. - partner v LP Cheb, za rok 2009

Bc. Markéta Černá, projektová manažerka KOTEC o. s.:

„V roce 2009 se činnost LP Cheb ubírala směrem analytickým a syntetickým s cílem sestavení Strategického plánu LP Cheb - měli jsme jasné úkoly a jasné nástroje, lokální konzultant postupoval jako podpora pracovních skupin a zároveň nositel analytických a syntetických nástrojů, což oceňuji a současně mi to připadá logické = lokální konzultanty vnímám jako klíčové osoby při práci LP v jednotlivých lokalitách a na jejich kvalitě velmi záleží. Náš lokální konzultant Bronislav Podlaha se této úlohy zhostil s přístupem sobě vlastním, tedy autentický punkt zaměřený na cíl. Dost sympatické mi přišlo také to, že se nebál vstoupit do přímých konfliktů s vedením města a s politiky, i s některými členy LP - konečně to nebylo jenom alibistické plácání o tom, jak by mohlo být lépe, ale také akce. A ty mě zajímají nejvíc. Dost šikovně se také zhostil problematické situace po prvním půl roce činnosti ASZ v lokalitě, kdy byla agentura hodnocena jako "podvodnická" a v lokalitě se na začátku roku 2009 spustila hysterická lavina obviňování, a to tak, že celou situaci dokázal obrátit ve prospěch dosažení cíle sestavení strategického cíle a oprostít ho od vlny (pro mě do určité míry neopodstatněných emocí a afektů.

Já osobně jsem v průběhu roku nijak zásadně nepřemítala o (ne)užitečnosti Agentury v Chebu, mé myšlení bylo směřováno ke splnění cíle sestavení strategického plánu, který jsem vnímala a stále vnímám jako možnou cestu k realizaci námi navržených opatření. S Agenturou osobně sympatizuji především díky stejnému chápání pojmu sociální vyloučení a práce s osobami, které jsou jím ohroženy. Je to prostě pohled na věc, který je mi blízký. Zároveň mám pocit, že LP Cheb opravdu splnilo jeden ze zásadních úkolů - přiblížilo a u některých členů lze říci i stmelilo, jednotlivé členy (poskytovatele, zřizovatele, instituce, fyzické osoby apod.), kteří sledují stejný cíl - skutečně podporovat osoby ohrožené sociálním vyloučením či sociálně vyloučené na cestě ke změně, kterou si sami vytyčí. A to mi přijde mnohem podstatnější než třenice o to, kdo je lepší nebo efektivnější.“

Mgr. Jaroslava Rymešová, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Městský úřad Cheb:

„Třebaže jsou přímé finanční dopady zatím mizivé a v dané době nemůžeme vyhodnotit ani jiné (věcné) dopady spojené s činností Agentury, lze konstatovat, že hlavním pozitivem v roce 2009 bylo a je už samo o sobě vytvoření a fungování lokálního partnerství a s ním spojené nastartované aktivity pracovních skupin a vypracování Strategického plánu, který by se měl stát základním pilířem pro budoucí řešení problémů spojených se sociálním začleňováním. Samozřejmě, že nemůžeme tvrdit, že do existence Agentury se v Chebu pro sociální začleňování neudělalo vůbec nic - četné aktivity v tomto směru vyvíjelo jak město (zejména odbor SvZ), tak i další organizace, včetně romských občanských sdružení. Agentura, resp. osoba lokálního konzultanta, však přispěla k lepší koordinaci jejich činností. Už proto, že se tyto organizace sešly "u kulatého stolu", se zpřesnilo definování dalších zatím neuspokojených potřeb a zformulovaly se návrhy možných opatření. V rámci Lokálního partnerství s Agenturou bylo také dosud připraveno 5 projektů, z nichž projekt zaměřený na doučování dětí v rodinách byl již o. s. Rokřsti i odborem SvZ v roce 2009 částečně realizován, zájem dětí i jejich rodičů o školní přípravu překonal očekávání - a jeho další (rozvinutější podoba) pokračování nyní závisí na tom, zda bude podpořen ze strany MŠMT. Město jako takové nyní, ve spolupráci s partnery z LP hledá nejlepší možné způsoby k podání a realizaci dalších projektů - rozšiřujících a doplňujících počet podporovaných služeb v oblasti sociálního začleňování v souladu se Strategickým plánem (sociální a pracovní poradenství, terénní programy, doučování, předprofesní příprava mladistvých nezaměstnaných... atd.).“

Shrnutí situace:

V roce 2009 se lokální konzultant zaměřil na tyto priority:

Priorita 1: Zajištění fundraisingu pro lokální partnery

Na konci roku 2008 se ukázalo, že práce lokálního partnerství (LP) na Jesenicku se nebude moci opírat o finanční podporu ze strany Agentury pro sociální začleňování. Hlavní prioritou pro lokálního konzultanta se proto na první období roku 2009 stalo zajištění zdrojů pro financování aktivit naplánovaných v předchozím období. Ve spolupráci se společností EUFORALL s.r.o. zajistil lokální konzultant bezplatnou podporu při psaní projektu a zahájení jeho implementace. Zamýšleným efektem této aktivity bylo doplnit konzultantskou roli pracovníka ASZ o technickou pomoc se zpracováním projektových záměrů.

Priorita 2: Zajištění TSP pro některé části Jesenicka – cíl převzatý ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a naplňovaný postupně v součinnosti z romským poradcem. V některých oblastech Jesenicka zcela chybí nebo není dostatečně zajišťována terénní sociální práce, přitom se jedná o předpoklad dalších aktivit směřujících k sociální integraci.

Priorita 3: Konzultační činnost

V první polovině roku konzultoval lokální pracovník ASZ se zástupci obcí a NNO celou řadu projektových záměrů z rozličných dotačních titulů - Fond obnovy venkova (oblast podpory 5), MŠMT (rovné příležitosti žáků se specifickými vzdělávacími potřebami; podpora škol, které mají víc než 40 % žáků se specifickými vzdělávacími potřebami), MŠMT (Podpora romských žáků, byl podán projekt „Nová šance“, který se týká reintegrace žáků zpět do hlavního proudu vzdělávání), OPVK (MŠ Široký brod, MŠ Vlčice), OPLZZ, oblast podpory 3.3. (SRNM; Jesenická rozvojová o.p.s.), OPLZZ 3.2. (projekt obce Mikulovice), IOP 3.1. b, (projekt obce Vlčice).

Priorita 4: Zahájení přípravy plánu integrace

Pro region Jesenicko se ukázalo jako efektivní způsob plánování sestavení plánu integrace pro jednotlivé lokality (případně obce či celky několika obcí) a z nich pak odvodit cíle, které budou mít platnost pro celý region. Postup plánování na Jesenicku byl tedy rozvržen tak, aby do něj byly subtilně zahrnuté potřeby jednotlivých lokalit a zároveň v něm nechyběly cíle, které se týkají regionu jako celku. Bylo rovněž důležité, aby se všemi cíli byli ztotožnění všichni, kdo mají participovat na jejich naplňování. Pro tento účel byly vytipované oblasti, ve kterých je problém vyloučení zásadní, tzn.:

- **Kobylá nad Vidnávkou** – existence dvou lokalit; nepůsobí zde žádná NNO, která by byla schopná pokrýt potřeby cílové skupiny v odpovídajícím rozsahu;
- **Mikulovicko** – region s několika vyloučenými lokalitami;
- **Jeseník** – město se sociálně vyloučenými lokalitami; existence Úřadu práce, OSPODu, Policie ČR, speciální školy aj.

Tímto systémem však nebylo možné pokrýt všechny obce – ostatní tak byly požádány individuálně o vypracování analýzy potřeb (týká se to obcí mikroregionů Javornicko a Žulovsko kromě Kobylé nad Vidnávkou).

Příprava Individuálních projektů obecních OP LZZ:

Ukázalo se, že celá řada aktivit, které dosud nemohly být podané v grantových projektech, budou lépe uplatnitelné v rámci komplexních Individuálních projektů obecních z OP LZZ (výzva č. 55). Nejprve jsme zvažovali možnost jednoho projektu, jehož žadatelem by bylo město Jeseník. Ukázalo se však, že objem prostředků by nebyl dostatečný. V současné době tedy vedeme jednání o administrování projektu se dvěma obcemi, s Javorníkem a s Jeseníkem. Jeden projekt by byl pro region Jesenicko a Zlatohorsko, druhý pro mikroregion Žulovsko a Javornicko. Ke konci roku 2009 byl téměř připraven pro oba projekty věcný záměr, je třeba schválit přípravu projektů v orgánech města a lze začít připravovat projektovou žádost.

Příprava investičních projektů v rámci integrovaného operačního programu, oblasti podpory 3.1.b:

V současné době probíhá paralelně příprava 5 projektových žádostí, které jsou v různé fázi rozpracovanosti. Jedná se o prodej a rekonstrukci Azylového domu v Jeseníku, vytvoření zázemí pro sociální služby v Mikulovicích, komunitní centrum v Bílé vodě, komunitní centrum v Uhelné a ve Vlčicích. V jednání jsou další projektové záměry.

Spolupráce na systémových změnách:

V této oblasti se ve druhém pololetí jednalo zejména o spolupráci na implementaci novely zákona 111/2006, o pomoci v hmotné nouzi, který zavádí do systému přidělování dávek prvek veřejné služby. Lokální konzultant vedl jednání s obcemi o zavedení veřejné služby, byl vytvořený dotazník k monitorování tohoto institutu a připraveny podklady pro případné úpravy zmíněné novely.

Aktivity v rámci celého kraje s dopadem na region Jesenicka:

Aktivní podíl na konferenci k příkladu dobré praxe „Společně proti extremismu“

Aktivní podíl na konferenci k veřejné službě

Aktivní podíl na přípravě a realizaci konference k rozšiřování Agentury v roce 2010

Spolupráce na přípravě Individuálního projektu OP LZZ Olomouckého kraje

Členové lokálního partnerství:

Církev Nová naděje	Tomas Lilliendahl
Darmoděj, o.s.	Josef Vodrka
Diakonie ČCE Travná	Hana Řezáčová
DROM, zdravotně sociální pracovnice	Veronika Nawarová
Ester, o.s.	Abrahám Staněk
MěÚ Jeseník	Jana Křivánková, Alena Kalinová
Městská policie Jeseník, Komise prevence kriminality	Miroslav Táborský
MěÚ Javorník-hmotná nouze	Bohumila Ptáčková
MěÚ Jeseník-oddělení sociálně právní ochrany dětí	Alena Kalinová
MěÚ Zlaté Hory-hmotná nouze	Alena Zondlákova
Mikroregion Javornicko	Miroslav Kocián
Mikroregion Jesenicko	Jiří Staňa
Mikroregion Zlatohorsko	Milan Rác
MŠ Široký Brod	Alena Al Wahaishi
ObÚ Kobylá, mikroregion Žulovsko	Milena Kamenná
ObÚ Velká Kraš, mikroregion Žulovsko	Vlasta Kočí
Pospolitost, o.s.	Jana Mižikárová
Sdružení Virtus	Ludmila Liberdová
Sdružení za lidská práva Romů	Dušan Badi
Silesika o.s.	Juraj Grňo
SKP Boétheia	Jan Zaoral
Soužití 2005, o.p.s.	Jiří Rozsypal
Společenství Romů na Moravě	Michal Kročil
ÚP Jeseník-odbor zprostředkování	Petr Klíč
ZŠ Fučíkova, Jeseník	Zdenek Bílek
ZŠ Javorník	Zdeněk Hořava

Termíny zasedání lokálního partnerství a pracovních skupin:

5.2. 2009	zasedání LP za účasti členů z celého Jesenicka, shrnutí činnosti v roce 2008, představení projektu společnosti Euforall na podporu NNO, poradenství v rámci aktuálních dotačních možností (představení aktuálních výzev a domluva na harmonogramu konzultací a hloubce spolupráce
14.5. 2009	zasedání LP za účasti členů z celého Jesenicka . Přehled dosavadní spolupráce na projektových záměrech, další spolupráce s Euforall, představení některých projektových návrhů připravených k realizaci-

V rámci přípravy strategického plánu proběhlo celá řada jednání v různých částech regionu za účasti těch partnerů, kteří v této konkrétní části působí. Proběhla jednání v těchto termínech:

- Lokalita Jeseník:
  - 23.7. 2009, 30.7. 2009, 6.8. 2009, 13.8. 2009, 19.8. 2009, 27.8. 2009, 17.9. 2009, 8.10. 2009, 21.10. 2009 a 5.11. 2009;
- Lokalita Mikulovice:
  - 30.7. 2009, 13.8. 2009, 19.8. 2009, 27.8. 2009, 10.9. 2009, 17.9. 2009, 13.9. 2009 a 8.10. 2009;
- Lokalita Kobylá nad Vidnavkou:
  - 14.5.; 19.5, 25.5., 2.6., 11.6., 18.6., 25.6., 30.6., 16. 7., 23.7, 30.7. 6.8. 20.8. 2009.

Strategické plánování:

V rámci strategického plánu byla v roce 2009 dokončena analytická část. Obsahuje tyto jednotlivé komponenty:

Analýza území: Zdroje čerpány a pro potřeby dokumentu upraveny ze Sociálně demografické analýzy okresu Jeseník, 2007

Analýza sociálně vyloučených lokalit: Text je převzat ze závěrečné zprávy výzkumu Masarykovy univerzity s názvem „DLOUHODOBÝ MONITORING SITUACE ROMSKÝCH KOMUNIT V ČESKÉ REPUBLICE MORAVSKÉ LOKALITY“, který na základě zadání Agentury pro sociální začleňování vznikl v roce 2008. Text byl pro potřeby Strategického plánu upraven a doplněn

Analýza partnerů plánování, která obsahuje základní informace o všech partnerech, kteří se buď aktivně podíleli na procesu plánování, nebo jsou alespoň potenciálními řešiteli rozvojových aktivit na Jesenicku a můžou být zahrnuti do plánu

SWOT analýza klíčových oblastí

Analýza potřeb obyvatel sociálně vyloučených lokalit a obcí, ve kterých se lokality nacházejí. Jedná se o klíčový analytický nástroj, kterému byla věnována hlavní pozornost.

Strategický plán pro region Jesenicka je těsně před dokončením, nyní je potřeba provést závěrečnou konzultaci jednotlivých opatření a přenést všechny cíle do textu plánu. Termín pro odevzdání je březen 2010.

Realizovaná opatření:

„Nová šance“ – projekt na reintegraci romských žáků do ZŠ – dokončen, nyní se zpracovává závěrečná zpráva, Ester, o.s. podíl LK – koordinace příprav, spolupráce na tvorbě věcného záměru, publicita, vyjednání partnerství pro realizaci

„Nová naděje“ – projekt o.s. Ester do OPLZZ 3.2. zaměřeno na podporu zaměstnanosti, projekt je v realizaci, příprava projektu byla finančně podpořena ze strany Agentury

„Zlepšení bydlení ve velké Kraši“ o.s. Ester, Agentura spolupracovala na přípravě záměru, finanční podpora vstupních analýz, projekt dočasně pozastaven

„Integrace Romů v Mikulovicích“ OP LZZ 3.2., rozsáhlá konzultační činnost, přepracování pasáží projektu, dodávání podkladů, dojednávání spolupráce., projekt v realizaci

Projekt na podporu neziskových organizací a obcí při realizaci sociální integrace, Euforall o.p.s., projekt nebyl přijat, ale pomoc NNO byla zajištěna jiným způsobem. Euforall zajistí bezplatnou pomoc při napsání žádosti a pak se bude podílet na jeho realizaci + připraví realizační tým na čerpání prostředků z ESF.

Projekty ve stavu záměrů:

1. Azylový dům Jeseník	investiční projekt IOP-3.1.b	žadatel Boétheia
2. Dům sociálních služeb Mikulovice	investiční projekt IOP-3.1.b	žadatel Soužití 2005
3. Komunitní centrum Bílá voda	investiční projekt IOP-3.1.b	žadatel Bílá voda
4. Komunitní centrum Ester	investiční projekt IOP-3.1.b	žadatel Ester
5. IPO Jeseník	investiční projekt IOP-3.1.b	žadatel Jeseník
6. IPO Javorník	investiční projekt IOP-3.1.b	žadatel Javorník

Hodnocení lokálních partnerů:

Jménem SKP Boétheia, místopředseda Rady SKP Bc. Jan Zaoral:

„Spolupráce velmi dobrá, velmi si cením zvláště spolupráce na stávajících projektech. V oblasti strategického plánování byly na pravidelných schůzkách formulovány potřeby cílových skupin na Jesenicku, kterým je poskytována pomoc v sociální oblasti. Pro naše zařízení byly konečně jasně a důrazně prezentovány potřeby týkající se klientů azylových domů - tj. zaměstnání a bydlení.

Podstatná byla pomoc pracovníků agentury v rámci projektů IOP a IP obce, počínajíc upozorněním na stávající výzvy.

V roce 2009 jsme se jak s panem Navrátilem, tak s jeho spolupracovníky setkávali na schůzkách (nejen) v azylovém domě Boétheia, kde probíhala jednání týkající se mimo jiné možnosti odkoupení budovy AD od Města Jeseníku. Protože se celá věc vyvíjela, hledala se další možná řešení. Pan Navrátil se v celé věci angažoval osobně, kdy byla během roku společně s J.Kovalčíkem absolvována řada jednání se zástupci MěÚ Jeseník. Cenné bylo z mého pohledu, že díky Agentuře se podařilo: především to, že se ujala role prostředníka a podporovatele v celém procesu vyjednávání podmínek odkoupení budovy (SKP Boétheia mělo v tomto procesu podstatně ulehčenou pozici), zahájit komunikaci mezi naším zařízením a samosprávou Jeseníku, vůbec poprvé jasně prezentovat potřebu získání budovy do vlastnictví sdružení, hledat společná řešení, poskytovat pomoc a možnost konzultací v rámci projektů IOP a IP obce - zvláště směrem k MPSV.

Závěrem: pomoc pracovníků agentury byla v minulém roce ve všech směrech pro naše zařízení prospěšná, spolupráci podporujeme a očekáváme, že bude pokračovat a rozvíjet se.“

Mgr. Jiří Kovalčík, Odbor sociálních služeb a zdravotnictví, Městský úřad Jeseník:

„Spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v romských lokalitách probíhala v poslední době zejména na přípravě strategického plánu sociálního začleňování a ve vztahu k němu probíhalo jednání o přípravě Individuálního projektu obcí v rámci výzvy č. 55 Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost. V tomto případě považuji jednoznačně za přínos možnost získání finančních prostředků pro region a velmi intenzivní spolupráci při přípravě záměru projektu a zprostředkování potřebných informací. Druhou významnou aktivitou byly příprava projektového záměru neziskové organizace do Integrovaného operačního programu, oblasti podpory 3.1 b). I zde je velmi potřebná a přínosná spolupráce při přípravě projektu a zprostředkování konzultací záměru projektu. Kromě toho probíhala další jednání se zástupci obcí a neziskových organizací, ze kterých je jasně patrný přínos pracovníka Agentury, který je přijímán jako zástupce nadregionální instituce.“

Ivan Dost, starosta obce Mikulovice:

Obec Mikulovice s Agenturou spolupracuje již od roku 2008. V roce 2009 se spolupráce týkala zejména těchto oblastí: Lokální konzultant pomáhal finalizovat projekt do OPLZZZ 3.2 s názvem Integrace na Mikulovicku. Tento projekt byl přijat a od prosince 2009 je úspěšně realizován. V polovině minulého roku začalo LP pod vedením pracovníka ASZ připravovat strategický plán, který umožní efektivně rozvrhnout aktivity na poli sociální integrace v období nejbližších 3 let. Ruku v ruce s tímto procesem jsme společně s ASZ začali připravovat projekty, které zajistí financování podstatné části naplánovaných aktivit. Jedná se o Individuální projekt pro mikroregiony Jesenicko a Zlatohorsko a investiční projekt do IOP 3.1.b na zajištění infrastruktury pro vybrané sociální služby. V současné době byla rovněž zahájena konzultace projektu na vznik podporovaných míst mikroregionu Zlatohorsko. Spolupráce se zástupci Agentury probíhá na vysoce odborné úrovni.

MOST

Shrnutí situace:

Po celý rok 2009 v Mostě probíhalo strategické plánování. Výstupy jsou výsledkem práce čtyř pracovních skupin, do kterých bylo lokální partnerství rozděleno. Pracovní skupiny se scházely pravidelně cca 3x měsíčně, a to od března 2009 do ledna 2010. První půlrok byl věnován divergentní (analytické) fázi plánovacího procesu. Následně byly na jednání lokálního partnerství Most vybrány priority, kterým se pracovní skupiny věnovaly přednostně. Strategický plán bude v únoru 2010 předložen ke schválení reprezentantům města.

Současně probíhalo systematické projektové poradenství pro partnery při přípravě projektových záměrů.

Členové lokálního partnerství:

Město Most	Vlastimil Vozka (primátor), Jiří Bureš (vedoucí odboru sociálně-právní ochrany dětí), Naděžda Krupczová (vedoucí odboru sociálních věcí), Věra Rybáková (koordinátorka pro národnostní menšiny, vedoucí Klubu národnostních menšin), Eva Hingarová (vedoucí oddělení koncepce a rozvoje sociálních služeb odboru sociálních věcí), Karel Bořecký (vedoucí odboru strategií a dotací, manažer IPRM DEMOS, manažer IPO), Jiří Follprecht (oddělení dispozic s objekty odboru městského majetku), Jarmila Mirgová (terénní sociální pracovnice)
Úřad práce Most	Alena Zieglerová (vedoucí odboru projektů rozvoje lidských zdrojů), Ján Vojtek (Informační a poradenské středisko)
Služba kriminální policie a vyšetřování Policie ČR	Jan Novák
5. Základní škola v Mostě-Chánově	Oldřiška Ráczová (ředitelka)
Střední škola technologická Velebudice	Jiří Škrábal (ředitel)
Dům romské kultury	Martin Nebesář (ředitel)
Oblastní charita Most	Eva Čenkovičová (ředitelka), Taťána Drahošová (projektový manažer), Hana Gáborová (terénní sociální pracovnice)
Diakonie české církve evangelické	Blahoslav Čičel (občanská poradna)
Dům dětí a mládeže	Miloslava Kellerová (ředitelka)
Komunitní centrum Chánov	Iveta Millerová (ředitelka)
Most k naději, o.s.:	Lubomír Šlapka (ředitel)
Agentura pro sociální začleňování	Bronislav Podlaha (LK)

Strategické plánování:

Strategický plán je vypracován po tematických pracovních skupinách, do kterých se LP Most rozdělilo, a to konkrétně na skupiny bydlení, zaměstnávání, vzdělávání a volného času, a problematiku sociálně patologických jevů.

Pracovní skupina bydlení při volbě svých priorit a navrhování opatření vychází z příležitosti, kterou představují investiční opatření IPRM DEMOS (DEprivované Mostecké zóny a Občanské Soužití) na zónu Chánov a Stovky a navrhuje hodnotit investice jednak prostřednictvím tzv. **systému prostupného stupňovitého bydlení**, který by sice sestával z objektů (ubytoven, nájemních bytů,

azylových zařízení) rozprostřených po celém katastru města. Uvažovaný systém je doplněn dalšími prioritami, kterými jsou zavedení domovnictví, především v lokalitách sídliště Chánov a ve čtvrti Stovky, a **dluhové a právní poradenství** včetně protidluhové kampaně zacílené nejen na cílovou skupinu osob a rodin předlužených či dlužnictvím ohrožených. Obdobně jako v Chebu je dluhové a právní poradenství je doplněno o spolupráci s exekutory při vyjednávání s věřiteli dlužných osob a jeho zavedení je i jednou z priorit **Pracovní skupiny zaměstnávání**. Překážky vstupu na trh práce má odstraňovat **služba pracovního poradenství a pracovní asistence**, strategický plán obsahuje také přípravu podmínek pro vznik **sociální firmy**.

Pracovní poradenství a asistence bude v Mostě odzkoušena i jako služba nakupovaná od neziskových organizací úřadem práce a bude provázána s dalšími opatřeními aktivní politiky zaměstnanosti, včetně úzké spolupráce s vytipovanými zaměstnavateli, subvencí jejich zaměstnanců z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob a cílenými rekvalifikacemi podle jejich potřeb a podle potřeb a dispozic naší cílové skupiny. V této pilotní verzi bude klientela pracovních asistentů a poradců vybírána na základě dohod terénních sociálních pracovníků kontrahované NNO a pracovníků úřadu práce.

Nastavení funkčních modelů spolupráce mezi těmito institucemi, tedy především **vytvoření efektivní sítě terénních sociálních pracovníků, pracovních poradců a asistentů a pracovníků úřadu práce**, je i dalším z cílů PS zaměstnávání. Ten je rozšířen o úkol vytvoření uživatelsky přátelské **internetové (softwarové) aplikace pro úředníky institucí veřejné správy** a poskytovatele sociálních služeb, která by dokázala na základě zadání vstupních dat o klientovi ukázat jeho nejkratší cestu k úspěchu z kteréhokoli bodu institucionální sítě, v němž do ní vstoupí. V podloží této aplikace bude přehled, jaké služby ta která instituce a organizace poskytuje a čím je potřeba disponovat, aby jich mohl klient zdárně využít.

Ambiciózním cílem PS zaměstnávání je zakomponování **podmínky o zaměstnání dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání do směrnice o veřejných zakázkách města**, a to v míře 10 % z počtu zaměstnanců na zakázce pracujících. V minimalistické variantě pro zakázky IPRM DEMOS. Pracovnímu poradenství předchází **poradenství kariérní a program předprofesní přípravy vycházejících žáků základních škol**. S ním existují v Mostě již první pozitivní zkušenosti. **Pracovní skupina vzdělávání a volný čas** se soustředila především na tyto cíle: vybudování a provoz **nízkoprahových zařízení pro mládež nad 15 let**, a to v lokalitách Stovky a Sedmistovky, a vybudování a provoz **polyfunkčního centra** v Chánově, dále zřízení a provoz **předškolních klubů** a také otevření **dislokovaného pracoviště Střední školy technologické na sídlišti Chánov**, a to v podobě vytipovaných učebních oborů v rozsahu prvního ročníku, tak aby byly Chánovské děti lépe připravené na přechod do Velebudic, kde škola sídlí (od druhého ročníku). První ročník bude úzce svázán se školními sportovními a kulturními aktivitami pořádanými pro *celou* školu střídavě ve Velebudicích a Chánově jako *kompensačním opatřením* dočasné segregace chánovských středoškoláků. Kromě prostorové dostupnosti má být pro žáky a pro jejich rodiče motivační i tzv. sponzorované vzdělávání vybraných žáků školou nasmlouvanými firmami s příslibem pracovního místa a s benefity během celého studia.

Úspěšnost dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí na úrovni základního školství pak chceme podpořit posílením **asistentů pedagogů** na vybraných základních školách a **programem doučování**.

PS prevence sociálně patologických jevů vybrala následující priority: **dluhového poradenství**, včetně vzdělávání poskytovatelů a úředníků, realizace protidluhové kampaně i soubor opatření k **omezení vlivu lichvářských rodin a posílení terénní sociální práce**. Další prioritou je **výchova k rodičovství** v podobě školních programů a mateřského centra navázaného na předškolní klub a také naplnění potřeby **zdravého prostředí** i ve smyslu zdravých sousedských a rodinných vztahů, a to prostřednictvím vytvoření sítě subjektů poskytujících sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, OSPODU, škol a Policie ČR. Skupina dále propracovala priority **nediskriminační přístup institucí a prevenci a eliminaci užívání drog**.

Realizovaná opatření:

Na projektech realizovaných partnerskými subjekty v roce 2009 nenese Agentura žádnou zásluhu, odmyslíme-li financování analýz pro IPRM DEMOS, o které se jeho opatření opírají. Projekty ve stavu návrhů, záměrů a žádostí jsou partnery konzultovány ať již s lokálním konzultantem nebo s agenturními odborníky. V převážné většině se jedná o uvažované projekty do OPLZZ (IPO) a IOP 3.1b (prevence ztráty bydlení, pracovní poradenství a asistence, otevřený klub pro děti a mládež, nízkoprahové zařízení pro mládež nad 15 let, detašované pracoviště SŠT Velebudice v Chánově, posílení terénní sociální práce, mateřské centrum a předškolní klub, sanace rodiny, polyfunkční centrum v Chánově), ale i do OPVK (asistenti pedagoga a zvažovaný program doučování v rodinách). Konzultována je také konkrétní podoba opatření navrhovaných k realizaci v IPRM DEMOS, především výstavby sociálních bytů a způsobu jejich přidělování a opatření na ochranu investic (domovníci, TSP, terénní dluhové a právní poradenství). Všechny tyto návrhy či záměry budou podle harmonogramu strategického plánu zpracovány do podoby žádostí a podány během prvního pololetí roku 2010.

Hodnocení lokálních partnerů:

Věra Rybáková, koordinátorka pro národnostní menšiny Magistrátu Most

„Agentura - ale hlavně její ručka v terénu jako je pan B. Podlaha v Mostě, je fajn, a byl v roce 2009 i s krátkou pauzou neúnavným tahounem nás všech, kteří jsme se s ním na realizaci plánů LP setkali. Měl spoustu pochopení i pro nás, kteří jsme někdy neměli "napečeno" a pekly jsme v poklusu a dotáhl nás tam, kde jsme, do cíle jedné etapy. Kontrola plnění našich předsevzetí a plánů bude následovat a nebude o nic jednodušší. A zase bude dobré mít v roce 2010 svojí ručku, která nás provede úskalími, ohlídá výzvy, podání vyhlášených projektů a zaštití jejich doporučení ke schválení pro zdárnou realizaci.“

Lubomír Šlapka, ředitel Mostu k naději:

„I přes mou, ne vždy včasnou aktivitu a účast, si dovoluji shrnout činnost Agentury v Mostě, tak jak jsem to pocitově vnímal, protože to pokládám za důležité:

Pozitiva - skvělé, profesionální vedení Bronislava Podlahy, trpělivost a ochota vyslechnout a porovnávat vize, cíle, priority, prostě vysoká úroveň vedení celého procesu od A do Z

Negativa v uvozovkách - hodně intenzivní zapojení skupin i členů (zejména u organizací s poddimenzovaným personálem, takřka nemožné splnit všechny úkoly a účastnit se všech setkání) Očekávání - konkrétnější a tím i cílenější individuální přístup k projektovým záměrům (možná více definovat jaké projekty jsou vhodné v rámci LP a jaké nikoliv) - šance

Pozitiva - vysoká informovanost členů, nejen mailly, ale i při setkání / reflexe ASZ v kontextu s IPRM

Negativa - širší pohled: ne zcela jasné postoje vedení Agentury - (s ohledem na vnitropolitickou nestabilitu) - výměna ministrů D. Stehlíková v.s M. Kocáb

Shrnutí - 1 výborný a 5 nedostatečný = LP za 2009 v umění časově omezených možností: 1 (výborný)

Očekávání - přímé konzultace nad projekty organizací - poradenství jak na to

Zvláštní poděkování - celé skupině a především B. Podlahovi“

Jan Černý, Člověk v tísní:

„Za poprvé než kritiku směrem k agentuře je dobré začít u sebe:-). Řadě kolegů i mě samotnému dělalo velký problém vždy docházet ve správném čase:-), tak za to bych se rád omluvil, avšak poděkování patří panu Podlahovi za to, že vždy ostatní informoval o pokrocích v naší práci. Nemyslím si, že agentura explicitně nepracovala, ale spíše měla silné a slabé chvíle ve smyslu politického zázemí. Dnes se podařilo vytvořit "kuchařku" pro lokality jako je Mostecko. Je to jeden z mnoha krůčků, ale je taky nutné tyto fáze správně interpretovat a realizovat. Napsáno už bylo mnoho. Teď je to už spíše politické hledisko. Já za svou osobu nechci rozvíjet STEP a SWOT anal. Jsem osobně spokojen, že se aspoň z části podařilo dosáhnout společného cíle, neb s námi to nebylo lehké. Ještě jednou díky.“

Jan Novák, Služba kriminální policie a vyšetřování Policie ČR:

„Já sám osobně musím říci, že i přesto, že má docházka byla jak do houslí, tak musím poděkovat panu Podlahovi za včasné informace. "Manuál", který vznikl, ač se to slovo nebudu některým kolegům zamlouvat, je jedním z krůčků. Agentura měla své silné, ale i slabé chvíle. Nemá cenu hledat důvody, ale způsoby a myslím, že nám se to povedlo. Díky všem a zejména p. Podlahovi. Vyznat se v řadě slov, vět, souvětí, kterými jsme jej zavalil já i pan Bureš a další kolegové.“

Naděžda Krupcová, vedoucí odboru sociálních věcí, Město Most:

„Jako pozitivní vidím to,

1) že nás agentura prostřednictvím svého konzultanta vedla k celkem cílenému a systémovému hledání řešení problematiky (pro mě žel se to odehrávalo ve velmi časově zúženém prostoru, tudíž nebylo v mých silách, a zřejmě i v silách několika dalších, věnovat se tak intenzivně pouze této činnosti, což místy mohlo komplikovat konzultace a vyjednávání navrženého

2) že pracovala s místními zdroji - sdružila je v partnerství (na Mostecku jsme sice takto relativně zvyklí pracovat - viz komunitní plánování, ale minimálně tyto aktivity posilují obecně spolupráci a trénují dovednosti

3) pro některé bylo zřejmě působení agentury spojené s očekáváním peněz, z některých vyjádření neziskovek jsem toto vnímala poměrně intenzivně

4) ráda bych napsala i něco k personě konzultanta - postupně jsem jej shledávala velmi příjemným a milým člověkem, který nás nepříliš usměrňuje a tudíž pak "musí trpět" našim myšlenkovým odcestováním;

děkuji za Váš profesionální a odborný přístup a těším se na malou oslavu schváleného dokumentu po zastupitelstvu“

Taťána Drahošová, Charita Most:

„Pokud činnost ASZ mohu hodnotit z hlediska práce v určité skupině, v tom případě si myslím, že je na nejvyšší úrovni. Což je zásluhou vedoucí skupiny ke které patřím. Pomohlo to i tomu, abychom se lip mezi sebou poznali, a to nemam na mysli neziskový sektor ale i úřady.

Očekávání též k hodnocení nejspíše patří, proto bych do budoucna potřebovala vědět, zda veškeré naše úsilí skončí pouze výstupem a kvalitně zpracovaným materiálem, což je samozřejmě třeba a nebo se nějakým způsobem promítne i na realizaci konkrétních projektů, pomáhajících cílové skupině.

A samozřejmě poděkování patří i p. Podlahovi za trpělivost a organizaci.“

Blahoslav Čížel, Diakonie ČCE Most:

„Bylo to chvílemi hektické, velice si vážím výdrž těch, kteří vydrželi celý čas, nedivím se těm, kteří dělali selekci a účastnili se jenom vybraných aktivit. Celkově to bylo fajn, bylo jasné, že jde o společnou věc, dokonce i v případech silných konfrontací názorů a koncepcí. Schválení je oceněním práce, která byla investována. Realizace bude zhmotněním toho dobrého, co se zaseló a má šanci vyrůst.“

Shrnutí situace:

Působení ASZ v lokalitě Přerov mělo odlišnou podobu v prvním pololetí roku 2009 a ve druhém pololetí, kdy se na lokální úrovni začala projevovat standardizace nástrojů Agentury a prohloubení spolupráce s resorty na centrální úrovni. V prvním pololetí se řídila činnost ASZ v Přerově těmito prioritami:

Priorita 1 zajištění fundraisingu pro lokální partnery

Na konci roku 2008 se ukázalo, že práce lokální partnerství (LP) v Přerově se nebude moci opírat o finanční podporu ze strany Agentury. Hlavní prioritou pro lokálního konzultanta na první období roku 2009 se proto stalo zajištění zdrojů pro financování aktivit naplánovaných v předchozím období. Ve spolupráci se společností EUFORALL byla NNO a městu nabídnuta bezplatná pomoc při zpracování projektů a zahájení jejich implementace. Zamýšleným efektem této aktivity bylo doplnit konzultantskou roli pracovníka Agentury o technickou pomoc se zpracováním projektových záměrů.

Priorita 2 realizace projektů navržených v IPRM

- projekty OP VK (k 30.6.09) – podány tři projekty do OP VK (podíl LK – na jednom vůbec, pro druhý koordinace přípravy žádosti, pro třetí spolupráce na přípravě projektové žádosti a koordinace přípravy).
- projekty IOP 3.1b – dva projektové záměry (podíl LK na dosavadních přípravách – navržení projektových záměrů, prosazení do priorit odboru koncepce a rozvoje na rok 2009, konzultační činnost)
- projekt OP LZZ 3.2 ČvT – podíl na tvorbě projektového záměru, jednání o partnerství s městem, korektura žádosti

Priorita 3 projekty v oblasti zaměstnanosti

- projekt OP LZZ, oblast podpory 3.3 – projekt prošel věcným hodnocením
- spolupráce na projektu Liga o.s. Bruntál – podíl LK – vytvoření sítě kontaktů pro realizaci projektu v Přerově
- hledání nových partnerů pro výzvu 30 „Sociální podnikání“

Priorita 4 opatření proti projevům extremismu

V dubnu loňského roku 2009 se město Přerov muselo vypořádat s extremistickým pochodem Dělnické strany a shromážděním Dělnické strany. V průběhu příprav na tyto akce byly za aktivního přístupu lokálního konzultanta Agentury Mgr. Navrátila svolány a pravidelně konány koordinační schůzky, kde byl stanovován a upřesňován společný plán postupu. Důležitou součástí byla efektivní a včasná výměna informací jak mezi orgány města, Agenturou a policií, tak i směrem k nestátním neziskovým organizacím a samotným Romům. Touto koordinovanou akcí bezpečnostních a ostatních složek byla zmírněna eskalace strachu občanů dotčených lokalit z možných nepokojů a došlo k posílení důvěry k policii, městu, k nestátním neziskovým organizacím a k Agentuře.

Mezi navazující klíčová opatření patří zejména:

- organizace kulatého stolu pro zástupce města, policie, NNO a ASZ – výstup: bylo dojednáno, že ASZ připraví výzkum rizikových faktorů souvisejících se sociálním vyloučením. Rozsáhlý sociologický výzkum byl prezentován na konci loňského roku, obsahuje konkrétní doporučení praktických opatření, která se postupně překlápí do projektových záměrů
- podíl na práci iniciativy V Přerově neonacisty nechceme (organizace koncertu proti xenofobii), z toho vyplývající návazná aktivita - podíl na přípravě projektu zaměřenému na práci se středoškolskou mládeží (žadatel Kappa Help o.s.; OPVK, podáno 30.6. 09);

Ve druhém pololetí se aktivita lokálního konzultanta orientovala zejména na tyto činnosti

Priorita 1: Došlo k prohloubení a rozšíření přípravy velkých projektů města, tedy dvou investičních projektů do oblasti podpory IOP 3.1b a Individuálního projektu obecního OP LZZ. Pracovník Agentury

v druhém pololetí roku 2009 připravil ve spolupráci s městem a NNO dva rozsáhlé projektové záměry na rekonstrukci infrastruktury pro sociální služby. Souběžně s tím probíhala příprava Individuálního projektu (více k projektům viz dále).

Priorita 2: Agentura realizovala rozsáhlou analýzu s názvem „**Výzkum rizikových faktorů souvisejících s existencí sociálně vyloučených lokalit ve městě Přerově**“.

Priorita 3: Svěbytnou prioritou pro toto období byla podpora žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Byla připravena **konference pro pracovníky školských poradenských zařízení**, která se uskuteční na začátku roku 2010.

Priorita 4: Konzultační činnost – projektové poradenství především v oblasti pro OPLZZ 3.2, 3.3, IOP 31.c, OPVK, především 1.2.

Priorita 5: Pravidelné úkoly vyplývající s realizace projektu IPRM (hodnocení a konzultování projektů usilujících o bonifikaci, zasedání v řídicím výboru)

Priorita 6: Celokrajské aktivity s dopadem na region Přerov

a. Aktivní účast na konferenci k příkladu dobré praxe „Společně proti extremismu“

b. Aktivní účast na konferenci k veřejné službě

c. Aktivní účast na přípravě a realizaci konference k rozšiřování ASZ

Členové lokálního partnerství:

Lokální partnerství v Přerově bylo z počátku poměrně úzké, protože se v době svého vzniku (duben 2008) specificky zaměřilo na přípravu IPRM. Vedení města prosadilo formalizované partnerství pouze s Agenturou a společností Člověk v tísni, ostatní partneři spolupracovali na neformalizovaně.

Partneři s memorandem:

Magistrát města Přerova	Mgr. Šárka Krákorová Pajůrková, náměstkyně primátora (Jana Žouželková, vedoucí sociálního odboru),
Člověk v Tísni, o.p.s	Bc. Richard Kořínek, ředitel pobočky v Olomouckém kraji, (Marcela Nosálová, vedoucí podpobočky v Přerově)

Partneři bez memoranda:

ZŠ Boženy Němcové	Mgr. Bočínská, ředitelka školy
MŠ Komenského	Mgr. Netočná, ředitelka školy
Armáda spásy	Mgr. Petr Janoušek, kapitán pobočky
Oblastní charita Přerov	Mgr. Marta Šťastná, ředitelka organizace
Kappa-Help– centrum sociální pomoci	Mgr. Ivana Smětalová, ředitelka organizace (Milan Klempár, vedoucí NZDM)
Duha klub Rodinka	Mgr. Čakánková

Termíny zasedání lokálního partnerství a pracovních skupin:

8.1. 2009	v rámci LP se ustavila pracovní skupina pro sociálně vyloučenou lokalitu, jejímž hlavním posláním v rámci IPRM je schvalování neinvestičních projektů pro bonifikaci
26.1. 2009	Představení společnosti Euforall, příprava projektové záměru ZŠ Boženy Němcové
30.3. 2009	Příprava iniciativy v Přerově neonacisty nechceme
2.4. 2009	kulatý stůl s partnery a vedením ASZ, proběhla dohoda na realizaci výzkumu
8.4. 2009	Vyhodnocení akce neonacistů a použitých opatření směřujících k eliminaci rizik, příprava koncertu „V Přerově neonacisty nechceme“
7.5. 2009	Schůzka partnerů s PČR – preventivní opatření při mítinku dělnické strany
21.5. 2009	Jednání o sociální stránce IPRM, ochrana investic prostřednictvím projektů do OPLZZ
29.5. 2009	První schůzka k plánované výzvě k IPO
5.6. 2009	LP=pracovní skupina pro vyloučenou lokalitu hodnotí projekty nepartnerských organizací, které se ucházejí o bonifikaci v rámci IPRM

24.6. 2009	Hodnocení projektů do OPVK (3x)
16.9. 2009	Nové informace k IPO, IOP
12.10. 2009	Hodnocení projektu ČVT, projekt MV „Úsvit“ v Přerově
22.10 2009	Prezentace LK nových poznatků k IPO, IOP
5.11.2009	Příprava na vyhlášení výzev k IPO, IOP
25.5. 2009	Prezentace výsledků výzkumu

Strategické plánování:

Vzhledem k existenci celé řady strategických dokumentů (střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, plán regionálního rozvoje, program Soužití) nebyla v Přerově poptávka po tvorbě dalšího strategického dokumentu na podporu sociálního začleňování. Proces spolupráce mezi Agenturou, městem a dalšími partnery byl organizován v souladu s Integrovaným plánem rozvoje města, na jehož přípravě se Agentura výrazně podílela. Jako analytický podklad pro naplánování dalších opatření posloužil podrobný výzkum zpracovaný firmou Sociofaktor (viz výše).

Na základě uvedeného výzkumu, priorit definovaných v IPRM a na základě procesu přípravy Individuálního projektu obecního OPLZZ sestavil lokální konzultant seznam priorit, které bude nezbytné v následujícím období dále rozpracovat v dílčích opatřeních. Tyto priority budou individuálně projednány s lokálními partnery a shrnuty do cílů a opatření. Tento proces bude ukončen ve druhé čtvrtletí roku 2010. Jedná se o tyto priority:

- Zmenšení překážek v občanském soužití
- Motivace obcí k sociální integraci
- Zlepšení rovného přístupu romských žáků ke vzdělání
- Péče o děti a mládež ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí
- Prevence kriminality
- Boj proti projevům extremismu
- Změna finančních strategií a lepší přístup obyvatel sociálně vyloučených lokalit k legální práci
- Lepší přístup obyvatel sociálně vyloučených lokalit ke kvalitnímu bydlení
- Standardizace a rozvoj sociálních služeb

Projekty v realizaci:

I. Rámcový projekt IPRM - od začátku roku 2009 se v Přerově realizuje IPRM. Agentura se významně podílela na jeho přípravě zejména rozsáhlou konzultační činností, zajištění podpory v politickém spektru, sestavením portfolia měkkých projektů. V roce 2009 se podílí LK na činnosti řídicího výboru, pracovní skupiny pro SVL a koordinuje přípravu „měkkých projektů a investic směřujících k rekonstrukci sociální infrastruktury“.

II. V oblasti vzdělávání byly v Přerově podané tři projekty, na kterých Agentura spolupracovala:

1. ZŠ Boženy Němcové (*kariérové poradenství, speciálně pedagogické centrum, nový výukový program.*) Projekt nebyl úspěšný kvůli formální chybě, jinak chválen, již vytvořená prac. skupina pro jeho dopracování (změna harmonogramu a rozpočtu). Bude podán znovu dle aktuální výzvy (OPVK 1.2., polovina února 2010). Podíl ASZ na přípravě: LK psal některé aktivity, koordinoval přípravu, zajistil příklady dobré praxe.

2. MŠ Komenského (*včasné zajištění minimální garantované péče o děti se sociokulturním znevýhodněním*), neuspěl, bude podán znovu (OPVK 1.2., polovina února), podíl LK – koordinace příprav.

3. Kappa-Help – „Proč – příběhy rozprávějící o člověku“ (*prevence rasismu a xenofobie prostřednictvím podpory multikulturní výchovy a vzdělávání, podpora neformálního vzdělávání a kompetencí v něm získaných*). Projekt uspěl a jeho realizace se právě rozbíhá. Spolupráce LK na přípravě věcného záměru.

III. V oblasti zaměstnávání byly v Přerově podané dva projekty, na kterých Agentura spolupracovala

1. Projekt Upre Roma o.s. do oblasti podpory 3.3. byl podán, uspěl s vysokým hodnocením, ale partnerská firma zkrachovala. Projekt bude nyní podán znovu s jiným partnerem. LK napsal věcný záměr, koordinoval přípravu, vytvořil realizační tým.

2. Projekt **V oblasti podpory 3.2** „Společně k integraci v Přerově“, podal ČvT. Je to vynikající projekt a má specifickou roli v IPRM. Jeho schválení je předpokladem pro čerpání z IOP 5.2.c, podíl LK spolupráce při sestavování záměru, drobný podíl na sestavování aktivit, vyjednání partnerství s městem.

Projekty připravené k realizaci nebo před dokončením:

Azylový dům a zázemí pro další služby Magistrátu Přerova – investiční projekt v rámci IOP-3.1.b

Úprava a rozvoj zázemí pro stávající služby Komunitní centrum pro děti a mládež a Azylový dům pro matky s dětmi, rozvoj zázemí pro nové služby - Mateřské centrum pro maminky s dětmi, Pracovní poradenství, Asistence v bydlení a komunitní práce

Stav přípravy: Zpracovaný projektový návrh odpovídá projednání aktivit s NNO. Na OSSaZ byl projednán 13.1.2009. Momentálně se zpracovává žádost.

Podíl Agentury na přípravě: Sestavení projektového návrhu, koordinace přípravy neinvestiční části projektové žádosti, zodpovědnost za část příloh.

Projekty ve stavu záměrů:

Individuální projekt města Přerova – OPLZZ

V současné době sestavujeme věcný záměr (klíčové jednání 27.1.2010), bude se jednat o propojení a aktivitami v projektech v oblasti IOP 3.1.B, dále koordinační a vzdělávací aktivity NNO a OSPOD, podpora NZDM oblastní charity Přerov, podpora rozvoje VS, komunitní práce v lokalitách, bezpečnost v lokalitách.

Stav přípravy: sestavování věcného záměru: Podíl LK: Sestavuje spolu se sociálním odborem věcný záměr.

NZDM Metro Magistrátu města Přerov – IOP 3.1.B

Projekt ve stadiu rozpracovaného záměru, zázemí pro stávající služby a rozvoj zázemí pro nové služby, zejména TSP, pracovní poradenství, prevence sociálně patologických jevů a drogových závislostí

Stav přípravy – v IPRM je naplánovaná realizace na rok 2011. V tomto okamžiku je třeba intenzivně jednat s vedením města o alokaci prostředků na projektovou dokumentaci (uznatelný náklad)

Podíl LK - zpracování projektového návrhu, konzultační činnost. Vyjednání podpory na Magistrátu

Hodnocení lokálních partnerů:

plk. JUDr. Josef Drábek, Vedoucí ÚO VS Přerov, Policie ČR

„Začátkem loňského roku jsme navázali spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování. Nezastupitelné místo měla Agentura, potažmo pan. Mgr. Martin Navrátil, Ph.D. při zvládnutí rozsáhlého bezpečnostního opatření ze dne 4.4. 2009, které se uskutečnilo v Přerově pod názvem Pochod proti rasismu. V souvislosti s pochodem neonacistů Přerovem se agentura ve spolupráci s Policií ČR aktivně zapojila do řady aktivit, které vedly k minimalizaci rizik pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit. Spolupráce probíhala na velmi dobré úrovni i v následujícím měsíci, kdy se 16.5. 2009 konal v Přerově předvolební mítink Dělnické strany, kdy Agentura v této souvislosti prováděla terénní práce ve zmíněných lokalitách a zajistila přítomnost odborníka na extremismus pana Mazla, který vyhodnocoval projevy představitelů Dělnické strany.

I při dalších nepravidelných pracovních schůzkách jsme pokračovali v nastavených trendech naší dobré spolupráce. Je třeba zmínit i podíl na zajištění výzkumu rizikových faktorů souvisejících s existencí sociálně vyloučených romských lokalit pro řešení situace ve městě Přerově. Úroveň spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování hodnotíme velice dobře a věříme, že bude i nadále pokračovat.“

Mgr. Šárka Krákorová Pajůrková, náměstkyně primátora statutárního města Přerov

Téměř od počátku uzavřeného partnerství město Přerov úzce spolupracuje s lokálním konzultantem Agentury, Mgr. Martinem Navrátilem PhD. Mgr. Navrátil je členem Řídícího výboru Integrovaného plánu rozvoje města Přerov – Jih, členem pracovní skupiny pro sociálně vyloučenou romskou komunitu.

V dubnu loňského roku 2009 se město Přerov muselo vypořádat s extremistickým pochodem Dělnické strany a shromáždění Dělnické strany. V průběhu příprav na tyto akce byly za aktivního přístupu lokálního konzultanta Agentury Mgr. Navrátila svolány a pravidelně konány koordinační schůzky, kde byl stanovován a upřesňován společný plán postupu. Důležitou součástí byla efektivní a včasná výměna informací jak mezi orgány města, Agenturou a policií, tak i směrem k nestátním neziskovým organizacím a samotným Romům. Touto koordinovanou akcí bezpečnostních a ostatních složek byla zmírněna eskalace strachu občanů dotčených lokalit z možných nepokojů a došlo k posílení důvěry k policii, městu, k nestátním neziskovým organizacím a k Agentuře. Zároveň bylo zabráněno možným zraněním nejen účastníků pochodu, ale především občanů města Přerova. V neposlední řadě došlo touto koordinací i k zabránění možným škodám na majetku města i občanů. V návaznosti na tento pochod vzešla iniciativa města Přerov, zapojit se do soutěže Gypsy Spirit 2009 v kategorii „Čin roku“. Výjimečná akce byla velmi pozitivně vnímána ze strany Romů, byla oceněna role Policie ČR, Agentury a primátora města Přerova v rámci pochodu neonacistů v Přerově.

Velmi významnou aktivitou lokálního konzultanta je intenzivní spolupráce při přípravných fázích na projektech do investic i do projektů tzv. měkkých, sociálních, které jsou součástí Integrovaného plánu rozvoje města Přerov - Jih. Sehrává klíčovou roli v rámci síťování sociálních služeb jednotlivých aktérů na území města.

ROUDNICE NAD LABEM

Shrnutí situace:

V Roudnici nad Labem se na konci roku 2008 zcela rozpadlo lokální partnerství. Situaci vyostřily privatizace bytového fondu. V dubnu 2009 proto zvolila opatření krizové intervence a ve spolupráci s Otevřenou společností, o.s. zpracovala rozsáhlou analýzu privatizace bytových domů na třídě T.G.Masaryka a návrhy na řešení bytové situace ve městě, zejména ve vztahu k nízkopříjmovým domácnostem. Výstupem je kombinovaný návrh výstavby, rekonstrukcí a využití stávajících bytových kapacit. Po skončení šetření a současně se zveřejněním studie se na konci roku 2009 byly obnoveny práce lokálního partnerství, které si jako klíčovou prioritu zvolilo vyřešení situace v oblasti bydlení podle výstupů z uvedené analýzy. Byla znovu obnovena pozice lokálního konzultanta.

Ve městě jsou dvě hlavní lokality, v nichž jsou soustředěni sociálně znevýhodnění a chudí obyvatelé, především Romové. První lokalitu tvoří tři bytové domy na třídě T. G. Masaryka, které město na jaře 2009 prodalo soukromému vlastníkovi společnosti BIALBI Bytové domy s.r.o. Spolu s prodejem těchto nemovitostí přešly na nového majitele i závazky, které do této doby vznikly u nájemníků bytů vůči městu jako původnímu vlastníkovi. Zároveň město nového vlastníka zavázalo, aby stávajícím nájemníkům před nutnou rekonstrukcí těchto domů zajistil odpovídající bytovou náhradu, a to i tehdy, když na ní nemají ze zákona nárok. Od června 2009 tak probíhá postupné vystěhovávání cca 200 nájemníků z těchto domů. Doposud největšímu počtu osob (21) bylo za asistence MěÚ nabídnuto bydlení v jiných částech města (holobyty, městské byty). Další 4 osoby se vystěhovaly do jiných obcí (Postoloprty, Ústí n.L.), 15 osob přijalo nabídku finančního narovnání a odcestovalo do Velké Británie. Druhou lokalitu na ulici Sladkovského č.p. 1365 tvoří holobyty, nyní zde vzniká i nabídka azylového bydlení pro muže. V tomto objektu vykonává sociální službu roudnická pobočka o.s. Naděje, v minulém roce objekt obývalo asi 20 osob.

Sociální služby v Roudnici n. L. nabízí především Farní charita Roudnice n. L. a Naděje, obě organizace jsou financovány především z krajského rozpočtu a z dotací města. Koncem roku 2009 začalo projevovat zájem o působení ve městě i o. s. Sociální centrum Polabí, které se chce dlouhodobě soustředit na provozování ubytovny.

Ve městě je výrazný nedostatek volných městských bytů, chybí zde ubytovna a azylový dům pro matky s dětmi nebo s rodiny s více jak třemi dětmi.

Členové lokálního partnerství:

Město Roudnice n.L.	Vladimír Urban, Luboš Matek
MěÚ Roudnice nad Labem	Monika Legnerová
Farní charita Roudnice nad Labem	Zdeňka Pětníková
ÚP Roudnice nad Labem	Pavla Racinsky
Naděje, o.s.	Miroslav Franc
Kontaktní centrum Litoměřice	Jaroslav Papež
ZŠ Praktická	Věra Jaborová
Městská policie Roudnice n. L	Martin Muller, ředitel
BIALBI Bytové domy, s.r.o.	Hana Lukešová, jednatelka

Termíny zasedání lokálního partnerství o ostatních klíčových pracovních jednání:

V roce 2009 byla aktivní činnost ASZ v Roudnici n. L. utlumena. Ve městě působila Otevřená společnost o.p.s., která zde pro ASZ prováděla sběr podkladů pro analýzu situace způsobenou prodejem domů na třídě T. G. Masaryka. V této souvislosti byly zorganizována dvě setkání u kulatého stolu: k účasti na kulatých stolech byli vyzváni členové ZM, členové lokálního partnerství, vybraní zaměstnanci MěÚ, soukromý majitel nemovitostí a zástupce společnosti spravující domy na třídě T. G. Masaryka.

9. 10. 2009 proběhl kulatý stůl „Představení a diskuse Analýzy bytových politik ve vztahu k nájemníkům domů č. p. 1470, 1492 a 1502 na třídě T. G. M“, na kterém byly představeny výsledky výzkumu bytových politik v Roudnici n. L. a konzultovány možné alternativy dalšího vývoje.

18. 11. 2009 proběhl kulatý stůl „Doporučení pro bytovou politiku zaměřenou na nízko-příjmové domácnosti v Roudnici n. L.“, na kterém byla představena analýza rizik a nutných souvisejících opatření pro jednotlivé alternativy a diskutována doporučení pro tvorbu bytové politiky zaměřené na nízko-příjmové domácnosti.

Ve dnech 30-31.10. 2009 proběhla dvoudenní dílna *Future City Game*. Obyvatelé Roudnice, kteří jsou v hmotné nouzi, byli zapojeni do plánování prostřednictvím metody *Future City Game*. Hra pomohla zmapovat názory účastníků na nejožehavější problémy v sociální, kulturní a ekonomické oblasti.

Od prosince 2009 v Roudnici nad Labem opět působí lokální konzultant ASZ a činnost lokálního partnerství se standardizuje.

Strategické plánování:

Dosavadní analytické kroky vychází především ze zprávy Otevřené společnosti o.p.s. vypracované pro ASZ v červnu – prosinci 2009. Autoři této zprávy položili důraz především na analýzu tří nástrojů sociální integrace, kterou město Roudnice n. L. uplatňovalo v letech 1990 – 2009. Těmito nástroji byla bytová politika, protidluhový program a podpora participace obyvatel vyloučených lokalit na formulování cest vedoucích ke zlepšení soužití Romů a „ne-Romů“ v okolí vyloučených lokalit (především pak na třídě T. G. Masaryka).

Další analytické kroky v lokalitě se opíraly především o dva dokumenty vzniklé na zadání města. Prvním je dokument *Rozvoj města Roudnice nad Labem v kontextu programovacího období EU 2007 – 2013. Posouzení situace města v oblasti připravenosti rozvojových projektů* vypracovaný společností Projects Financing (zde především rekonstrukce objektu č.p. 1365 na Sladkovského ulici), druhým dokumentem je *Sociálně demografická analýza Roudnice nad Labem jako obce s rozšířenou působností* vypracovaná VÚPSV, v.v.i.

Od konce roku 2009 se analytická činnost ASZ v Roudnici n. L. zaměřila především na zjišťování kapacity v Roudnici n. L. působících NNO a dalších členů LP. Konkrétně se jednalo o analýzu finančního zajištění v současnosti poskytovaných služeb, personální zajištění poskytovaných služeb, představy o dalším rozvoji práce v lokalitách a jejich realizovatelnost.

Uvedené návrhy vycházejí ze závěrů analytické činnosti uvedené v předchozím bodě:

Priorita bydlení. Vzhledem k prodeji bytového fondu obývaného převážně Romy soukromému vlastníkovi a k prakticky dokončené privatizaci městského bytového fondu, město s 13.500 obyvateli dnes disponuje pouze s cca 200 byty. LP chce na nutnost rychlého zvýšení dostupného bydlení reagovat kombinací několika kroků:

- vytvořením systému podporovaného (asistovaného) bydlení v městských bytech, které by zajišťovalo o.s. Naděje za finanční, popř. i jiné garance města;
- vytvořením systému podporovaného (asistovaného) bydlení v bytech soukromých vlastníků, které by zajišťovalo o.s. Naděje za finanční, popř. i jiné garance města;
- výstavbou Domu komplexních služeb, který by vedle nízkoprahového klubu a pracovního centra nabízel i omezený počet bytů;
- výstavbou startovacích bytů pro mladé;
- výstavbou podporovaného (chráněného) bydlení pro zdravotně postižené.

Tyto priority jsou v současné době členy LP diskutovány z hlediska jejich propojení se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v Roudnici n. L. Byly dokončeny vstupní rozhovory mapující představy členů LP o úloze ASZ v lokalitě a očekáváních vůči ní. Dokončuje se analýza kapacit rozvoje poskytovatelů sociálních služeb a vize směřování jejich organizace. Výhled dokončení: únor 2010. Začínají rozhovory s představiteli města o přípravě koncepce bytové politiky a místu ASZ a LP při přípravě tohoto dokumentu. Výhled dokončení: březen/ duben 2010. Začíná diskuse o programu prevence trestné činnosti a s ní souvisejících projektech. Výhled dokončení: březen 2010.

Realizovaná opatření:

Projekty připravené k realizaci nebo před dokončením :

Dům komplexních služeb (podáván v rámci programu IOP 3.1b). Projekt zpracovává společnost EPP plus, s.r.o. Projekt je ve stádiu rozpracování. ASZ se podílí na konzultaci obsahové náplně činnosti a prostorového umístění Domu komplexních služeb. Výstavba tohoto domu je dlouhodobou prioritou ASZ i vedení města. Ve shodě s přijatým střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb se ASZ podílí na definování služeb a jejich obsahu, které by měly být v rámci tohoto domu poskytovány.

Aktivity Agentury v roce 2009:

02/2009 Prezentace Situační analýzy sociálně vyloučené populace v Rci n.L. – Bc.M. Brož, návštěva ministra Kocába v Rci n.L. – příslib finanční pomoci s rekonstrukcí domů na TGM

07/2009 zapojení Otevřené společnosti do tvorby strategie bydlení pro nízko- příjmové skupiny obyvatelstva v Rci n. L. – příprava výzkumné zprávy a doporučení pro koncepci bytové politiky zaměřené na nízko-příjmové domácnosti v Roudnici nad Labem“, zpracování *Analýzy bytových politik ve vztahu k nájemníkům domů č. p. 1470, 1492 a 1502 na třídě T. G. M.-* p.Grygar a p.Ripka

10/2009 prezentace výsledků strategie bydlení v rámci 2 kulatých stolů

Domnívali jsme se, že prodej domů na tř. TGM, postupné vystěhovávání obyvatel z této lokality a ne zrovna vstřícný postoj vedení Města vůči Agentuře a její činnosti, budou důvodem k tomu, že Agentura přestane v Roudnici n.L. působit úplně.

Naštěstí se tak nestalo a jsme rádi, že Agentura zůstala. Její nový lokální konzultant p.Grygar aktivně pracuje se všemi členy lokálního partnerství a navíc zapojuje do činnosti a vzájemné spolupráce i další organizace a instituce, působící v rámci komunitního plánování Města – pracovní skupiny Prevence.

V současné době Město Roudnice n.L. ve spolupráci s Farní charitou Roudnice n.L. připravuje investiční projekt z výzvy IOP 3.B na rekonstrukci objektu, ve kterém budou poskytovány sociální služby pro sociálně slabé občany z Rce n.L. Zástupce Agentury tuto aktivitu podporuje a poskytuje žadatelům kvalitní poradenský servis. "

Hodnocení lokálních partnerů:

Mgr. Monika Legnerová – odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Roudnice nad Labem

„V průběhu roku 2009 byla v Roudnici nad Labem obnovena činnost lokálního partnerství. V tomto období se Agentura v Roudnici n.L. přednostně zaměřila na řešení bytové situace Romů a reagovala tak na prodej tří domů v ulici Třída T.G.Masaryka obývaných převážně Romy. Vznikla tak studie „Řešení bytové situace Romů v Roudnici nad Labem v letech 1988-2009. Analýza bytových politik ve vztahu k nájemníkům domů č.p. 1470, 1492 a 1502 na třídě T.G.Masaryka“. Studie přinesla nezaujatý pohled „zvnějšku“ na příčiny vzniku sociálně vyloučené lokality a obsahuje varianty řešení včetně možných rizik, které sebou jednotlivé způsoby řešení nesou. Výsledky studie mohou být využity při tvorbě bytové koncepce města Roudnice n.L.

V roce 2010 došlo k výraznému posunu činnosti Agentury v Roudnici n.L. S nástupem lokálního konzultanta Jakuba Grygara se zintenzivnila činnost lokálního partnerství. Byly definovány oblasti, na které by se mělo LP zaměřit v letech 2010-2011 a lokální partnerství se rozšířilo o nové členy (zástupce ZŠ praktické, městské policie, policie ČR a úřadu práce).

Lokální konzultant se významně podílí na přípravě investičního projektu z programu IOP 3.1b), poskytuje metodickou podporu a osobně se účastní pracovních jednání k přípravě projektu. Lokální konzultant Jakub Grygar se podílí i přímým řešením problémů rodin, které po vystěhování ze pří domů v ulici Třída T.G.Masaryka hledají nové bydlení. Spolupracuje s kurátorem sociálního odboru, společně navštívili několik rodin ve vyloučené lokalitě a hledají prostor pro dotace ke zlepšení jejich bytové i sociální situace (např. prostředky na získání řidičského průkazu a následně lepšího uplatnění na trhu práce).“

Ing. Zdeňka Pětníková – ředitelka Farní charity Roudnice nad Labem

Díky vnitřní restrukturalizaci a personálním změnám v Agentuře došlo k částečnému utlumení činnosti Agentury v naší lokalitě v porovnání s předchozím rokem 2008.

Shrnutí situace:

V roce 2009 v lokálním partnerství Slezská Ostrava došlo k personálním změnám. Klíčovou pozici zástupce městského obvodu obsadil nově místostarosta Radomír Mandok. Nově obsazena byla také pozice lokálního konzultanta – v říjnu nastoupila nová lokální konzultantka Marcela Bužgová. Zejména změna v pozici lokálního konzultanta měla vliv na činnost lokálního partnerství. Uskutečnily se čtyři setkání lokálních partnerů, z nichž na jednom nebyl přítomna lokální konzultantka, která byla zastoupena vedoucím odboru OLK. Identifikovali jsme diskontinuitu v činnosti lokálního partnerství, neboť při změně obsazení pozice lokálního konzultanta došlo k dvouměsíční proluce.

Snížení motivace některých členů lokálního partnerství ke spolupráci na začátku roku 2009 zapříčinilo nerealizování přímé finanční podpory ze strany Agentury pro jednotlivé projektové záměry připravené ještě v roce 2008 (bylo připraveno cca 10 projektových záměrů pro realizaci).

Spolupráci LP komplikuje také postavení městského obvodu v rámci celku statutárního města Ostrava. V rámci IPRM Ostrava je zapojen jiný obvod města - Vítkovice. Činnost LK se tedy zaměřuje nejen na aktivity obvodu Slezské Ostravy, ale i obvodu Vítkovice, rovněž další aktivity mají přesah v rámci působnosti celého města Ostravy.

V roce 2009 se činnosti jednotlivých partnerů LP Slezská Ostrava zaměřovaly na oblast Riegrovy ulice a Liščíny, které byly LP odsouhlaseny jako prioritní.

Riegrova ulice

V této oblasti působí dva z partnerů LP Slezská Ostrava – sociální odbor městského úřadu Slezská Ostrava a o.s. Vzájemné soužití. Sociální odbor zřídil přímo v lokalitě dvě pracovní místa koordinátorů, kteří byli financováni prostřednictvím programu Rady vlády pro záležitosti romské komunity. Městský obvod zareagoval na potřeby institutu veřejné služby v souvislosti se změnou zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, a přímo v lokalitě Riegrova zřídil 20 míst. V rámci tohoto Institutu veřejné služby byl v lokalitě prováděn úklid domů a přilehlého prostranství, vybudoval se „dětský koutek – hřiště“. Začala spolupráce městského úřadu Slezská Ostrava s o.s. S.T.O.P, která skrze dobrovolníky zajišťovala v klubu pro děti doučování a volnočasové programy pro děti a mládež. V rámci řešení dluhů na nájmem začal městský obvod využívat institutu zvláštního příjemce a dohodu o hrazení stávajícího dluhu formou splátek jako motivaci pro nevyhovování z nájmu. Vizí pro další období je věnovat se více problematice zaměstnanosti. Nejúspěšnější a nejmotivovanější absolventi zapojení do výkonu veřejné služby přešli do zaměstnaneckého poměru prostřednictvím veřejně prospěšných míst v úklidové četě.

o.s. Vzájemné soužití nadále v lokalitě provozuje Nízkoprahové centrum pro děti a mládež a terénní programy, působí zde i pracovníci v terénním programu – tým pomocná ruka ve spolupráci s městskou policií a Policií ČR. V rámci dobrovolnické služby ve spolupráci s o.s. S.T.O.P. dochází také ke zvelebování prostředí v lokalitě a v okolí Komunitního centra. Terénní programy jsou v této lokalitě financovány od poloviny roku 2009 prostřednictvím OP LZZ – výzvy 19, oblast podpory 3.2.

Liščína

V této lokalitě působí o.s. Vzájemné soužití, které ve spolupráci s majitelem bytového fondu RPG realizují aktivity na úpravu veřejných prostranství ve vyloučené lokalitě. V jarních měsících se, ve spolupráci těchto subjektů a městského obvodu Slezská Ostrava, uskutečnil jarní úklid. RPG dále provedlo kamerové zkoušky špatné kanalizace a zajistilo její opravu. V červnu byl slavnostně otevřen dětský koutek vybudovaný svépomocí obyvatel, zaměstnanců o.s. Vzájemné soužití a za spolupráce pracovní čtyř Institutu veřejné služby Slezské Ostravy. Byly zahájeny svépomocné úpravy interiérů jednotlivých domů (malování společných chodeb, oprava zamykání vchodových dveří apod.), RPG poskytlo potřebný materiál a obyvatelé prostřednictvím dobrovolnické služby organizované o.s. Vzájemné soužití ve spolupráci s o.s. S.T.O. P. práce realizovali. K udržování pořádku a dobrých vztahů mezi obyvateli jednotlivých domů a majitele nemovitostí, byli obyvateli zvoleni tři domovníci z řad

místních obyvatel, kteří mají na starost domy v jednotlivých ulicích. Proběhla vyjednávání mezi o.s. Vzájemné soužití a RPG ohledně možnosti přidělení bytu v lokalitě na vlastní náklady – v prosinci byly vybrány dva byty, které budou do tohoto pilotu zapojeny. RPG také pokračovalo v projektu poskytování bytů pro rodiny ohrožené odebráním dětí do ústavní výchovy a bytů k sociálnímu bydlení rodin s doprovodným sociálním programem neziskovým organizacím (zejména o.s. Vzájemné soužití). Zapojilo se také do možnosti získání následného nájemního bydlení pro rodiny zapojené do předchozích aktivit. V lokalitě jsou o.s. Vzájemné soužití provozovány sociální služby Nízkoprahové centrum pro děti a mládež a terénní programy, svou činnost zde vyvíjí také pracovníci terénního programu – tým pomocná ruka ve spolupráci s městskou policií a Policií ČR. Terénní programy jsou v této lokalitě od poloviny roku 2009 financovány prostřednictvím OP LZZ – výzvy 19, oblast podpory 3.2. Prostřednictvím dotace z ROP bude v lokalitě realizována Úřadem městského obvodu oprava domu na ulici Na Liščině 2 k realizaci sociální služby azylový dům pro rodiny s dětmi. V roce 2009 byly zahájeny aktivity nutné k vyklizení tohoto objektu (lidem zde žijícím bylo hledáno náhradní bydlení) tak, aby v roce 2010 mohly být vykonávány práce na celkové rekonstrukci tohoto objektu.

Zasedání lokálního partnerství se podařilo znovu uvést do pravidelného režimu na konci roku 2009. Dále se systematicky rozvíjela spolupráce s koordinátorem pro romské záležitosti pro Moravskoslezský kraj. V roce 2009 se členové LP začali zabývat problematikou situace v lokalitě Kunčičky, která v současné době patří mezi největší vyloučené lokality na území města Ostravy. V lednu r. 2010 bude vybrána NNO pro systematickou spolupráci s vedením radnice k zajištění komplexních integračních služeb v lokalitě Kunčičky.

Členové lokálního partnerství:

Úřad Městského obvodu Slezská Ostrava	Radomír Mandok, místostarosta Mgr. Zdeněk Matýsek, vedoucí odboru sociálních věcí
Společně – Jekhetane, o.s.o.	Mgr. Helena Balabánová, ředitelka
Občanské sdružení Vzájemné soužití	Mgr. Sri Kumar Vishwanathan, ředitel
Magistrát města Ostravy	Bc. Lýdia Poláčková, koordinátorka pro romskou menšinu
RPG RE Management, s.r.o.	Dr. Ing. Stanislav Svoboda, ředitel pro vládní vztahy
Základní škola na ul. Škrobálkova	Mgr. Jiří Smělík, ředitel
Základní škola Na Vizině	PaedDr. Jan Effenberger, ředitel
Ostravská univerzita v Ostravě, fakulta sociálních studií	Mgr. Anna Krausová, Ph.D.
Knihovna města Ostravy	Mgr. Miroslava Sabelová, ředitelka
Diecézní charita ostravsko – opavská	Mgr. Miroslav Hodeček, vedoucí Vesničky soužití
Policie České republiky	npor. MVDr. Miroslav Hrbáč, vedoucí obvodního oddělení

Termíny zasedání lokálního partnerství a pracovních skupin:

20.1.2009	informace k opatřením na Riegrově ul.; informace o rozhodnutí obce využívat veřejné služby; dále o žádosti na vybudování Azylového domu Na liščině; informace k dotacím
24.4.2009	předání informací z odboru ASZ ohledně zaměření - nejen práce v lokalitách, ale i práce na centrální úrovni (spojovací článek mezi lokalitami a centrálními orgány státní správy), dále situace ve vybraných lokalitách – Riegrova, Liščina
26.8.2009	předání informací z odboru ohledně ukončení pracovního poměru stávající lokální konzultantky a nástup nové od října, zaměření spolupráce na základě potřeb partnerů – projektové poradenství a podpora vzniku nových projektů
18.11.2009	představení nové lokální konzultantky a působení ASZ, představení jednotlivých členů LP, shrnutí jejich současné činnosti a plánů

Strategické plánování:

Strategický plán LP Slezská Ostrava není zpracován ani se na jeho zpracování v loňském roce nezačalo pracovat. Město Ostrava má zpracovaný střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, vč. priority Romové. Lokální konzultantka se pravidelně účastní jednání SPRSS.

Klíčovou strategickou aktivitou na území Ostravy je příprava Strategie integrace romské komunity do roku 2013, který je součástí Střednědobého plánu rozvoje zpracovávaného krajským úřadem Moravskoslezského kraje.

Priority LP tedy v současnosti vycházejí z podnětů jednotlivých partnerů a rovněž se odvíjejí v návaznosti na aktuální výzvy operačních programů.

K systematizaci aktivit lokálního partnerství proto nebude zpracován svébytný strategický plán, ale akční plán realizace klíčových aktivit identifikovaných v SPRSS a Strategii integrace romské komunity; a to do konce dubna r. 2010.

Projekty zpracované:

4 profese pro romské ženy – projektová žádost – podáno, 2 x neschváleno, nyní jednání s novým žadatelem Cofet, využito projektového poradenství ASZ i GH; OPLZZ 3.2

Publikace a aplikace programu bydlení – Centrom, o.s., projektová žádost, podáno, schváleno, realizováno, využito projektového poradenství ASZ; OPLZZ 3.2

Projekty ve stavu záměrů k dopracování a předložení:

V současnosti se jedná o přípravě několika projektových záměrů. Jedním z nich je **investiční projekt v rámci IPRM v lokalitě Vítkovice – azylový dům**, v programu IOP 3.1b. Dalšími jsou rovněž investiční záměry v lokalitě Kunčičky (**žadatel obec, výstavba a rekonstrukce nízkoprahového zařízení a zázemí pro sociální služby**) a v lokalitě Riegrova a na Liščině (žadatel o.s.Vzájemné soužití). Zároveň probíhají intenzivní jednání o obsahu Individuálního projektu obce, jehož předkladatelem bude Magistrát města Ostravy. Přípravy projektu patří mezi klíčové aktivity lokálního partnerství.

Součinnost Agentury v IPRM:

Lokální konzultantka byla v roce 2009 zapojena do pracovní skupiny v rámci pilotního IPRM Budoucnost Vítkovic. V současnosti úzce konzultačně spolupracuje na přípravě měkkých projektů v rámci IPRM. Zároveň je připravován záměr investiční akce – azylový dům (viz. výše).

Hodnocení lokálních partnerů:

Radomír Mandok, místostarosta městského obvodu Slezská Ostrava

„V první polovině roku práce více méně stagnovala. V druhé polovině roku po příchodu paní Bužgové na místo koordinátora, se agentura snažila o aktivní přístup k obvodu. Problémem je ale vlastní nastavení možností agentury. Obvod by spíše potřeboval přímou pomoc v získávání financí na řešení soc. začleňování problémových a minoritních skupin obyvatel. (analýzy, a poradenství co dělat - zvládneme sami.) Kladně nutno hodnotit přístup a aktivitu v LP a snaha zejména paní Bužgové, o eliminaci třecích ploch mezi neziskovými organizacemi, RPG apod. a radnicí ,hledání společné cesty.“

Bc.Lýdia Poláčková, Koordinátor pro romskou menšinu, Magistrát města Ostravy

„Agentura pro sociální začleňování působila od roku 2008 na území města zcela formálně – nenaplnila očekávání do ní vložená, tj. nepřinesla finanční prostředky.

Komunikace na území města s partnery fungovala již před vznikem lokálního partnerství , díky komunitnímu plánování. Nebyly splněny kvantitativní indikátory – nebyl podaný žádný projekt, vyškolené osoby v projektovém řízení, získané registrace poskytovatelů sociálních služeb, nebyla založena nová nezisková organizace, nebyla vytvořena sociální firma. Naše očekávání se nenaplnila.“

ŠLUKNOVSKO

Shrnutí situace:

Lokalitu Šluknovsko tvoří deset měst a obcí - Rumburk, Krásná Lípa, Doubice, Varnsdorf, Dolní Podluží, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rybniště, Chřibská, Česká Kamenice. Lokalita leží v Ústeckém kraji, v bývalém okrese Děčín, z velké části ve Šluknovském výběžku. Výjimkou je Česká Kamenice, která leží mimo Šluknovský výběžek. V lokalitě jsou tři pověřené obce Rumburk, Varnsdorf a Česká Kamenice. Sdružení pro rozvoj Šluknovska je sdružení 18 obcí Šluknovského výběžku, jehož členy jsou z lokality obce Rumburk, Krásná Lípa, Doubice, Varnsdorf, Dolní Podluží, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rybniště, Chřibská.

V roce 2009 byly obnoveny práce lokálního partnerství, od léta 2009 zde působí nová lokální konzultantka Hana Volfová. Členové Lokálního partnerství určili jako prioritní oblasti bydlení, zaměstnanost, vzdělávání a mimoškolní činnost. Lokální partnerství ustanovilo tři pracovní skupiny. V roce 2009 byl dokončen Strategický plán pro sociální integraci, který byl předložen ke schválení zastupitelstvy obcí v regionu.

V roce 2009 byl firmou GaC zpracován Dlouhodobý monitoring situace romských lokalit v lokalitě. Na konci roku 2009 požádaly o připojení k regionálnímu partnerství Agentury obce Šluknov a Jiřikov.

Členové lokálního partnerství:

organizace	zástupce	funkce
Speciální ZŠ Česká Kamenice	Franzová Eva	ředitelka
Město Krásná Lípa	Galova Jana	místostarostka
OCH Česká Kamenice	Kecková	ředitelka
RC Českokamenicko, o.p.s.	Kracmanová Hana	vedoucí rozvojového centra
Agentura Pondělí, o. s.	Lampová Monika	ředitelka
Město Chřibská	Navrátil Josef	starosta
Obec Rybniště	Ovčačík František	starosta
Na Křižovatce, o.s.	Šafusová Pavlína	ředitelka
Čačipen, o.s.	Ferenc Robert	předseda
Cedr, o.s.	Řebíček Miroslav	předseda
Město Varnsdorf	Smid Petr	místostarosta
Kostka Krásná Lípa, p. o.	Volfová Hana	ředitelka
Česká Kamenice	Weis Miroslav	starosta
Jiřetín pod Jedlovou	Zoser Josef	starosta

*Memorandum o spolupráci nepodepsalo město Rumburk, Horní Podluží, Dolní Podluží, Doubice.

Termíny zasedání lokálního partnerství a pracovních skupin:

17.7.2009	Lokální partnerství	Úvodní setkání
30.7.2009	Pracovní skupina	Vzdělávání - SWOT
30.7.2009	Pracovní skupina	Sociální služby- SWOT
30.7.2009	Pracovní skupina	Zaměstnanost- SWOT
30.7.2009	Pracovní skupina	Bydlení- SWOT
12.8.2009	Konzultace projekt. záměrů v RBK, VDF, Č.K., K.L.	IPO a IOP
27.8.2009	Pracovní skupina	Bydlení – Vize, Priority
27.8.2009	Pracovní skupina	Zaměstnanost – Vize, Priority

27.8.2009	Pracovní skupina	Soc.služby – Vize, Priority
27.8.2009	Pracovní skupina	Vzdělávání – Vize, Priority
10.9.2009	Pracovní skupina	Zaměstnanost - Opatření
10.9.2009	Pracovní skupina	Bydlení - Opatření
10.9.2009	Pracovní skupina	Vzdělávání - Opatření
24.9.2009	Lokální partnerství	LP a akce Stop násilí na dětech
26.11.2009	Lokální partnerství	Schválení SP, IOP, IPO
10.12.2009	Lokální partnerství	Příprava projektu OPVK

Strategické plánování:

Při zpracování Strategického plánu byla připravena analytická část v rozsahu: popis lokality, cílová skupina, dostupné materiály, základní informace o prioritních oblastech zaměstnanosti, bydlení, vzdělávání, klíčoví partneři a jejich aktivity, SWOT analýza každé z prioritních oblastí, registrované sociální služby v lokalitě, seznam vzdělávacích institucí.

Partnerské organizace a instituce spolupracovali s firmou GaC na monitoringu romské lokality. Pracovní skupiny se věnovaly oblastem bydlení, zaměstnanost a vzdělávání (školní a mimoškolní). Pro Strategický plán připravily za každou oblast Vize, Priority, Cíle a opatření.

Priority oblasti zaměstnanost:

- Spolupráce a partnerství při vytváření pracovních míst mezi obcemi, Úřadem práce, NNO, firmami, dobrovolnickým centrem – zjistit možnosti a potřeby
- Výběrová řízení vyhlašovaná obcemi – do podmínek zařadit bodové zvýhodnění za subdodávky z regionu nebo za zaměstnání osob sociálně znevýhodněných z regionu
- Legislativa – práce na černo, boj proti lichvě, omezit rychlé půjčky bez záruk, veřejná služba – rozšiřovat a podporovat, ne exekuce sociálních dávek
- Protidluhové poradenství, finanční a právní poradenství, kampaň a vzdělávání (lokalita)
- Sociální podnikání - podpora zakládání sociálních firem, informace (Kostka Krásná Lípa, Cedr, Na Křižovatce)
- Provázanost VPP a VS se vzděláváním, sociální podporou, motivací (Varnsdorf, Krásná Lípa, Česká Kamenice)
- Programy pro aktivizaci osob dlouhodobě nezaměstnaných a mladistvých (získávání praxe, pracovních návyků v době nezaměstnanosti) (Krásná Lípa)
- Rozšiřovat Veřejnou službu do obcí – financování vybavení, lidské zdroje (lokalita, Cedr)
- Podpora vytváření pracovních míst zaměřených na řemesla a služby
- Podpora služby sociální rehabilitace (Krásná Lípa)
- Programy prevence závislostí, sekundární a terciární prevence (Varnsdorf, Rumburk)

Priority oblasti bydlení:

- Protidluhové poradenství (Varnsdorf, Krásná Lípa, Česká Kamenice)
- Informace pro terénní pracovníky o vystěhování v dostatečném předstihu (obce)
- Využívání zvláštních příjemců (obce)
- Sociální bydlení a větší byty pro stabilizované rodiny (Cedr, Varnsdorf)
- Systém prostupného bydlení (Cedr, Varnsdorf)
- Provázanost se službami
- Azylové bydlení - dostupnost i pro občany ze spádové oblasti (Cedr)
- Podpora oprav bytů svépomocí – zapojení obyvatel do zlepšování kvality bydlení (Krásná Lípa)

Priority oblasti vzdělávání:

- Předškolní příprava dětí – přípravné třídy, mateřské kluby k přípravě dětí na nástup do hlavního vzdělávacího proudu (Spec. Školy Rumburk a Varnsdorf, Krásná Lípa)
- Navýšit počet terénních sociálních pracovníků a aktivizační programy pro rodiny – zvyšování kreditu vzdělávání a mimoškolních aktivit v komunitě, zapojování do rekvalifikací, školní docházka (Varnsdorf)
- Navýšit počet odborných pracovníků - asistentů pedagoga, psycholog, logoped ad. (Spec, školy, Česká Kamenice)
- Rozšířit počet volnočasových zařízení a nízkoprahových klubů (Česká Kamenice, Krásná Lípa, Varnsdorf)
- Podpora dětí při vzdělávání – doučování (Krásná Lípa)
- Rozšířit nabídku učebních oborů (SLŠ Šluknov)
- Provázat vzdělávání s aktuálními požadavky z praxe, s požadavky zaměstnavatelů
- Rozšiřovat spolupráci mezi vzdělávacími zařízeními a dalšími organizacemi.
- Individuální podpora talentů – dobré příklady v komunitě
- Inkluzivní vzdělávání – podpora prvků inkluzivního vzdělávání

Priority oblasti kriminalita a služby:

- Komunitní plánování společné pro 18 obcí Šluknovska
- Osvěta – veřejnost a politici
- Fundraising pro rozvoj sociálních služeb, zdroje EU
- Terénní program – tým podaná ruka
- Rozšíření lokality o vybrané obce mikroregionu Sever

Strategický plán byl dokončen a v lednu 2010 schválen Sdružením pro rozvoj Šluknovska. Strategický plán byl vytištěn a předán partnerům Lokálního partnerství. Jeho schvalování proběhne v obcích dle termínu jednání ZM. Dvě obce požádaly o přiřazení k lokalitě Šluknovsko. Po schválení bude zajištěna revize Strategického plánu a doplnění opatření v obou městech.

Realizovaná opatření:**Zahájeny byly práce na přípravě projektů:**

INVESTIČNÍ	Žadatel	stav	ASZ
Rekonstrukce Centra sociálních služeb	město Varnsdorf	Před dokončením žádosti	Příprava záměru, konzultace
Rekonstrukce NZDM	město Česká Kamenice	Před dokončením žádosti	konzultace
Rekonstrukce Centra sociální integrace	město Krásná Lípa	Před dokončením žádosti	Příprava záměru, zapojení v přípravném týmu
Zakoupení a rekonstrukce domu pro azylové bydlení	Cedr, o.s.	Zahájení zpracování žádosti	Konzultace, příprava záměru
NEINVESTIČNÍ			
Terénní práce a odborné sociální poradenství Varnsdorfsko	město Varnsdorf	Podaná , bude podáno i do IPO	Příprava záměru, podpora při prosazení DSOT
Terénní práce a odborné poradenství pro obce regionu	Cedr, Na Křížovatce	Žádost před dokončením	Příprava záměru, konzultace
Prevence Šluknovsko	Kostka Krásná Lípa	Podaná žádost - nepodpořeno	Příprava záměru, zapojení v přípravném týmu
Mám práci	Cedr	Podaná žádost – k doplnění, před vydáním	Příprava záměru, zapojení v přípravném

		rozhodnutí	týmu
Aktivity volnočasové, romský festival	Čačipen	Podaná žádost	Příprava záměru, žádosti
Terénní práce	město Krásná Lípa, Varnsdorf, Rumburk	Podaná žádost	Příprava záměru, zapojení v přípravném týmu

Projekty ve stavu záměrů:

INVESTIČNÍ		
Zakoupení a rekonstrukce objektu pro sociální služby OZP	Agentura Pondělí, o.s.	záměr
Komplexně k integraci	město Krásná Lípa	záměr
Sociální firma - prádelna "Kolíček"	Kostka Krásná Lípa	Záměr, není dostupný zdroj pro NNO a obce
Asistent pedagoga	speciální školy	záměr

Z připravených k podání, podaných nebo v záměru (celkový počet projektů: 15):

z toho: OPLZZ 7, IOP 4, OPVK 1, ostatní 3

z toho: vzdělávání 4, zaměstnanost 2, bydlení 3, služby 6

Hodnocení lokálních partnerů:

V LP spolupracujeme s 10 obcemi. Jejich přístup k řešení sociálního vyloučení je různý. Obce si problém uvědomují a mají většinou potřebu ho řešit. Aktivnější v této spolupráci je lokální konzultant. Některé obce se problematikou zabývat nechtějí (Rumburk) a nebo pouze v případě, že ji bude cíleně a účinně řešit i stát. Obce také od ASZ očekávají vstup do politik a návrhy změn v zákonech a postupech státních institucí na základě jejich podnětů a problému, které v místě řešit nelze. V době krize a nutnosti řešit snižující se rozpočty obecní, mají jiné důležité priority. Při konkrétních krocích a samotných projektech je zřejmá zkušenost obcí s realizací investičních projektů a aktivně projekty připravují (Česká Kamenice, Varnsdorf, Krásná Lípa). Obce se také zapojily a to významně do zajišťování veřejné služby, přestože náradí, vybavení ad. klade další nároky na obecní rozpočty. Obce také očekávají zjednodušení administrativy a zátěže např. víceleté financování služeb a aktivit, účelové přidělování finančních prostředků na opatření soc. integrace do rozpočtů obcí ve vyloučených lokalitách, dokládání bezdlužnosti a dalších dokladů při řízení s Úřady.

NNO jsou zapojeny v LP. NNO, které realizují programy sociální integrace a mají na základě stávající zkušenosti a poptávky klientů vizi, jak rozšiřovat, zkvalitňovat nebo dalšími činnostmi doplňovat stávající službu jsou velice aktivní. Ze Strategického plánu již připravují některá opatření a zpracovávají žádosti o dotaci. Jedná se o poskytovatele odborného sociálního poradenství, azylového bydlení (Cedr, Na Křižovatce) a volnočasových aktivit (Čačipen). V České Kamenici je aktivní Oblastní charita, RC Česká Kamenice, další NNO neexistují. Některé NNO jsou na hranici své kapacity a věnují se LP okrajově (FCH Rumburk).

Úřad práce se účastní pracovní skupiny, v rámci zákonných možností je spolupráce dobrá. Obce do pracovních skupin vysílají zástupce státní správy. Jejich přístup je vstřícný a v rámci zákonných možností spolupracují. Školy základní a speciální se účastní aktivně. Podle vlastního zájmu a programu se účastní pracovních skupin a přípravy projektů. Policie není do LP zapojena. Organizace a instituce mají zájem o příklady dobré praxe, ověřené postupy a vzdělávání.

**Hodnocení spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování za uplynulé období (r.2009)
(Sebráno od členů LP 17. 3. 2010)**

Pozitivní hodnocení spolupráce:

- Podstatné zlepšení komunikace
- Přenášení informací ze strany Agentury o možnostech financování služeb, vzdělávání pracovníků, apod.
- Prezentace aktivity Agentury a vyloučených lokalit v médiích
- Přístup Agentury k řešení problémů v naší lokalitě
- Dokončení strategického plánu
- Setkávání zástupců obcí a NNO na pracovních skupinách, výměna informací, příprava projektů, nastartování spolupráce,
- Podpora a poradenství při přípravě projektů, nabídka odborníků zatím nebyla využita
- Několikrát se pracovních jednání zúčastnili zástupci Agentury, což hodnotím jako kladné a přínosné, uvítali bychom další přímá setkání se zástupci Agentury.
- Proběhl monitoring lokality, s jeho průběhem jsme byli dopředu seznámeni, což hodnotím kladně, vlastní výzkum a předložená pracovní zpráva však pro nás byla rozčarováním oproti očekávání.
- Činnost Agentury je v současné době aktivní zejména díky výborné a odborné práci lokální konzultantky paní Hany Volfové, která podněcuje vhodné iniciativy v lokalitě jak ve strategiích, tak v projektových částech.

Negativní hodnocení spolupráce:

- Nedostatečná informovanost při hodnocení projektových záměrů
- Nedostatečná aplikace potřeb města Varnsdorf při spolupráci Agentury s MPSV na vyhlášení dotačních programů (rekonstrukce ubytovny, noclehárny pozn.)
- Nepřesné a neúplné informace výzkumu v lokalitě od firmy GAC (i když Agentura nebyla zadavatel)
- Není připraven systém dlouhodobého financování opatření ve vyloučených lokalitách, vše se řeší přes dotace z EU, krátkodobě
- V první fázi nebyla spolupráce příliš úspěšná, neustále se měnily podmínky a udělalo se spousty posléze nepotřebné práce. Nicméně po překonání těchto potíží došlo k ujasňování nových podmínek.

ÚSTÍ NAD LABEM

Shrnutí situace:

Vedení Magistrátu města Ústí nad Labem dlouhodobě realizuje opatření k řešení problému spojených s existencí několika sociálně vyloučených lokalit na území města. Z toho důvodu funguje ve městě několik pracovních platforem, které se zabývají různými aspekty sociálního začleňování. Není proto předmětné plánovat a realizovat zvláštní zasedání lokálního partnerství, ani přípravu standardního strategického plánování. Další podstatnou limitou k přípravě strategického plánu je neochota vedení města tvořit strategický plán zaměřený výlučně na sociálně vyloučené lokality.

Na druhou stranu se Agentuře podařilo začlenit do klíčových procesů ve městě a je v nich velmi aktivní. Jde zejména o roli Agentury v tzv. Akční skupině Předlice, která ad hoc řeší problémy ve vyloučených lokalitách pod přímým vedením primátora města. Dále je LK členem pracovní skupiny „Sociální integrace“ Komunitního plánování sociálních služeb, která na platformě všech relevantních aktérů v oblasti produkuje opatření, která přesahují oblast sociálních služeb. Podobně je tomu i u pracovní skupiny „Sociální integrace“ zřízené v rámci IPRM. Z práce těchto skupin postupně vzešlo několik opatření, na jejichž realizaci se ASZ aktivně podílí. Páteří činnosti LK v roce 2009 byla zejména podpora vzniku multifunkčního Akčního centra přímo v sociálně vyloučené lokalitě, které by mělo spojovat prvek prevence i represe, ASZ zde aktivně podporuje vznik tohoto centra informuje partnery o možnostech využití finančních zdrojů z ESF a v neposlední řadě také koordinuje přípravy projektů (jedná se o dva projekty investiční na výstavbu centra a neinvestiční na financování jeho služeb). Naplno se také rozjelo projektové poradenství, lokální konzultant vytipovává a podporuje při implementaci taková opatření, která by bez další intervence zůstala pravděpodobně nerealizována pro nedostatek personálních i finančních kapacit.

Členové lokálního partnerství:

Magistrát Ústí nad Labem	Kubata Jan, Mgr.
Úřad práce Ústí nad Labem	Böhm Jan, Ing.
Policie ČR	okresní ředitelství Ústí nad Labem - Havlíček Zdeněk plk JUDr.
Univerzita J.E.Purkyně	Ritschelová Iva, doc. Ing.
Člověk v tísni, o.p.s.	Černý Jan
Centrum komunitní práce	Michal Polesný
White Light I.	Radimecká Ivana Mgr.
Oblastní charita Ústí nad Labem	Novotný Petr
DRUG-OUT Klub (Kontaktní centrum pro drogově závislé)	Kobližková Radka, Mgr.
YMCA v Ústí nad Labem, o.s.	Filip Hušek

Termíny zasedání lokálního partnerství a pracovních skupin:

24.8. – Program – Představení připravovaného výzkumu sociálně vyloučených lokalit v Ústí nad Labem, Prezentace možné spolupráce na koncipování výzvy Individuálního projektu z OP LZZ 3.2 pro město, Možnosti investičních projektů do sociálních služeb (IOP 3.1b)

Strategický plán:

Strategický plán není zpracováván, nicméně LK vychází z výstupů stávajících pracovních skupin, a to zejména z výstupů Pracovní skupiny pro Akční centrum Předlice primátora Ústí nad Labem a pracovní

skupiny „Sociálně vyloučení“ Komunitního plánování města Ústí nad Labem. Agentura se podílela na tvorbě SWOT a prioritizaci pro střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a také provedla analýzu potřeb pro realizaci Individuálního projektu pro města. Z těchto analytických materiálů vyplynuly vybrané priority, které lokální konzultant ukotví v rámci akčního plánu realizací opatření na roky 2010-2011.

Výčet priorit:

Akční centrum - Předlice – cílem tohoto opatření je vybudovat funkční infrastrukturu pro sociální služby v jedné z nejvíce vyloučených lokalit města. LK prosadit podání projektu do Integrovaného operačního programu na výstavbu centra a podání Individuálního projektu pro obce na pokrytí nákladů na sociální služby a koordinuje přípravu obou projektů. Ke konci roku 2009 probíhalo činnosti na přepracování projektová dokumentace ke stavebnímu povolení (bylo připraveno na jiné parametry než jsou ve výzvě IOP 3.1.B), připravuje se popis sociálních služeb a činností, které budou součástí projektu. LK přinesl městu informaci o možnosti financování projektu a loboval za využití tohoto zdroje, nyní koordinuje přípravu projektu (schůzky s projektantem, schůzky s NNO).

Rozvoj sociálního podnikání – vytvoření fungující sociální firmy, která bude zaplňovat mezeru mezi nástroji APZ veřejnou službou a primárním trhem práce. LK bude koordinovat přípravné práce, projektové poradenství.

Standardy komunikace mezi veřejnou správou, poskytovateli sociálních služeb a klienty - vytvoření pravidel komunikace a sdílení informací, které povede ke „oteplení“ vztahů mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem. LK bude koordinovat procesy.

Posílení kapacit magistrátu směrem ke zlepšení fundraisingu v oblasti aktivit směřujících sociální inkluzi, zohlednění inkluzivních strategií v plánovaných investičních záměrech města – koordinace zavádění tohoto postu, možnost jeho zařazení do IPO, nebo vznik/transformace nového pracovního místa. LK bude prosazovat vznik tohoto místa v první řadě jeho začleněním do IPO.

Zavedení informování o dostupnosti právních služeb do různých informačních platforem ve městě (Risk, weby, letáky), informační podpora pro pracovníky v přímé práci s klienty – aktivita povede k optimalizaci poskytování právních služeb ve městě a k lepší informovanosti o nich. Agentura bude realizovat analýzu, koordinovat PS.

Odkoupení nemovitosti pro sociální služby YMCA (Krásné Březno) – projektový záměr, projektové poradenství.

Centrum integrace sociálně vyloučených skupin Romcetrum o.s. – projektový záměr, projektové poradenství, jednání na úřadě.

Centrum spolupráce s veřejností + rozšíření nabídky asistenčních služeb na ZŠ Mojžíř – projektový záměr, projektové poradenství, informace o zdrojích.

Hodnocení lokálních partnerů:

Ing. Jaroslav Kouba, kancelář primátora:

„Město Ústí nad Labem s Agenturou ministra Kocába spolupracuje již dlouhodobě – je jedním z již dříve vybraných 12 měst. V letošním roce se Ústí nad Labem jako obec s vyloučenými lokalitami chystá ve spolupráci s Agenturou čerpat prostředky z fondů EU, a to konkrétně na realizaci Akčního centra v Předlicích. Město hodlá podat žádost o financování tohoto centra ve výši cca 25 mil. Kč. Dále se připravuje další projekt na následné poskytování služeb v rámci tohoto Akčního centra, kde se předběžně uvažuje s částkou 20 mil. Kč. V tuto chvíli je vše ve stádiu projektových příprav, aktualizuje se projektová dokumentace a připravuje se samotná žádost. Pověřený zástupce Agentury se aktivně podílí na činnosti pracovních skupin a komisí města. „

II. SPOLUPRÁCE S MĚSTEM LITVÍNŮV

Spolupráce Agentury s městem Litvínov byla zahájena na základě Usnesení vlády ze dne 12. ledna 2009 č. 62 později, než ve 12 pilotních lokalitách. Podle uvedeného usnesení bylo podmínkou přijetí Litvínova mezi lokality zpracování relevantního strategického dokumentu.²

Od března 2009 probíhala intenzivní jednání mezi vedením města Litvínova, ministrem Kocábem a ředitelem Agentury Šimáčkem, která měla za cíl stanovit přesné podmínky, za jakých dojde k naplnění usnesení vlády a Litvínov bude zařazen mezi lokality Agentury.

Výstupy z uvedených jednání předložil v květnu ředitel Agentury členům Monitorovacího výboru, kteří je projednali a usnesením stanovili další postup.³ Monitorovací výbor konstatoval, že je nezbytné, aby město Litvínov akceptovalo doplnění klíčových pilířů střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb také o oblast bydlení. Po akceptaci této podmínky a schválení střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Radou a zastupitelstvem města Litvínova bylo na konci roku 2009 připraveno k podpisu memorandum o spolupráci mezi Agenturou a městem Litvínov.

Faktická spolupráce se však rozeběhla již v červnu 2009 paralelně s tím, jak probíhala jednání a finální práce na zpracování dokumentu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

Východiskovými materiály pro práci lokálního partnerství v Litvínově na konci roku 2009 byly stanoveny následující dokumenty:

Situační analýza/ZPRACOVÁNA Socioklubem (leden 2009)

Strategický dokument ke kultivaci sociálně vyloučených romských lokalit/AKCEPTOVÁN Agenturou (11.11.2009)

Střednědobý plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb/SCHVÁLEN ZM (10.12.2009)

Aktivity zahájené v Litvínově v roce 2009:

- s podporu dotačního programu Rady vlády pro záležitosti romských komunit byl navýšen počet terénních pracovníků na dvanáct
- ve spolupráci s neziskovým sektorem připraven a po schválení zahájen projekt na podporu sociální integrace a odstraňování bariér v přístupu k zaměstnání (Budoucnost pro Janov <http://www.esfcr.cz/projekty/budoucnost-pro-janov>)
- na základě iniciativy společnosti Haines s.r.o. ve spolupráci s odborem sociálních věcí a podle připomínek, námětů a doporučení Agentury a Rady města Litvínov zahájen pilotní projekt systému dostupného bydlení
- realizace výkonu Veřejné služby; v partnerské spolupráci je nabízeno celkem 332 míst pro výkon veřejné služby pro 773 lidí

---

² Vláda mění usnesení vlády ze dne 23. ledna 2008 č. 85 k vytvoření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách, a to tak, že bod III. se doplňuje o odstavec 3, který zní: „Ministryně v jejíž působnosti jsou lidská práva a národnostní menšiny zařadí vybranou lokalitu Litvínov do pilotního projektu Agentury ve smyslu usnesení vlády ČR č. 85 ze dne 23. ledna 2008 v části III.

Podmínkou pro zařazení lokality Litvínov do pilotní fáze projektu Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách je předložení ze strany města Litvínov relevantního strategického dokumentu nebo plánu ke kultivaci sociálně vyloučených romských lokalit, a to do 30. 6. 2009. (In: Usnesení vlády ze dne 12. ledna 2009 č. 62)

³ Monitorovací výbor na svém zasedání dne 17. května 2009 schválil usnesení č. 4/3, bod a) takto: „**Monitorovací výbor souhlasí** s rozšířením působení Agentury o lokalitu Litvínov. Litvínov bude řádnou lokalitou působení Agentury za předpokladu, že Rada města Litvínova schválí střednědobý plán rozvoje sociálních služeb se zpracovanými doporučeními pracovníků Agentury, a to do konce června 2009“.

- s podporou ministerstva vnitra posílen policejní sbor o deset zaměstnanců, včetně pracovníce terénního programu – tým pomocná ruka
- zahájeno komunitní plánování ve třech pracovních skupinách (senioři a zdravotně postižení; občané ohrožení sociálním vyloučením a občané v krizi; rodiny s dětmi, děti a mládež)

Lokální konzultant Agentury do konce roku 2009 spolupracoval na tvorbě střednědobého plánu sociálních a souvisejících služeb, který by schválen Zastupitelstvem města Litvínova v prosinci 2009. **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb** na roky 2010 – 2013 v kapitole „Občané ohrožení sociálním vyloučením a občané v krizi“ definuje v sedmi oblastech dvacet sedm opatření týkající se sociální integrace.

V lednu 2010 bude Radou města Litvínova schváleno sloučení Komise pro Janov a pracovní skupiny Občané ohrožení sociálním vyloučením a občané v krizi a jejich transformaci do **Lokálního partnerství** (LP) pod vedením lokálního konzultanta Agentury.

Prvním úkolem lokálního partnerství bylo navrhnout **prioritní oblasti intervence**, na které by se měly zaměřit subjekty působící na poli sociální integrace a do kterých by měla primárně směřovat finanční a další podpora. Tyto byly definovány s ohledem na již běžící projekty v oblasti zaměstnanosti a bezpečnosti obyvatel SVL a proto tyto oblasti nezahrnují.

Členové lokálního partnerství identifikovali **čtyři základní oblasti intervence**:

- zajištění kvalitního a dostupného **poradenství** v oblastech dluhů, bydlení, domácího násilí v lokalitách Janov, Bílý Sloup a UNO
- zahájení **volnočasových aktivit** pro osoby ohrožené sociálním vyloučením či vyloučené
- udržení a kontinuita **terénní sociální práce** ve vyloučených lokalitách, vzdělávání pracovníků, důraz na oblast dluhů, bydlení
- posílení oblasti **vzdělávání** osob ze SVL, doučování v rodinách, apod.

Vysoce prioritované byly dále aktivity nízkoprahového klubu pro děti a mládež a dětského klubu Jaklík, podpora při vzdělávání v rodinách, doučování v rodinách, rozvoj poradenství v oblasti migrace občanů a cizinců a zajištění služby specializované poradny v oblasti domácího násilí a oběti trestných činů.

Město Litvínov ve spolupráci s Agenturou zahájilo práce na konci roku 2009 přípravu dvou klíčových projektů. Jedná se o Individuální projekt obce z OP LZZ, který bude vystavěn z podkladů práce lokálního partnerství Agentury pro zajištění komplexních služeb na podporu sociální integrace na 4 roky. Tento projekt bude přímo navazovat na připravovanou investici do rekonstrukce objektu staré školy na sídlišti Janov, který poskytne potřebné zázemí vybraným sociálním službám a navazujícím aktivitám. Město Litvínov bude žádat finanční podporu pro Komunitní centrum Janov v rámci Integrovaného operačního programu v nejbližší možné době (předpokládaný termín odevzdání projektové žádosti je 15.3.2010). U obou projektů je zásadní intenzivní podpora ze strany lokálního konzultanta Agentury.

Členové lokálního partnerství:

Mgr. Eva Čenkovičová,	ředitelka Oblastní charity Most
Korfová Věra	jednatelka Technických služeb Litvínov
Mrázik Petr	Prevence
Lubomír Šlapka	Most k naději
Martin Motl	Most k naději
Bc.Margita Pištorová	ředitelka Diakonie ČCE Most
Urban Zdeněk	velitel Městské policie Litvínov

Čapková Jana	Preventistka Městské policie Litvínov
Mgr.Viktor Kolářek	Libuše, o.s.
Jindrová Vilma	Společný život, nezisková organizace
Jindra Hynek	Společný život, nezisková organizace
Mgr.Veronika Knoblochová,	vedoucí odd.SPOD Litvínov
Kocur Ondrej	Společný život, nezisková organizace
PhDr. Miroslava Holubová	ředitelka Základní školy a Mateřské školy Litvínov - Janov
Blažková Hana	vedoucí pobočky ÚP v Litvínově
Ohemová Alena	veřejnost – občan
Karel Straka	Úřad vlády, lokální konzultant
nadporučík Pfeifer	Policie ČR
Fišer P.	TJ Kopisty
Lenka Drengubáková	Most k naději

Setkání terénních sociálních pracovníků

Dne 2.12. 2009 proběhlo **Setkání terénních pracovníků** na Základní a mateřské škole Litvínov – Janov s podtitulem „lidé, jejich potřeby, priority, příležitosti, překážky“. Pracovního setkání se zúčastnilo dvacet tři lidí z 5 organizací – MÚ Litvínov, Diakonie ČCE, Oblastní charita Most, Společný život o.s. a Agentura pro sociální začleňování.

Strategické plánování:

Nejedná se o přípravu strategického plánu, ale o strukturovaný akční plán opatření, která je nezbytné realizovat v krátkodobém a střednědobém horizontu. Deklarují se odpovědnosti za realizace opatření a vytipují vhodné finanční zdroje. Strategický (akční) plán se nachází ve fázi připomínkování členy lokálního partnerství. Tyto pak budou představeny a konzultovány s vedením města a následně předloženy řídicímu výbor ke schválení. Předpokládaný termín dokončení je v dubnu 2010.

III. NEJLEPŠÍ PRAXE V LOKALITÁCH

V této kapitole přinášíme přehled dobrých praxí z lokalit působení Agentury. Zapojení Agentury je různé - od úplného zpracování a realizace opatření přes spolupráci na přípravě a realizaci až po zcela minimální přínos Agentury k zavedení opatření.

Brno

Metodika výzkumu užívání návykových látek mezi mládeží v sociálně vyloučených lokalitách.

V roce 2009 zpracovala společnost SocioFactor s.r.o. pro Agenturu pro sociální začleňování v romských lokalitách Metodiku výzkumu užívání návykových látek mezi mládeží v sociálně vyloučených lokalitách, která se podrobně věnovala vyloučeným lokalitám v Brně.

Metodika vznikla na základě poptávky z lokality. Místní aktéři udávali, že jim chybí relevantní údaje k plánování potřebných efektivních intervencí. Cílem metodiky tedy bylo získat údaje o užívání návykových látek mezi mladistvými v Brně a za druhé testovat výzkumné nástroje, které jsou pro tento typ analýzy vhodné. Metodika je určena pracovníkům Agentury i dalším výzkumníkům, kteří se daným tématem zabývají v kontextu sociálně vyloučených lokalit.

Odborníci se v metodice shodují, že romské děti a mládež jsou, vzhledem k užívání návykových látek, jednou z nejrizikovějších skupin. Počátky experimentování s kouřením, alkoholem a marihuanou sahají až na první stupeň základní školy. Tvrdé drogy jsou svými uživateli rizikově užívány rovněž před patnáctým rokem věku. Situace se však výrazně liší škola od školy.

Masově rozšířené jsou zkušenosti s cigaretami, alkoholem a marihuanou. Ojedinelé jsou zkušenosti s toluenem, extází, heroinem a léky. Výpovědi dokazují alarmující skutečnost, že se děti a mladiství každodenně pohybují v prostředí, kde je konzumace nelegálních návykových látek běžná. Berou ji proto jako součást každodenní reality, nijak se nad ní nepozastavují. Více než polovina žáků (55,7 %) dokázala identifikovat místo, kde lze drogy získat.

Metodika navrhuje potřebnost správně realizovaných preventivních programů (ty by však neměly být cílené speciálně na Romy). Prevence by měla probíhat na základních školách a souběžně v lokalitách, v přirozeném prostředí dětí a mladistvých. Zároveň autoři metodiky uvádějí, že v praxi chybí zařízení či instituce, kam by bylo možné umístit dítě mladší 15 let ve stavu akutní intoxikace. Dalšími navrhovanými nástroji jsou komplexní terénní program v rodinném prostředí dětí, s využitím přirozených zdrojů v komunitě a nebo dvou až tříměsíční pobytový program ve specializovaném zařízení typu střediska výchovné péče se socializačním, edukativním a zdravotnickým aspektem.

Břeclav

Férová škola – Liga lidských práv

Všech šest základních škol v Břeclavi se na základě Strategie integrace romské populace v Břeclavi vypracované v rámci lokálního partnerství přihlásilo do projektu Férová škola. V rámci projektu uděluje organizace Liga lidských práv stejnojmenný certifikát školám, ve kterých jsou dodržována lidská práva, zásady nediskriminace a integrace.

Základní škola Na Valtické se 6. října 2009 stala jednou z prvních čtyř škol v republice, kterým byl certifikát udělen. V roce 2009 otevřela škola přípravnou třídu pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin a školu navštěvují i děti z azylového domu. Základní škola Na Valtické se jako sídlištní škola zaměřuje také na to, aby ve škole byla odstraňována anonymita sídliště.

Holešov

Veřejně prospěšné práce a veřejná služba – městský úřad Holešov

Město Holešov v roce 2009 účinně pracovalo s institutem veřejně prospěšných prací a veřejné služby. V únoru 2009 nastoupilo v rámci projektu sociálního začleňování vyloučených občanů k veřejně prospěšným pracím 12 zaměstnanců. Projekt se zaměřuje převážně na lidi ze sociálně vyloučené lokality ve Školní ulici, na dlouhodobě nezaměstnané a zdravotně znevýhodněné. V konečné fázi projektu, v listopadu 2009, bylo v rámci veřejně prospěšných prací zaměstnáno 18 pracovníků. Tito pracovníci se v zimních měsících podíleli především na úklidu sněhu v ulicích města. V ostatních měsících pak pracovali na úklidu a údržbě města (například oprava dláždění chodníků nebo sekání travnatých ploch) a někteří v zámecké zahradě a oboře. Vybraní pracovníci byli zařazeni do Mateřského centra Srdíčko.

Od 1. června 2009 byl v Holešově zahájen institut veřejné služby. Zájemci vykonávají tuto službu v zámecké oboře, v okolí zámku v Centru pro seniory a v MC Srdíčko. Dlouhodobě nezaměstnaní mohou vykonávat veřejnou službu v rozsahu 30 hodin měsíčně, aby jim nebyly zkráceny sociální dávky z životního minima na existenční (cca 2 000 korun). Zájem o veřejnou službu v Holešově stoupal. V červnu ji vykonávalo 10 lidí, na konci roku již město mělo uzavřenou smlouvu s 25 osobami.

Cheb

Program doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí - Občanské sdružení Rokršti, odbor Sociálních věcí a zdravotnictví města Cheb a Agentura pro sociální začleňování

Občanské sdružení Rokršti, odbor Sociálních věcí a zdravotnictví města Cheb v druhé polovině roku 2009 v Chebu realizovaly pilotní fázi projektu doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Projekt se skládá ze dvou částí - doučování v prostorách o.s. Rokršti a doučování přímo v domácnostech dětí. Do části projektu **doučování mimo domácnost** mělo být zapojeno 7 dětí na prvním stupni a 7 dětí na stupni druhém. Díky velkému zájmu projekt pracoval s 19 dětmi. Doučování se týkalo na prvním stupni hlavně matematiky a českého jazyka, na druhém stupni českého jazyka, cizích jazyků, fyziky a práce na počítači. Potřeby dětí definovali jejich třídní učitelé. Zvláštní péče byla věnována dětem s logopedickými vadami. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví města Cheb provozoval v roce 2009 nízkoprahové centrum pro děti ze znevýhodněného prostředí v Karlově ulici. Ve zdejší klubovně zajišťovala pracovnice centra doučování až pro 20 dětí týdně.

Specifikem projektu bylo **doučování v rodinách**. Do něj byly zapojeny další tři děti, ačkoli poptávka byla citelně větší. Cílem projektu však bylo odzkoušení alternativních metod individuálního přístupu k žákům pro jeho další rozšíření. Potvrdil se přitom předpoklad, že doučování v rodinách může mít reálné dopady nejen na samotné děti, ale i na jejich rodiče. Ti se díky této přímé zkušenosti učí poskytnout dětem klidný prostor a čas pro školní přípravu a učit se se svými dětmi. Díky doučujícím osobám, které úzce spolupracovaly se školami, se také zintenzivnily potřebné kontakty mezi rodinami a školou.

Ve strategickém plánu Lokálního partnerství Cheb je pokračování projektu uvedeno jako jedna z priorit. Do doučování v rodinách se zapojí studenti sociální práce a pedagogiky, kteří tak mohou získat praxi a poznat jiné kulturní prostředí. Projekt byl připraven již v roce 2008 v rámci Lokálního partnerství Cheb a je financován z prostřednictvím dotačního programu MŠMT.

Jesenicko

Podpora žáků ohrožených přeřazením do praktických škol - projekt Nová šance – Ester Zálesí, o.s.

Díky projektu Nová šance realizovaného občanským sdružením Ester se na Jesenicku podařilo udržet na běžných základních školách 18 romských žáků. Projekt usiloval o podporu dětí, kterým hrozilo přeřazení ze základní do praktické školy, o usnadnění vstupu do školy dětem, které přichází do prvních tříd, a o reintegraci dětí z praktických škol zpět do běžných základních škol.

K podpoře prvních dvou cílů sloužilo doučování, spolupráce s rodiči, školami i psychology a podpora předškolní výchovy. Inspirací pro realizaci celého projektu byl přechod jednoho žáka z praktické do běžné základní školy, který se odehrál ještě před začátkem projektu. Ten se díky podpoře dokázal na běžné škole udržet, na jeho příklad už však bohužel nikdo další nenavázal. Ukázaly se tak velmi složité podmínky pro úspěšnou neintegraci, ke které stále často schází dostatečná podpora rodin, připravenost škol i jejich dostatečná metodická podpora. I tyto výsledky projektu jsou cenným zdrojem informací pro další snahy o neintegraci romských žáků do běžných základních škol.

Litvínov

Zavedení systému dostupného bydlení – město Litvínov, společnost Haines, Agentura pro sociální začleňování

Litvínov se v roce 2009 stal jedním z prvních měst v České republice, které se dohodlo se soukromým majitelem bytového fondu na zavedení systému takzvaného dostupného bydlení. Město spolupracuje se společností Haines, která vlastní velkou část bytového fondu na sídlišti Janov. Systém dostupného bydlení by měl sociálně slabé obyvatele motivovat k tomu, aby přecházeli z prvního stupně, který představují azylové domy, do druhého stupně, kterým jsou ubytovny města spojené s poskytováním sociálních služeb terénními sociálními pracovníky města. Cílovým třetím stupněm je získání nájemního bydlení. Pokud se klient osvědčí a úhrada nákladů spojených s bydlením bude probíhat bezproblémově, získá byt do dlouhodobého nájmu. Tyto stupně jsou dostupné oběma směry.

Prvním stupněm systému dostupného bydlení v Litvínově je azylový dům v rámci ubytovny UNO. V roce 2009 zde byl vybudován azylový dům se dvěma místnostmi, kuchyňským koutem a sociálním zařízením pro lidi, kteří nejsou pod vlivem návykových látek. Další dvě místnosti jsou zde určeny na přespání pro lidi pod vlivem návykových látek či alkoholu. Druhý stupeň systému tvoří byty v ubytovnách UNO a Bílý Sloup, která je blízko centra Litvínova. Obyvatelé těchto bytů intenzivně spolupracují s terénními sociálními pracovníky města. Pro třetí stupeň vyčlenila byty ze svého bytového fondu společnost Haines. Při přechodu z druhého stupně bydlení získávají noví nájemníci od společnosti Haines nejprve smlouvu na tři měsíce. Pokud plní své závazky, je tato smlouva automaticky prodloužena.

Zástupci společnosti Haines, města Litvínov a Agentury pro sociální začleňování při společných jednáních během roku 2009 dohodli základní podmínky pro zařazení obyvatel do systému dostupného bydlení. Těmi jsou především bezdlužnost, aktivní spolupráce s úřadem práce, spolupráce s odborem sociálních služeb a s terénními pracovníky, případně s neziskovými organizacemi a trvalý pobyt v Litvínově. Od října do konce roku 2009 přijalo nabídku bydlení ve druhém stupni šest litvínovských rodin. Dlouhodobý nájem ve třetím stupni bytového fondu získalo celkem pět rodin.

Most

Předprofesní příprava žáků vycházejících ze základních škol (základní školy v Mostě a okolí, Střední škola technická v Mostě-Velebudicích)

V roce 2009 pokračoval několik let probíhající společný program Střední školy technické v Mostě-Velebudicích a základních škol v Mostě i okolí (včetně litvínovského Janova). V rámci tohoto programu navštěvují žáci osmých a devátých ročníků základních škol opakovaně pracoviště středních škol, především praktickou výuku jednotlivých studijních a učebních oborů. Cílem programu je snížit počet žáků, kteří by se po ukončení povinné školní docházky ihned hlásili na úřadu práce, a dále snížit počet žáků, kteří by předčasně ukončovali docházku na střední školu v prvních měsících studia. Příčin ukončení docházky může být mnoho - šok z neznámého prostředí, nezvyk na přístup cizích učitelů a mistrů či nesprávná volba oboru. Tento program umožňuje vycházejícím žákům základních škol vyzkoušet si praktickou výuku oborů středních škol ještě před podáním přihlášky, a to i u konkrétních zaměstnavatelů mimo zařízení školy.

Od školního roku 2005/2006, kdy začal projekt fungovat, klesl počet žáků základní školy v mosteckém Chanově, kteří jsou po absolvování evidováni na úřadu práce, na 4-9. V letech 2002 až 2005 to bylo každoročně 13-32 žáků. Zároveň významně stoupl počet žáků, kteří jsou přijímáni do učebních oborů. Agentura pro sociální začleňování ve strategickém plánu Lokálního partnerství Most podporuje pokračování tohoto úspěšného programu. Lokální partnerství Most ve svém strategickém plánu pro roky 2010-2012 počítá s jeho rozšířením do dosud nezapojených základních škol. V současnosti je připravován návazný projekt tzv. „klinik“. Půjde o diagnostická a tréninková centra při vybraných středních školách. V nich si budou žáci základních škol moci vyzkoušet na simulátorech i reálně jakýkoli nabízený obor a také dostanou kariérní poradenství na základě diagnostiky jejich předpokladů, dovedností, talentu, schopností, zdravotních i jiných omezení. Projekt bude realizován od školního roku 2011/2012.

Přerov

Aktivity proti extremismu - Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách

Agentura pro sociální začleňování se v Přerově v roce 2009 zapojila do řady aktivit, které měly vést k minimalizaci rizik spojených s pochodem pravicových extremistů městem pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit (pochod se odehrál 4.dubna 2009). Šlo o tři roviny – eliminaci rizika přímo u obyvatel sociálně vyloučených lokalit, otevření debaty o příčinách projevů extremismu a rasové nesnášenlivosti a působení na veřejné mínění

Členové akční skupiny, jejímž klíčovým členem byl i lokální konzultant Agentury, zorganizovali na přelomu března a dubna 2009 několik schůzek s obyvateli sociálně vyloučených lokalit, kudy měl vést pochod neonacistů. Informovali je o zajištění bezpečnosti ze strany policie a o jejich právech. Zasedání kulatého stolu pořádaného několik dní po pochodu se zúčastnili představitelé města, Agentury, neziskových organizací i Romů. Na základě jednání nechala Agentura vypracovat pro Přerov analýzu kriminogenních jevů a společensky rizikových faktorů, která byla východiskem pro zpracování nových projektů. Ihned po ohlášení akce neonacistů vznikla v Přerově veřejná iniciativa s názvem „V Přerově neonacisty nechceme“. Do její činnosti se zapojily přerovské gymnázium, VOŠ Caritas z Olomouce, koordinátorka pro romské záležitosti pro Olomoucký kraj a řada dalších organizací. Dobrovolníci před pochodem vyrobili letáky a plakáty, které rozmístili do škol, autobusů MHD a na řadu dalších veřejných míst. Iniciativa zároveň uspořádala v Přerově koncert, na kterém jako řečníci vystoupili primátor Přerova, vedoucí územního oddělení Policie ČR, ředitel Agentury a řada dalších osobností.

Roudnice nad Labem

Doporučení pro koncepci bytové politiky – Otevřená společnost, o. p. s.

Organizace Otevřená společnost, o.p.s. vypracovala v roce 2009 na zakázku Agentury „Výzkum a doporučení pro koncepci bytové politiky zaměřené na nízkopříjmové domácnosti v Roudnici nad Labem“. Závěrečná zpráva výzkumu podrobně popisuje okolnosti prodeje tří domů na třídě T. G. Masaryka soukromému vlastníkovi a osm alternativ následujícího vývoje i s jejich výhodami, nevýhodami a riziky.

Závěrečná zpráva z projektu uvádí celkem osm možných alternativ vývoje situace pro nájemníky těchto domů. Jedná se o spektrum alternativ, od toho, že nájemníci přijmou nabídku firmy a odstěhují se z Roudnice, přes možnosti, že město pro ně postaví novou ubytovnu či dům služeb až po odstoupení firmy od smlouvy a vrácení domů do majetku města. Jednou z možností je také zpětný odkup nemovitostí. Hlavním návrhem celé studie je doporučení městu a návrh spolupráce Agentury na přípravě a zavedení modelu takzvaného prostupného bydlení, ve kterém lidé mohou přecházet z krátkodobého krizového bydlení na ubytovnách do podporovaného bydlení spojeného s nabídkou sociálních služeb. Cílovým třetím stupněm je získání dlouhodobého nájemního bydlení na volném trhu. Řešení bytové situace zároveň musí být spojené s dostupností dalších sociálních služeb, jakými jsou například terénní sociální práce, pracovní poradenství nebo protidrogová politika

Slezská Ostrava

Svépomocné opravy a zkulturnění prostředí v lokalitě Liščina – o.s. Vzájemné soužití, RPG

Občanské sdružení Vzájemné soužití ve spolupráci s majitelem nemovitostí RPG realizuje v lokalitě Liščina řadu aktivit, které mají podpořit obyvatele této lokality a přispět ke zkulturnění jejího prostředí.

V jarních měsících roku 2009 se zde uskutečnil velký jarní úklid. Obyvatelé spolu se zaměstnanci o.s. Vzájemné soužití a RPG při něm naplnili 20 velkoobjemových kontejnerů. Započala oprava špatné kanalizace. V červnu byl otevřen dětský koutek vybudovaný svépomocí obyvatel, zaměstnanců o.s. Vzájemné soužití a za spolupráce pracovní skupiny Institutu veřejné služby Slezské Ostravy. Nájemníci také začali se svépomocnými úpravami interiérů jednotlivých domů (malování společných chodeb, oprava zamykání vchodových dveří apod.). Potřebný materiál poskytla firma RPG a obyvatelé prováděli práce sami prostřednictvím dobrovolnické služby organizované o.s. Vzájemné soužití ve spolupráci s o.s. S.T.O.P. K udržování pořádku a dobrých vztahů mezi obyvateli jednotlivých domů a majitelem nemovitostí byli obyvateli zvoleni tři domovníci z řad místních obyvatel, kteří mají na starost domy v jednotlivých ulicích (Žalmanova, Sodná a Orlovská).

Domovníci spolu s místními dobrovolníky pomáhali v letních měsících se sekáním trávy a dalším udržováním pořádku v lokalitě. Započala také jednání mezi o.s. Vzájemné soužití a RPG ohledně možnosti přidělení bytu v lokalitě na vlastní náklady – v prosinci byly vybrány dva byty a dva ze zájemců, kteří budou do tohoto pilotu zapojeni. RPG také pokračovalo v projektu poskytování bytů pro rodiny ohrožené odebráním dětí do ústavní výchovy a bytů k sociálnímu bydlení rodin s doprovodným sociálním programem neziskovým organizacím. V lokalitě provozuje o.s. Vzájemné soužití Nízkoprahové centrum pro děti a mládež a terénní programy. Ve spolupráci s městskou policií a Policií ČR zde fungují také pracovníci terénního programu – tým pomocná ruka..

V rámci setkání lokálního partnerství koordinovaných Agenturou se podařilo aktivizovat spolupráci společnosti RPG s nevládními organizacemi. Obdobný projekt bude v roce 2010 realizován ve spolupráci Agentury, firmy RPG, Úřadem Slezské Ostravy a neziskovou organizací v lokalitě Kuncičky.

Šluknovsko

Dokončení strategického plánu – Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách

Šluknovsko je první lokalitou působení Agentury, kde byl již v roce 2009 dokončen strategický plán lokálního partnerství. Plán podrobně představuje situaci i potřeby lokality Šluknovska v oblastech zaměstnanosti, vzdělávání, bydlení a sociálních služeb. Zároveň shrnuje dlouhodobé i krátkodobé cíle a konkrétní projekty, jejichž realizace povede k naplňování těchto cílů i celého plánu.

Připravované projekty by měly sociálně slabým obyvatelům Šluknovska přinést následující: rekonstrukci Centra služeb, zapojení více lidí do údržby veřejných prostranství pomocí veřejné služby, přípravné třídy a asistenty pedagogů ve školách, nová nízkoprahová zařízení a azylový dům.

Agentura sehrála v regionu roli koordinátora, dokázala uvést v soulad postupy, návrhy a aktivity partnerů, zajistit jejich plnou koordinaci a kooperaci na území 12 měst a obcí. Vypracovala strategický plán, který je ojedinělý jednoznačným vymezením odpovědností všech partnerů i návrhem finančního zajištění všech vybraných aktivit. Jedná se „o cestovní mapu“ k integraci ve střednědobém horizontu – svým způsobem první plán, jehož evaluací bude možné definitivně prokázat rozsah přínosů Agentury v lokálním partnerství.

IV. ZÁKLADNÍ DOKUMENT AGENTURY PRO PRÁCI V LOKALITÁCH

Materiál k usnesení vlády ČR č. 85 z 23. ledna 2008 vymezuje cílové skupiny Agentury a základní oblasti intervence. Jedná se o analytický materiál, který bylo nezbytné převést do srozumitelné podoby „Programového dokumentu“ působení Agentury v lokalitách.

Od dubna 2009 proto zahájila Agentura práce na jeho formulování. Po dvou měsících příprav jej předložila do meziresortního připomínkového řízení, neboť v něm přesně vymazuje způsoby práce Agentury i oblasti intervence, které jsou v gesci resortů Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva vnitra, Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva zdravotnictví.

Všechny připomínky resortů, členů monitorovacího výboru Agentury, koordinátorů pro romské záležitosti i další odborné veřejnosti byly vypořádány a Agentura od září 2009 operuje v lokalitách v souladu se schváleným programovým dokumentem.

V základním dokumentu jsou formulovány vize Agentury, poslání Agentury, cílové skupiny, cíle, prostředky Agentury, principy spolupráce obce a Agentury a oblasti podpory.

Základní dokument Agentury pro práci v lokalitách je k dispozici na www.socialni-zaclenovani.cz.

V. STRATEGICKÝ PLÁN ODDĚLENÍ LOKÁLNÍCH KONCEPCÍ

V období od února do března 2009 byl pracovníky Oddělení lokálních koncepcí za podpory facilitátorky z o.s. Horizonty připraven strategický plán činnosti oddělení pro rok 2009. S ohledem na možnosti a priority činnosti oddělení byly stanoveny tyto tři strategické cíle:

Cíl 1: Existence fungující metodiky jako nástroje pro tvorbu a činnost lokálních partnerství – do konce roku 2009

Dílčí cíle pro rok 2009:

- 1.1 Zpracovaná metodika situační analýzy
- 1.2 Zpracovaná metodika strategického plánování
- 1.3 Zpracovaná metodika evaluace
- 1.4 Standardy procesů v lokálním partnerství
- 1.5 Zpracovaná nabídka našich služeb
- 1.6 Všeobecná znalost našich materiálů

Cíl 2: Připravit podklady pro zabezpečení plošné fáze působnosti ASZ – do konce roku 2009

Dílčí cíle pro rok 2009

- 2.1 Vypracovat průběžnou zprávu za rok 2008, a to tak, aby mohla sloužit k prezentaci
- 2.2 Vydefinovat roli lokálního konzultanta (pravomoci, náplň práce...) + specifikace potřeb jeho zázemí
- 2.3 Zpracovaná analýza potřeb ve stávajících lokalitách (s partnery a dalšími klíčovými aktéry v lokalitě)
- 2.4 Vydefinovat jakou pomoc státu přinášíme do lokalit
- 2.5 Rozhodnutí spolu s partnery, které potřeby budeme realizovat

Cíl 3: Budeme disponovat fungujícími lokálními partnerstvími a lokálními strategiemi v 36 lokalitách - do konce roku 2011.

Dílčí cíle pro rok 2009

3.1 Definitivní kritéria výběru.

3.2 Aktualizovaný seznam zájemců z řad obcí

3.3 Vybráno 12 lokalit pro rok 2010

3.4 Ustanovená lokální partnerství a podepsaná memoranda

3.5 Hotové strategie ve 12 stávajících lokalitách

Strategické cíle se podařilo naplnit tímto způsobem:

Cíl 1: Existence fungující metodiky jako nástroje pro tvorbu a činnost lokálních partnerství

Byly *standardizovány procesy* v lokálním partnerství (ustavení lokálního partnerství, formální náležitosti chodu lokálního partnerství). Byla vytvořena a v praxi v šesti lokalitách (Přerov, Ústí n. Labem, Cheb, Most, Šluknovsko, Broumov) odzkoušena *metodika situační analýzy*, byla vytvořena a v pěti lokalitách (Most, Cheb, Broumov, Šluknovsko, Jesenicko) odzkoušena *metodika tvorby strategického plánu*.

V roce 2009 se nepodařilo zpracovat *metodika evaluace* dopadů činnosti Agentury v lokalitách. Vzhledem k odborné náročnosti dílčího cíle bude zpracování metodiky zadáno externímu dodavateli s termínem zpracování do června 2010.

V rámci dokumentu Příručka pro sociální začleňování byla zpracována *Nabídka služeb* na lokální úrovni. Příručka byla vydána v nákladu 1600 kusů.

Všeobecná znalost našich materiálů byla zajištěna prezentací příručky na sedmi krajských konferencích pořádaných v období listopad až prosinec 2009 a uveřejněním příručky na internetové stránce www.socialni-zaclenovani.cz.

Cíl 2: Připravit podklady pro zabezpečení plošné fáze působnosti ASZ

Závěrečná zpráva za rok 2008 byla vypracována a předložena Vládě ČR v červenci 2009. Role lokálního konzultanta byla vydefinována v rámci přípravy Individuálního projektu národního. *Analýza potřeb a rozhodnutí, které potřeby budou v lokalitách naplňovány*, byly zpracovány do strategických plánů lokálních partnerství. *Definice podoby pomoci*, která je z naší strany v lokalitách nabízena, byla formulována v rámci programového prohlášení Agentury.

Cíl 3: Budeme disponovat fungujícími lokálními partnerstvími a lokálními strategiemi v 36 lokalitách - do konce roku 2011.

Dílčí cíle se podařilo v roce 2009 naplnit pouze částečně. Podařilo se nastavit *definitivní kritéria výběru* a *aktualizovat seznam zájemců z řad obcí*. Dvoukolový *výběr lokalit* proběhl od prosince 2009 do února 2010. Počet nových lokalit byl v souladu s individuálním projektem snížen na 10. *Podpis memorand a ustavení lokálních partnerství* proběhne v dubnu 2010. Podařilo se realizovat standardizovaný proces tvorby strategických plánů pouze v pěti lokalitách (Cheb, Most, Broumov, Šluknovsko, Jesenicko). Ve zbývajících lokalitách je vytvářen alternativní dokument. Strategie by měly být hotovy nejpozději do dubna 2010.

VI. METODIKA PRÁCE V LOKALITÁCH

Agentura při práci na lokální úrovni vytvořila a používá 4 základní metody práce:

MONITORING SITUACE

USTAVENÍ A ZAJIŠTĚNÍ CHODU LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

PROJEKTOVÉ PORADENSTVÍ

V roce 2010 by měla být dokončena pátá metoda práce – **EVALUACE DOPADU ČINNOSTI PŮSOBENÍ AGENTURY NA LOKÁLNÍ ÚROVNI.**

MONITORING SITUACE

Je prováděn **metodou situační analýzy**. Jejím cílem je:

- poskytnout podklady pro efektivní činnost lokálních partnerství v jednotlivých lokalitách,
- zmapovat výchozí situaci obyvatel žijících v sociálně vyloučených romských lokalitách,
- identifikovat využívaná integrační opatření a posoudit jejich efektivitu ve zkoumaných lokalitách,
- založit databázi údajů pro pozdější evaluaci.

Situační analýza využívá především těchto výzkumných metod:

- analýza dostupných informací z veřejných zdrojů,
- sběr statistik (např. centrální, krajské, lokální, oborové),
- analýza dokumentů (např. KPRM, střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, lokální strategie k řešení situace v sociálně vyloučených lokalitách, odborné studie),
- strukturované rozhovory s kompetentními činiteli (např. pracovníky státní správy, samosprávy, policie, s pracovníky vzdělávacích institucí, s poskytovateli sociálních služeb),
- strukturované rozhovory s klíčovými poskytovateli sociálních služeb a aktivit ve prospěch obyvatel zkoumaných sociálně vyloučených lokalit,
- strukturované rozhovory s obyvateli lokalit,
- zúčastněné pozorování,
- sociologická sonda – majoritní i romská populace (soužití, efektivita existujících opatření, postoje a názory).

Situační analýza je prováděna externím výzkumným týmem za podpory lokálního konzultanta a za přispění členů lokálního partnerství. V roce 2010 by měla být situační analýza doplněna i o průběžnou aktualizaci prováděnou lokálním konzultantem v půlročních cyklech. Motivací k průběžné aktualizaci je především snaha zachytit aktuální změny v klíčových indikátorech.

USTAVENÍ A ZAJIŠTĚNÍ CHODU LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ

Lokální partnerství je ustaveno do dvou měsíců od podpisu memoranda o spolupráci mezi obcí a Agenturou. Činnosti lokálního partnerství by měli být účastni všichni relevantní místní aktéři činní na poli sociální integrace. Typicky se jedná o města, obce, kraje, školy a školská zařízení, PČR, MP, NNO a poskytovatelé sociálních služeb, ÚP a zaměstnavatelé, vlastníci bytového fondu.

Cílem lokálního partnerství je v prvním roce jeho činnosti vytvoření strategického plánu lokálního partnerství. V následujících letech se pak lokální partnerství zaměřuje na realizaci opatření navržených v plánu.

Lokální partnerství plní především tyto funkce:

Informace

Lokální partnerství slouží svým členům jako informační platforma. Člen partnerství získává snadněji a zdarma informace od řídicí jednotky, od členů navzájem. Řídicí jednotka realizuje na podnět členů

partnerství akce vedoucí ke zvýšení jejich informovanosti. Proudění informací mezi partnerstvím a řídicí jednotkou je oboustranné. Řídící jednotka zprostředkovává informace z centrální úrovně a přenáší informace z partnerství na centrální úroveň.

Komunikace

Partnerství je prostor pro odstraňování komunikačních bariér. Řídící jednotka má funkci facilitátora, pomáhá tam, kde existuje nedůvěra a nízký rozvoj vzájemných vztahů. Komunikací vznikají kontakty, přístup k většímu rozsahu příležitostí.

Spolupráce

Partnerství je síť a ta zakládá možnost spolupráce. Partnerství napomáhá k identifikaci společných projektů, nacházení vhodných partnerů, organizaci kontaktů, jednání a odborných konzultací. Povzbuzování spolupráce je základní funkcí partnerství a řídicí jednotka ho podporuje pomocí vhodných analytických, informačních a metodologických nástrojů. Partnerství vytvoří plán aktivit vedoucí k systémovému řešení problematiky sociálního vyloučení na lokální úrovni.

Poradenství a lobbying

Každý člen partnerství může těžit z koncentrace informací, osobností, kontaktů a příležitostí, které jsou neoddelitelnou součástí partnerství. Znalost problémů a potřeb na lokální úrovni umožní partnerství prosazování společných zájmů u místních, regionálních a státních orgánů.

Public Relations

Partnerství umožňuje propagaci jeho členů a aktivit na lokální úrovni. Pro členy partnerství je členství prestižní záležitostí. Partnerství vytvoří komunikační plán lokálního partnerství.

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

Strategický plán lokálního partnerství je vytvořen nejdříve během prvního roku působení Agentury v lokalitě. Je výchozím materiálem pro činnost Agentury v místě i místního lokálního partnerství.

Proces plánování:

Proces SPLP je kalibrován pro situaci nově formovaného lokálního partnerství. To se v lokalitách ideálně formuje na základě:

- a) externě zpracované situační analýzy podle schválené metodiky ASZ
- b) analýzy partnerů, kterou v místě provede lokální konzultant ASZ (LK) – s využitím partnerské mapy, která mapuje partnery podle míry formálního a neformálního vlivu nebo podle míry jejich vlivu/důležitosti a podle jejich vztahu/přístupu k tématu, případně podle Analýzy dalších aktérů, která je popsána níže jako jeden z nástrojů vstupních analýz procesu SPLP.

Na základě těchto, případně dalších analytických výstupů, LK vytipuje zásadní partnery a osloví je s nabídkou spolupráce a dohody. V jednotlivých organizacích/institucích budou lokální konzultanti oslovovat přímo konkrétní vytipované jednotlivce, kteří jsou pro spolupráci nejperspektivnější (hledisko vlivu, vztahu k tématu a reálnost jejich zapojení = je šance, že budou chodit na setkání).

Ke strategickému plánování se zvou všichni členové místního partnerství (i v místech, kde již LP existují, byť nemají „ideální“ skladbu), protože SPLP a jeho naplňování je smyslem existence LP.

Fáze tvorby strategického plánu:

Vstupní analýza (analýza partnerů a dalších aktérů, SWOT analýza, popř. analýza vnějšího prostředí STEEP, analýza sekundárních cílových skupin)

Volba prioritních témat a případné ustavení dílčích pracovních skupin

Formulace vize LP (na 10 let)

Formulace dlouhodobých cílů (na 3 roky) – dle kritérií SMART

Formulace krátkodobých cílů (na 1 rok)

Pracovní plán na 1. rok – kroky/opatření, varianty, odpovědnost, termíny

Harmonogram

VII. PROJEKTOVÉ PORADENSTVÍ AGENTURY

K financování opatření a projektů v lokalitách zvolila Agentura namísto přímé podpory strategii podpory **efektivního využití prostředků strukturálních fondů**. Jako klíčovou komponentu své práce v lokalitách, která se etablovala a rozvinula v druhé polovině roku 2009, realizuje tzv. projektové poradenství, kterým pomáhá partnerům napsat a připravit projekt k odevzdání. Agentura má zpracován postup asistentce při přípravě projekty krok za krokem, vytvořila tým odborníků na strukturální fondy. V jednom okamžiku **je Agentura s to spolupracovat na přípravě cca 60 projektů**.

Agentura spolupracovala s Ministerstvem práce a sociálních věcí na přípravě výzvy OP LZZ na předkládání Individuálních projektů obcí. Lokální konzultanti zpracovávají projekty s odpovědnými pracovníky obcí. Projekty vychází z místních strategických dokumentů Agentury, mohou pokrýt oblast služeb až na 4 roky v celkové výši až 25 miliónů korun. Ve výzvě je alokováno celkem 200 mil. Kč a je určena pouze pro města spolupracující s Agenturou.

Současně se Agentura zaměřila na přípravu projektů z Integrovaného operačního programu, oblast podpory 3.1.b – výstavba infrastruktury pro služby. Na konci roku 2009 Agentura spolupracovala na přípravě 22 projektů, z nichž lze očekávat, že budou realizována opatření v úhrnné výši cca 400 mil. Kč.

Jako základní interní pracovní nástroj pro koordinaci příprav projektů zavedla Agentura tabulku připravenosti projektů, která je umístěna v internetovém úložišti CAPSA, jež je přes webové rozhraní přístupné všem lokálním konzultantům Agentury. Na rozhraní jsou umístěny rozpracované projektové záměry, nejlepší praxe z lokalit, informace o dostupných finančních zdrojích. Slouží jako interaktivní platforma pro výměnu informací a spolupráci mezi lokálními konzultanty Agentury, experty Agentury na jednotlivé obory a experty na přípravu projektů ze strukturálních fondů.

Poradenství je odstupňováno podle tří fází přípravy projektu:

- PROJEKTOVÝ NÁVRH
- PROJEKTOVÝ ZÁMĚR
- PROJEKTOVÁ ŽÁDOST

KROK 1: PROJEKTOVÝ NÁVRH

- v ideálním případě vychází z opatření navrženého ve strategickém plánu LP, případně z aktuálních požadavků či potřeb LP nebo některého z partnerů.

- ve chvíli, kdy se lokální konzultant začíná podílet na **projektovém návrhu** (formát dle vlastního uvážení), zanese jej do **tabulky připravenosti projektů**.

- na nejbližší poradě ASZ projekt představí, vedení ASZ po diskusi projekt schválí, případně doporučí změny či v krajním případě zamítne.

KROK 2: PROJEKTOVÝ ZÁMĚR

Vypracování

- v případě, že práce na návrhu pokračují, je znám odpovědný realizátor a jsou již rámcově známy aktivity, hlavní položky rozpočtu atd., je možné projekt konzultovat s projektovým poradcem ASZ.

- pro potřeby konzultace je nutné vypracovat **projektový záměr** (typizovaný formulář), podílí se **lokální konzultant, žadatel, partneři** atd.

Konzultace

- lokální konzultant kontaktuje (mail) **projektové poradce Agentury** a předá projektový záměr.

- projektový poradce vypracuje k projektovému záměru **checklist**, v němž posoudí soulad projektu s dotačním programem/výzvou a případně doporučí vhodné změny.

- **přípravný tým** podle svého uvážení údaje z checklistu zohlední v dalších přípravách projektu.

- v případě zájmu je možné společně vypracovat **logický rámec** projektu (typizovaný formulář).

- podle potřeby pokračují na místě konzultace projektového záměru žadatele a lokálního konzultanta

KROK 3: PROJEKTOVÁ ŽÁDOST

Věcná odborná podpora žadatelů

Zajišťuje ji **lokální konzultant**. Týká se podpory žadatele v oblasti obsahu projektu – aktivit, souladu s potřebami cílové skupiny, souladu se strategiemi integrace v místě.

Výstupem jsou **podklady pro zpracování žádosti**.

Lokální konzultant může být na v případě potřeby zapojen do příprav projektové žádosti i více (řízení přípravného týmu, přímé zpracování některých částí projektové žádosti apod.)

Formální odborná podpora žádosti

Zajišťuje ji **projektový poradce ASZ**. Týká se oblastí logické vazby v žádosti, kvality zpracování žádosti, náležitostí zpracování projektu, atd. Výstupem jsou **komentáře a doporučení pro finální úpravy projektové žádosti**.

Podoba projektového poradenství je v případě potřeby ve fázi přípravy formalizována uzavřením prohlášením o spolupráci. V něm je definována zejména role pracovníků Agentury v realizačním týmu odpovědném za přípravu žádosti.

Lokální konzultanti Agentury se na konci roku 2009 podíleli na přípravě 58 projektových záměrů a žádostí. Prioritou byla především příprava projektových žádostí do výzvy 3 Integrovaného operačního programu a do výzvy 55 Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost (viz. také tabulka v kapitole II. této zprávy.

VIII. ČINNOSTI AGENTURY V RÁMCI VYBRANÝCH OPERAČNÍCH PROGRAMŮ ESF A ERDF

V rámci spolupráce zejména s Ministerstvem práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR) se Agentura podílí na přípravě formulace výzev k předkládání projektů. Řídícím orgánům zprostředkovává přehled o poptávce v lokalitách, analyzuje potřeby poskytovatelů služeb a realizátorů integračních opatření v lokalitách, definuje rizika při implementaci prostředků ze strukturálních fondů. Takto spolupracuje především v rámci operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost.

Specifickou roli zastává Agentura v rámci poskytování zpětné vazby při realizaci pilotního projektu revitalizace romských sídlišť v rámci IOP 5.2.C (viz. dále ve Zprávě).

Agentura se také podílí na procesu výběru projektů k realizaci, vedoucí pracovníci Agentury jsou členy výběrových komisí v rámci OPLZZ, oblast podpory 3.2. a IOP, oblast podpory 3.1.B.

Výzvu č. 55 zaměřenou na realizaci Individuálních projektů obcí v rámci OP LZZ určenou na podporu sociální integrace příslušníků romských lokalit se podařilo díky úzké spolupráci Ministerstva práce a sociálních věcí a Agentury nastavit v souladu s potřebami identifikovanými v terénu. Agentura dále poskytuje řídicímu orgánu přehled o stavu příprav projektových záměrů.

MPSV a Agentura včlenily do projektové žádosti také formalizovanou přílohu „*Vyjádření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách*“, ve které se lokální konzultant Agentury vyjadřuje k souladu cílů a aktivit projektu s potřebami cílových skupin ve vyloučených lokalitách. Obdobná součinnost MPSV a Agentury proběhla při přípravě návazné investiční výzvy č. 3 v rámci IOP 3.1.B.

IX. ČINNOSTI AGENTURY V RÁMCI SKUPINY „PILOT“

Mezi klíčové programy financované ze strukturálních fondů EU v období 2007-2013 na podporu sociální integrace patří také pilotní projekty šesti českých měst na *Zlepšení prostředí v problémových sídlištích*. Jsou realizovány podle Integrovaných plánů rozvoje měst (IPRM) v rámci Integrovaného operačního programu (IOP), v oblasti intervence 5.2. Zlepšení prostředí v problémových sídlištích, v aktivitě c) Pilotní projekty zaměřené na řešení romských komunit ohrožených sociálním vyloučením, a to v Brně, Přerově, Orlové, Ostravě, Mostě a Kladně.

Agentura působí v Brně, Přerově a Mostě, v městské části Slezská Ostrava (na jejímž území však není v rámci města Ostravy plánována realizace opatření z IPRM). Agentura nepůsobí v Kladně a Orlové. Agentura oslovila řídicí orgán IOP (Ministerstvo pro místní rozvoj), ředitelku Ing. Lumíru Kafkovou k začlenění zástupců Agentury do Pracovní skupiny PILOT (PS PILOT), která koordinuje a monitoruje realizace aktivit v rámci IPRM v šesti pilotních městech. Ředitel Agentury a lokální konzultanti se od dubna 2009 pravidelně účastní zasedání PS PILOT.

V červnu 2009 oslovila Agentura primátory/starosty všech šesti uvedených měst a navrhla jim rozšíření spolupráce mezi Agenturou a vedením měst při realizaci IPRM, a to zejména v oblastech účinné vazby mezi infrastrukturními projekty a projekty na podporu sociální integrace, při přípravě komplexních programů na podporu sociálních služeb a služeb návratu na trh práce a programů inkluzivního vzdělávání.

Lokální konzultanti Agentury byly po jednání s vedením měst zařazeni do řídicích výborů IPRM a pracovních skupin pro sociální integraci. S městy, se kterými Agentura doposud nespolupracovala (Orlová, Kladno), byla uzavřena spolupráce v oblasti realizace IPRM (s Orlovou bylo také podepsáno v srpnu 2009 memorandum o spolupráci).

Optimálním způsobem se spolupráce při realizaci IPRM rozeběhla v Mostě, ve kterém lokální konzultant Agentury naplňuje koordinační roli pro vazbu mezi infrastrukturními projekty revitalizace sídliště Chanov a projekty na podporu sociální integrace, které jsou projednávány také na platformě lokálního partnerství. V Přerově sehrála Agentura klíčovou roli při přípravě projektu na podporu sociální integrace, který se stal základem pro realizace ostatních projektů v rámci IPRM. V Orlové se Agentura zaměřila na podporu projektů terénní sociální práce a podporu zaměstnanosti.

V Ostravě se spolupráce rozvinula teprve na začátku roku 2010 – v současné době však lokální konzultant sehrává klíčovou koordinační roli při přípravě Individuálního projektu obce z OP lidské zdroje a zaměstnanost. V Brně se spolupráce rozvíjí také zejména při přípravě Individuálního projektu obce. V Kladně je situace v oblasti programů na podporu sociální integrace uspokojivá, lokální konzultant se zaměřuje na podporu výstavby nízkoprahového zařízení pro děti a mládež a rozvoj konceptu prostupného bydlení ve městě. Spolupráce není optimální.

X. KONFERENCE NA PODPORU SOCIÁLNÍ INTEGRACE (VE SPOLUPRÁCI S MV ČR)

A PŘÍRUČKA PRO OBCE

V listopadu a prosinci 2009 uspořádala Agentura **sérii krajských konferencí o problematice sociálního vyloučení a integračních politik**. Konference s názvem „Sociální integrace v obcích“ byly primárně určeny pro představitele obcí a uskutečnilo se jich celkem 8 (většinou jedna konference pro 2 kraje). Na jejich organizaci se podílelo Ministerstvo vnitra a přednáškové sály poskytly jednotlivé krajské úřady (resp. Magistrát hl. m. Prahy). Na konferenci byli zváni představitelé všech obcí s rozšířenou působností, dále obce, na jejichž území se nachází sociálně vyloučené lokality, představitelé kraje (včetně koordinátorů pro romské záležitosti) a zástupci Policie ČR.

Cíle konference byly následující:

- seznámit představitele obcí s principy předcházení a odstraňování sociální exkluze,
- informovat obce o možnostech jednotlivých resortních politik sociální integrace, sadu konkrétních nástrojů a možností řešení včetně jejich financování,
- představit činnost Agentury a její nabídku obcím (s ohledem na rozšíření působnosti Agentury v letech 2010 a 2011),
- prezentovat nově vydanou „Příručku pro sociální integraci“.

Na přípravě konferencí se podílely také další resorty, které zajišťovaly odborné přednášky v oblastech, které jim kompetenčně náleží. Šlo o Ministerstvo práce a sociálních věcí (odbor sociálních služeb a sociálního začleňování), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (odbor rovných příležitostí ve školství), Ministerstvo pro místní rozvoj (odbor podpory bydlení, odbor řízení operačních programů) a Ministerstvo vnitra (odbor bezpečnostní politiky). Na lektorování konferencí se za neziskový sektor podílela také společnost Člověk v tísni, o.p.s.

Hlavní přínos konferencí spočíval především ve spojení a spolupráci uvedených resortů, což umožnilo prezentovat politiku sociální integrace jako celek, a nikoliv jako fragmentovaný soubor dílčích politik jednotlivých ministerstev či organizací. V konferencích se tak dobře projevil jeden z principů činnosti Agentury, kterým je nadresortní přístup.

V samotném programu konference byly v úvodní části představeny principy sociální inkluze, spektrum nezbytných komponentů a předpokladů úspěšných integračních politik, a jejich souvislost s rozvojem obce. Příspěvek MPSV byl zaměřen na objasnění principů sociálních služeb, komunitního plánování a role obcí a poskytl přehled relevantních dotačních titulů (především z evropských fondů). Prezentace MMR se zaměřila na dotační možnosti ke zlepšení kvality bydlení pro sociálně ohrožené skupiny obyvatel. Přednáška MŠMT byla věnována inkluzivnímu vzdělávání, tedy opatřením, jejichž cílem je udržet sociálně znevýhodněné děti v hlavním vzdělávacím proudu – rovněž zde byl uveden přehled možných dotačních titulů. Příspěvek MV představil možná opatření k zajištění bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách, jejichž pilíři je spolupráce Policie ČR se samosprávou a nevládními organizacemi a adekvátní projekty prevence kriminality. Na každé konferenci přednášel také zástupce (většinou místní) organizace Člověk v tísni, o.p.s., který popsal stávající i potenciální funkce nevládního sektoru v procesu sociální inkluze. A konečně prezentace Agentury se zaměřila na představení role a funkce Agentury, popis její činnosti v lokalitách, jakož i na nabídku možné budoucí spolupráce (rozšíření od roku 2010, případně 2011). Na některých konferencích také vystoupil místní koordinátor pro romské záležitosti, který představil situaci v daném kraji a poskytl přehled relevantních opatření na úrovni kraje.

Na konferencích byla také představena a distribuována „**Příručka pro sociální integraci**“. Tento manuál byl vytvořen ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a organizací Člověk v tísni, o.p.s., a jeho cíl se do značné míry překrývá s cílem konference. Má sloužit jako průvodce představitelům obecních a

městských samospráv při prevenci a eliminaci sociálního vyloučení, a popisuje principy a důležité komponenty takovéto politiky. Manuál je stručný a přehledný, a je provázán s internetovými stránkami Agentury, které k jednotlivým tématům (např. bydlení, zaměstnanost, sociální služby, vzdělávání, bezpečnost atd.) obsahují podrobnější informace, případně odkazy na další zdroje. Manuál byl vytištěn v počtu 1600 ks. Jeho celá verze je k dispozici na www.socialni-zaclenovani.cz.

Přehled realizovaných konferencí:

Kraj	Místo	Datum	Poč. účastníků
Ústecký	Ústí n. L.	5. listopadu 2009	45
Liberecký	Liberec	9. listopadu 2009	22
Plzeňský a Karlovarský	Plzeň	12. listopadu 2009	27
Královéhradecký a Pardubický	Hradec Králové	23. listopadu 2009	29
Jihočeský a Vysočina	České Budějovice	26. listopadu 2009	25
Praha a Středočeský	Praha	30. listopadu 2009	32
Jihomoravský a Zlínský ⁴	Brno	2. prosince 2009	-
Olomoucký	Olomouc	8. prosince 2009	49
Moravskoslezský	Ostrava	9. prosince 2009	36

Při organizaci konferencí se projevil stále ještě poměrně nízký zájem obecních a městských samospráv o problematiku sociální exkluze, resp. o aplikaci adekvátní integrační politiky. Počet účastníků z tohoto důvodu v různých krajích kolísal.

Přesto byla konference hodnocena jako úspěšná, a to především z důvodu prosazení inovativního celostátního přístupu k sociální inkluzi, prezentaci činnosti Agentury i dalších kompetentních resortů jakožto jednotného týmu, možnosti nabízet obcím spolupráci s Agenturou a založení vhodné platformy pro obdobné akce do budoucna.

Většina z konferencí vzbudila ohlas v regionálním tisku, o úvodní konferenci pak byla natočena reportáž pro celostátní zpravodajství České televize.

XI. PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ POLICIE ČR

Od druhého pololetí 2009 se pracovníci ASZ účastní jako lektoři **specializovaných kurzů pro policisty**. Jde o školení pro velitele bezpečnostních opatření v boji proti extremismu, které je připravováno Policejním prezidiem ČR - ředitelstvím řízení lidských zdrojů, a které je zaměřeno na taktiku a komunikaci během policejních zásahů především při pravicově extremistických demonstracích. Obsahem školení za ASZ je představení role ASZ, stručný úvod do sociálního vyloučení a sociální patologie s ním spojené, dopady extremismu na situaci sociálně vyloučených, a především pak možnosti spolupráce mezi ASZ a PČR během konání pravicově extremistických akcí v sociálně vyloučených lokalitách. V roce 2009 proběhly celkem 3 kursy (celkem cca 45 proškolených policistů), dalších 6 je naplánováno na první pololetí 2010.

⁴ V Brně byla nakonec konference zrušena vzhledem k nízkému počtu přihlášených účastníků.

XII. SOUČINNOST V BOJI PROTI EXTREMISMU

Extremistické akce konané v průběhu celého roku 2009 měly zásadní vliv na situaci v sociálně vyloučených lokalitách ve městech, kde Agentura působí. Zvyšoval se zejména pocit ohrožení obyvatel vyloučených lokalit, na které extremisté zaměřili své nenávistné jednání. Výrazně se zhoršovala společenská atmosféra ve městě, někteří obyvatelé majoritní populace se ztotožňovali s projevy anticiganismu. Důsledkem byly také negativní dopady na prointegrační opatření, snižovala se jejich společenská i politická podpora.

Agentura proto vždy před každou hlášenou extremistickou událostí kontaktovala vedení radnice se strukturovanou nabídkou asistence před, v průběhu a po skončení jejího konání.

Nabídka je standardizována s následující strukturou:

1. proškolení úředníků magistrátu pověřených přijímáním ohlášky demonstrací, rozhodováním o jejich zákazu a sledováním jejich zákonného průběhu,
2. právní poradenství před, při a po sledované akci a podporu pro zajištění adekvátního právního zastupování magistrátu či jeho představitelů v případě soudního sporu,
3. koordinace či podpora koordinace antikonfliktního týmu působícího před, při a po akci nikoli v místě dění sledované akce, ale v sociálně vyloučené romské lokalitě (týmu složeného z terénních sociálních pracovníků, případně místních autorit, s důkladnou znalostí lokalit a dobrými kontakty na jejich obyvatelstvo, s antikonfliktním týmem PČR, s městskou policií a magistrátem).

Uvedenou nabídku přijala města Přerov (duben a květen 2009) a Jihlava (červen 2009).

Nejaktivněji vystupovala Agentura při akci extremistů 4.dubna v Přerově.

Před událostí jsme se několikrát zorganizovali schůzku se zástupci obyvatel lokalit, terénní pracovníci komunikovali s lidmi průběžně. Informovali jsme je především o zajištění bezpečnosti ze strany policie, o zákonných podmínkách, které provázejí pochod neonacistů, vysvětlovali jsme jejich občanské postavení (mají právo na ochranu, ublíží si aktivním vystoupením proti neonacistům apod.), způsob chování během akce, postoj magistrátu apod.. Tlumili jsme projevy nespokojenosti a agrese. Dále bylo třeba eliminovat podněcování k obraně zvenčí. Ze strany romských organizací se objevily výzvy k aktivnímu vystoupení proti neonacistům, byly šířeny poplašné zprávy, zaznamenali jsme plány na hromadný příjezd do Přerova. Využili jsme komunikačních sítí (koordinátory pro romské záležitosti a romské poradce, romské organizace, osobnosti mezi Romy), abychom tyto snahy co nejvíce potlačili.

V den pochodu jsme působili přímo v lokalitách rozptýlení mezi obyvatele, náplň byla podobná jako při schůzkách před pochodem, posílali jsme lidi domů, vyzývali je ke klidu potlačovali projevy agresivity, informovali o činnosti policie atd.

Agentura se aktivně zapojila do aktivity „V Přerově neonacisty nechceme“ – viz. www.vpreroveneonacistynechceme.cz. Spolupracovala jako jeden z organizátorů při koncertu proti násilí, který se uskutečnil 18.4.2009, tj. 14 dní po extremistickém pochodu.

Spolupracovala při organizaci kulatého stolu proti neonacismu, kterého se zúčastnili zástupci vedení magistrátu, policie, Agentury, Olomouckého kraje i neziskových organizací.

Při následujícím květnovém mítinku Dělnické strany poskytla vedení města před i v průběhu akce expertní informace, které napomohly tajemníkovi magistrátu, aby vyžádal předvedení organizátora mítinku k podání vysvětlení Policii ČR.

Po skončení akutních opatření jsme přistoupili po dohodě s vedením Magistrátu města Přerova k přípravě VÝZKUM RIZIKOVÝCH FAKTORŮ SOUVISEJÍCÍCH S EXISTENCÍ SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH ROMSKÝCH LOKALIT VE MĚSTĚ PŘEROVĚ (viz. na jiném místě tohoto dokumentu).

Ředitel Agentury je členem TASK FORCE C ministerstva vnitra ČR a aktivně se účastní pravidelných zasedání. Pracuje v AD HOC skupině řízené ministrem Michaelem Kocábem, která účinně reaguje na aktuální události v oblasti extremismu v ČR.

Agentura zpracovává pravidelný monitoring extremistických akcí a internetových stránek pravicových extremistických hnutí jako podklad pro včasnou intervenci.

XIII. ANALÝZY, ANALYTICKÁ ŠETŘENÍ A STUDIE

Během roku 2009 bylo na základě objednávky a ve spolupráci s Agenturou uskutečněno sedm sociologických, analytických a návrhových studií. Většina z těchto výzkumů byla vymezena regionálně, tj. týkala se některé z lokalit ASZ. Výzkumy byly zadávány podle aktuální potřeby v závislosti na cílech činnosti ASZ v těchto lokalitách, případně na celostátní úrovni.

Všechny uvedené výzkumy, šetření a studie jsou k dispozici na www.socialni-zaclenovani.cz.

Přerov – výzkum rizikových faktorů

Výzkum v Přerově byl realizován jako návazné opatření po skončení akcí pravicových extremistů v Přerově v dubnu a v květnu 2009. Studie s názvem *Výzkum rizikových faktorů souvisejících s existencí sociálně vyloučených romských lokalit ve městě Přerově* probíhala od poloviny července do konce září roku 2009 a zpracovala ji společnost SocioFactor s.r.o.

Výzkum zmapoval romské sociálně vyloučené lokality v Přerově, a to s důrazem na podobu bydlení, na kriminalitu jakožto adaptační strategii, na finanční strategie obyvatel, na podobu závislostí v sociálně vyloučených lokalitách a na důsledky sociálního vyloučení ve vzdělávacím procesu. Výzkum využíval standardních metod sekundární analýzy relevantních dokumentů, rozhovorů s experty a s obyvateli sociálně vyloučených lokalit, a focus groups se systémovými aktéry. Proběhlo sčítání obyvatel v sociálně vyloučených lokalitách, byla vytvořena sociálně demografická analýza Přerova, mapa sociální segregace a analýza místních médií. Specifické pro tento výzkum bylo použití metody mentálního mapování systémových aktérů a rovněž multidisciplinarita výzkumného týmu (zahrnoval profese sociologa, psychologa, andragoga, sociálního a kulturního geografa a sociálního pracovníka).

Roudnice nad Labem – výzkum situace v oblasti bydlení

K zadání tohoto výzkumu byl podnětem prodej domů v ulici T.G. Masaryka v Roudnici nad Labem z majetku města soukromému vlastníkovi. Tyto domy byly doposud obývány převážně sociálně vyloučenými obyvateli. Studii *Výzkum a doporučení pro koncepci bytové politiky zaměřené na nízkopříjmové domácnosti v Roudnici n. L.* zpracovávala Otevřená společnost o.p.s. v době od 1. července do 1. prosince 2009.

Východiskem výzkumu byla skutečnost, že ASZ nabídla partnerům v lokálním partnerství Roudnice nad Labem zpracování expertizy, která by měla sloužit pro další praktické kroky v oblasti údržby, rozvoje a výstavby bydlení pro sociálně vyloučené občany.

Výzkum tedy jednak zmapoval dosavadní bytové politiky ve městě, která vedly k obsazení uvedených domů sociálně vyloučenými nájemníky a následně připravil sadu variantních doporučení pro další postup, resp. pro formulaci bytové politiky zaměřené na nízkopříjmové domácnosti v Roudnici nad Labem.

Jako metody byly použity analýza relevantních dokumentů, rozhovory s experty, s obyvateli i s politickou reprezentací. Pro formulaci doporučení byl proveden sběr příkladů dobrých praxí, organizace kulatých stolů a dvoudenní dílna Future City Game (kde měli – zjednodušeně řešeno – modelovat obyvatelé představu města v roce 2015).

Ostravsko – monitoring situace v oblasti bydlení

Vzhledem ke specifické situaci v oblasti bydlení v ostravském regionu byl zadán monitoring v této oblasti. Studie *Popis sociálně vyloučených romských lokalit v regionu Ostravska* vznikala od poloviny

listopadu 2009 do poloviny ledna 2010 a byla zpracována Radimem Kvasničkou z Fakulty sociálních studií Ostravské university.

Zpráva popisuje vyloučené romské lokality v Ostravě, Karviné, Orlové a Havířově. Nejedná se o komplexní výčet vyloučených lokalit v regionu Ostravska, ale zahrnuje ty, ve kterých je situace nejtěživější. Samotný popis lokalit zahrnuje prostorové vymezení, dostupné sociodemografické údaje a informace o bytovém fondu. Zpráva charakterizuje strategie předních vlastníků bytového fondu v sociálně vyloučených lokalitách a popisuje záměry bytové politiky a aplikované postupy při řešení nájemních vztahů hlavního vlastníka bytů a ubytovacích objektů v sociálně vyloučených lokalitách, kterým je společnost RPG. Zpráva se zabývá i migrací a stěhováním obyvatel mezi jednotlivými městy a městskými částmi a možnostmi těchto obyvatel získat byt v jiných oblastech a v etablovaných městských částech.

Jako zdroje informací byly využity jednak dostupné analýzy a dílčí zprávy, ale především informace romských poradců, koordinátorů pro romské záležitosti a dalších expertů, kteří se touto problematikou v daných městech zabývají. Dále bylo provedeno v každé z lokalit místní šetření spojené s doplňkovými rozhovory s obyvateli lokalit.

GAC – Výzkum v pěti lokalitách ASZ

Na základě usnesení vlády České republiky č. 8 ze dne 4. ledna 2006 je prováděn pravidelný monitoring romské populace, který má za cíl systematicky a dlouhodobě měřit efektivitu opatření směřujících k romské integraci a účelnost vynakládání prostředků na tuto oblast.

Zadavatelem toho výzkumu je Rada vlády pro záležitosti romské komunity, která vyšla vstříc potřebám ASZ a v roce 2009 zadala výzkum v 5 lokalitách, kde ASZ působí: v Ústí nad Labem, Mostu, Chebu, Broumově a na Šluknovsku. Výzkum realizovala společnost GAC, a to v období od července do prosince 2009.

Každá z lokalit byla popsána na základě socio-demografických charakteristik, byl uveden historický koncept migrace Romů a popis jednotlivých sociálně vyloučených lokalit – včetně vnímání různých aspektů života v obci samotnými občany. Zvláštní kapitoly byly věnovány konstitutivním faktorům sociálního vyloučení – bydlení, trhu práce a vzdělání. Sledovány byly i sekundární průvodní jevy sociálního vyloučení, jakými jsou způsob vyplácení sociálních dávek, dostupnost služeb, které se dotýkají osob žijících v sociálním vyloučení či osob tímto ohroženým, kriminalita, rizikové formy chování a zdraví. Zprávy pro jednotlivé lokality mají v rámci možností a růzností terénů maximálně podobnou strukturu a v závěru obsahují doporučení pro další plánování integračních politik.

Sociální past II – Chomutov

Zpráva o situaci v sociálně vyloučených lokalitách města Chomutova s důrazem na exekuční praxi byla zpracována na základě objednávky ASZ výzkumným týmem Socioklubu.

Zpráva popsala stav sociálně vyloučených lokalit v Chomutově v kontextu celého města a se zvláštním zřetelem k problematice vymáhání pohledávek města u vybrané části dlužníků – především sociálně vyloučených Romů. Shrnuje také postup exekucí sociálních transferů ze dne 17.2.2009, akci „Záchraný kruh“ a popisuje kroky města Chomutov předcházející této události. Problematiku zadlužování v sociálně vyloučených lokalitách do kontextu privatizace městského bytového fondu, migrace v rámci regionu, ale také do kontextu sociálně patologických jevů – zejména lichvy a prostituce. Informace výzkumu pocházely z provedených interview s relevantními aktéry a z analýzy sekundárních zdrojů.

Brno – užívání návykových látek dětmi a mládeží

Na základě informací o rozšířenosti rizikového chování romských dětí a mládeže v sociálně vyloučených lokalitách v Brně vůči návykovým látkám byl zadán projekt *Metodika výzkumu užívání návykových látek mezi mládeží v sociálně vyloučených lokalitách*, kterou zpracovala společnost SocioFactor s.r.o.. Tento závažný a častý problém nebyl – vzhledem ke své obtížné analytické uchopitelnosti – doposud dostatečně zmapován, a místním systémovým aktérům tak chybí relevantní údaje, které by jim pomohly v anticipaci a plánování potřebných efektivních intervencí.

Vzhledem k očekávaným komplikacím při sběru dat, které jsou dány cílovou skupinou výzkumu, byl projekt pojat jako pilotní s cílem ověřit navržené metody výzkumu a připravit tak metodologii pro další obdobné výzkumy. Projekt tedy nejenom zmapoval rozsah a způsob užívání návykových látek dětmi a mládeží v sociálně vyloučených lokalitách v Brně, ale zároveň navrhl metody sběru dat pro tento typ výzkumů, spočívající v rozhovorech s experty, individuálních rozhovorech s uživateli, focus groups s dětmi a mládeží ze sociálně vyloučených lokalit a kvantitativního dotazníku pro žáky II. stupně základních škol.

Koncepty podporovaného bydlení

Na základě zadání ASZ zpracoval Sociologický ústav AVČR studii *Systémy podporovaného bydlení v Česku – vývoj konceptu a souvisejících legislativních úprav*. ASZ s uvedeným pracovištěm dlouhodobě spolupracuje a studie byla vytvořena jako návrh koncepce sociálního (podporovaného) bydlení v České republice a je určen k následné odborné i laické diskusi. Cílem autorů bylo navrhnout takový koncept sociálního bydlení, který je šetrný k veřejným rozpočtům, reflektuje nutnost posílení rozmanitosti nabídky sociálního bydlení a zvýšení efektivity správy sociálních bytů (tj. podstatu reforem systémů sociálního bydlení ve vyspělých zemích); koncept, který účinně napomáhá prevenci před sociálním vyloučením, resp. reintegraci domácností akutně ohrožených sociálním a prostorovým vyloučením. Ve své první části se zaměřuje na popis úspěšných modelů v zahraničí a v části druhé se pak věnuje samotnému návrhu konceptu v České republice.

XIV. RIZIKA PRÁCE AGENTURY V LOKALITÁCH

Poslání ASZ spočívá v pomoci a podpoře obcím a dalším partnerům na místní úrovni v procesu sociální integrace. Samotný proces integrace však leží v působnosti obecních samospráv a jejich místních partnerů, bez jejichž odhodlání a aktivit snahy o sociální inkluzi sociálně vyloučených lidí selhávají. Z hlediska ASZ patří proto (negativní) přístup samospráv, místních aktérů, NNO i krajů mezi klíčová rizika ohrožující výsledky.

Během roku 2009 se průběžně projevovала uvedená rizika, přičemž aktivity ASZ byly zaměřeny na minimalizaci jejich důsledků. Vzhledem k tomu, že ASZ působí v současné době v 13 lokalitách, je obtížné zobecnit projevy těchto rizik (konkrétní vyhodnocení jednotlivých lokalit bude předloženo až na počátku roku 2010), nicméně jejich typizace vyplývá ze samotné formulace - samosprávy a další partneři mají žádnou, malou, nedostatečnou nebo dostačující ochotu ke spolupráci. K zajištění motivace partnerů disponuje ASZ komunikačními mechanismy, atraktivní nabídkou pro obce (a další) a paletou efektivních řešení pro danou oblast, přičemž tyto instrumenty jsou průběžně zlepšovány. Snaha o eliminaci těchto rizik se projevuje také předvýběrem partnerů ke spolupráci (v nových lokalitách). V případě, že se přes všechny snahy o eliminaci jmenované riziko rozvine v plné šíři a důsledcích, má ASZ připraveny náhradní strategie pro činnosti v dané lokalitě. (viz příloha Tabulka).

Činnost/proces	Typ rizika	Popis rizika	Pravděpodobnost výskytu	Významnost vlivu
přístup orgánů veřejné správy k řešení problematiky příslušníků romských komunit na místní úrovni	nespecifikované	samospráva nebude mít zájem na formulaci a realizaci integrační politiky	4	4
spolupráci mezi orgány veřejné správy a dalšími institucemi na místní úrovni v oblasti sociálního začleňování příslušníků sociálně vyloučených romských komunit a integrace romských komunit na místní úrovni	kompetenční	jednotliví aktéři na místní úrovni nedosáhnou konsensu a nebudou spolupracovat v integrační politice	3	4
zapojení nestátních neziskových organizací a samospráv do využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU na místní úrovni	nespecifikované	samosprávy a NNO nebudou schopny nebo ochotny zapojit se do využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU	3	4
činnost Agentury pro odstraňování sociálního vyloučení v sociálně vyloučených romských lokalitách	organizační	činnost ASZ bude omezena nebo ukončena	3	4
spolupráci s územními samosprávnými celky a nevládními organizacemi při integraci příslušníků romských komunit a boji proti sociálnímu vyloučení na místní úrovni	nespecifikované	NNO a kraje nebudou spolupracovat v integrační politice na místní úrovni	3	4

Vysvětlivky:

K hodnocení pravděpodobnosti výskytu: 5 - téměř jisté, 4 – pravděpodobné, 3 – možné, 2 – nepravděpodobné, 1 - vyloučené

K hodnocení významnosti vlivu: 5 –katastrofické, 4 – významné, 3 – střední, 2 – nevýznamné, 1 - zanedbateln

D. ČINNOSTI ŘÍZENÉ ODDĚLENÍM ŘÍZENÍ A KOORDINACE

I. KONCEPCE ODDĚLENÍ ŘÍZENÍ A KOORDINACE

Oddělení řízení a koordinace prochází od září roku 2009 dynamickým rozvojem a transformací ze servisní jednotky Agentury v expertní útvar, ve kterém kooperují odborní pracovníci na jednotlivé oblasti integrace. Od září je oddělení řízeno novou vedoucí, došlo k rozsáhlé restrukturalizaci pracovních míst za využití nástroje dohod o pracovní činnosti. Oddělení je nově koncipováno jako nástroj centrální podpory všech činností Agentury.

Základní koncepce oddělení byla definována na dvoudenním strategickém plánování Agentury ve dnech 17.- 18.12.2009. Byly vydefinovány základní úkoly oddělení:

- podpora činnosti lokálních konzultantů při implementaci praktických opatření (např. sociální firmy, asistenti pedagoga ve školách, rozvoj dostupného bydlení, apod.)
- podpora implementace národních politik sociálního začleňování a jednotlivých resortních politik ve městech a obcích
- sběr a analýza dat z lokální úrovně, a to zejména v klíčových systémech (péče o ohrožené děti, poskytování sociálních služeb, aktivní politika zaměstnanosti, předškolní a základní vzdělávání, programy na rozvoj bydlení, atd.), zpětná vazba pro resortní politiky
- odborné připomínkování materiálů resortů
- spolupráce s resorty MPSV, MŠMT, MMR, MV ČR; součinnost v rámci resortních a meziresortních pracovních skupin
- koordinace propagačních a mediálních aktivit Agentury, osvětová činnost v oblasti sociálního začleňování
- provozní činnost Agentury, administrativa odboru v rámci struktury Úřadu vlády ČR

Priority činností OŘK vycházejí z oblastí podpory Agentury – **inkluzivního vzdělávání, zaměstnanosti, podporovaného bydlení, sociálních služeb, rodiny, bezpečnosti, zdraví a strukturálních fondů.**

Struktura oddělení a úkoly pracovníků:

Skladba pracovního týmu reflektuje potřebu zajistit plnění úkolů vycházejících z těchto oblastí. Na konci roku 2009 bylo **profesní složení týmu** následující:

Vedoucí oddělení

Ekonomka

Referentka PR

Odb. referent

Odb. referentka

Odborník pro oblast strukturálních fondů (0,5 úvazek HPP)

Odborník pro oblast vzdělávání (DPČ)

Odbornice pro oblast zaměstnanosti (DPČ)

Odborník pro oblast legislativy (DPČ)

Odborník pro oblast boje proti extremismu (0,1 DPČ)

Externí spolupracovník pro oblast bydlení

Na konci roku byly vydefinovány priority jednotlivých odborných pracovníků – a to jednak v podpoře práce lokálních konzultantů, jednak v kooperaci s resorty. Každý z odborných pracovníků definuje oblasti, kterým se systematicky věnuje. Na konci roku 2009 existoval první plán prací OŘK, který bude doladěn a spuštěn v lednu 2010.

II. PŘÍPRAVA A START REALIZACE INDIVIDUÁLNÍHO PROJEKTU NÁRODNÍHO

Individuální projekt národní (tzv. pilotní projekt Agentury) byl schválen řídicím orgánem, tj. Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jen „řídicí orgán“), již v roce 2008. Nikdy však nebyl realizován, neboť mechanismus, který byl nastaven k uvolňování prostředků projektu na podporu aktivit v lokalitách, nebyl plně v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a s platnými právními předpisy (zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a vyhláška MF ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě).

Všechny činnosti Agentury v letech 2008-2009 byly proto realizovány pouze z prostředků státního rozpočtu, financování aktivit z operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost a komponenta přímé podpory subjektů v lokalitách nebyly realizovány. Individuální projekt byl po nástupu nového ministra pro lidská práva a menšiny Michaela Kocába a nového ředitele Agentury Martina Šimáčka v roce 2009 zrušen, přepracován a podán k hodnocení a následně schválen k realizaci řídicím orgánem. V rámci projektu byla z výše uvedených důvodů nahrazena komponenta přímé finanční podpory projektům v lokalitách masivním poradenstvím a podporu získání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU, což vedlo k žádoucím propojení resortních politik s výkonem Agentury a značné efektivizaci využití prostředků strukturálních fondů EU v oblasti sociálního začleňování.

Od 1.1.2010 je tedy Agenturou realizován Individuální projekt *Podpora sociálního začleňování ve vybraných romských lokalitách prostřednictvím práce Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách* číslo OPLZZ-ZS22-700/2009. Projekt je připraven k realizaci na 36 měsíců do 31.12.2012.

V souladu s materiálem k usnesení vlády ČR ze dne 23. ledna 2008 č. 85 o zahájení tzv. plošné fáze byl individuální projekt přepracován tak, že Agentura v současné době působí ve 12 pilotních lokalitách a v Litvínově (který byl podle usnesení vlády ze dne 12. ledna 2009 č. 62 mezi pilotní lokality zařazen dodatečně) a od března t.r. začala působit v dalších deseti obcích či městech (výběrové řízení realizovala Agentura od prosince 2009 a deset nových lokalit vybral dne 10.2.2010 z celkem 43 přihlášených obcí a měst Monitorovací výbor Agentury pod vedením ministra pro lidská práva a menšiny Michaela Kocába a v souladu se statutem Monitorovacího výboru). Dále je naplánováno další rozšíření činnosti Agentury v roce 2011, a to o dalších deset obcí a měst. Celkem je tedy naplánována intervence celkem ve 33 obcích, městech či mikroregionech.

Na začátku prosince 2009 vyhlásil ministr Kocáb výzvu pro obce k účasti v řízení o spolupráci s Agenturou od 1.4.2010. Přihlásilo se celkem 43 obcí, což je cca jedna čtvrtina všech obcí, ve kterých se podle studie Ministerstva práce a sociálních věcí z roku 2006 „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů“ nacházejí sociálně vyloučené lokality, což dokládá značný poptávku měst a obcí po spolupráci s Agenturou i značný převis poptávky nad nabídkou, kterou v současné době Agentura formuluje.

V projektu je finančně zajištěno navýšení personálních kapacit tak, aby Agentura zajistila působnost ve všech lokalitách působení. To vyžaduje zvýšit počet pracovníků ze stávajících 15 na celkem 24 po dobu realizace projektu. Pro rok 2010 byl usnesením vlády ČR ze dne 8. března 2010 č. 192 navýšen počet pracovníků Agentury o 8 dočasných pracovních pozic, a to na dobu určitou do 31.12.2010. Pro úspěšnou realizaci projektu bude nezbytné navýšit počet pracovníků Agentury o 9 dočasných pracovních pozic dále na období od 1.1.2011 do 31.12.2012. Zřízením dočasných pracovních pozic nedojde k navýšení výdajů státního rozpočtu, neboť budou financována z prostředků individuálního projektu.

V souladu s potřebou hodnocení účinnosti výkonu Agentury je v projektu nastavena průběžná evaluace, která ve standardizované paletě ukazatelů sleduje vývoj situace v lokalitách před, v průběhu a po skončení intervence Agentury. Evaluace je nastavena jako externí. Na konci realizace

projektu bude projekt komplexně vyhodnocen externím subjektem, jak v účinnosti implementovaných integračních politik, tak v dopadu na obyvatele vyloučených lokalit a efektivitu využití finančních prostředků.

Obsah projektu

Základem projektu je spolupráce s 32 městy/obcemi/regiony na ustavení lokálních partnerství, která jsou tvořena vedením obce/města, zástupci nestátních neziskových organizací, úřadů, škol, Policie ČR a dalšími subjekty. V rámci lokálních partnerství se připravují s podporou lokálních konzultantů Agentury místní strategie sociálního začleňování, které vycházejí z důkladného zmapování situace v jednotlivých lokalitách formou situačních analýz. Lokality jsou vybírány na základě systematického šetření mezi obcemi a městy všech velikostí tak, aby proces sociálního začleňování byl pilotně ověřen ve všech typech sídel.

V další fázi projektu je Agenturou poskytována metodická podpora účastníkům lokálních partnerství při přípravě projektových záměrů, které úzce souvisí se sociální integrací Romů, v oblasti podpory ze strukturálních fondů a dotačních titulů státních orgánů.

Projekt je koncipován také jako nástroj pro ověření všech potenciálních řešení na lokální a centrální úrovni v oblasti sociálního začleňování a jeho výstupem budou v praxi ověřená doporučení pro metodiku státní politiky sociálního začleňování v romských lokalitách. Všechny výstupy, zejména inovativní dokumenty (analýzy z lokalit a analýzy funkčnosti inkluzivních politik) jsou určeny pro účely žadatele, tj. Agenturou (resp. Úřad vlády ČR), popř. pro další ústřední orgány státní správy.

Prostřednictvím projektu je rozvíjena činnost oddělení koncepcí a analýz, které má na starosti odbornou podporu lokálním konzultantům a jejich asistentům v tématech úzce souvisejících s jejich prací.

Klíčovými aktivitami, které se v rámci projektu odehrají jsou:

- podpora vzniku spolupráce s obcemi a vznik lokálních partnerství,
- tvorba situačních analýz,
- tvorba lokálních strategií sociálního začleňování,
- realizace opatření plánovaných ve strategiích sociálního začleňování,
- evaluace práce lokálních partnerství a supervize,
- činnost oddělení koncepcí a analýz,
- vzdělávání lokálních konzultantů a metodická podpora,
- PR prezentace projektu,
- řízení a koordinace projektu.

Projekt je hrazen z Evropského sociálního fondu z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

III. PŘÍPRAVA VĚCNÉHO ZÁMĚRU ZÁKONA O AGENTUŘE

Podle usnesení Vlády České republiky ze dne 9. června 2008 č. 731 „o změně usnesení vlády ze dne 23. ledna 2008 č. 85, k vytvoření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách a k informaci o organizačním zajištění činnosti Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách“ byly zahájeny práce na přípravě věcného záměru zákona o Agentuře. Vláda uložila ministroví pro lidská práva vypracovat a předložit vládě do 31. března 2009 legislativní úpravu právní subjektivity Agentury. Ministr pro lidská práva následně požádal premiéra dopisem o odklad plnění úkolu do 31. března 2010.

Příprava věcného záměru zákona o Agentuře započala ve IV. čtvrtletí r. 2008 workshopy za účasti zástupců z odborné veřejnosti, státní správy i neziskového sektoru. V lednu 2009 byl věcný záměr zákona předložen do mezirezortního připomínkového řízení, k materiálu byla zaslána řada zásadních připomínek. Proto byl po nástupu ministra Kocába do čela resortu a ředitele Šimáčka do čela Agentury materiál v rámci připomínkového řízení zásadně dopracován. Zcela přepracováno bylo Hodnocení dopadů regulace.

Vzhledem k rozsáhlým změnám, které byly v materiálu provedeny, byl věcný záměr zákona o Agentuře v říjnu 2009 znovu předložen do mezirezortního připomínkového řízení. Na začátku roku 2010 byl materiál předložen Legislativní Radě vlády, materiál je předkládán vládě s jedním rozporům ze strany ministerstva financí, připomínky ostatních resortů byly vypořádány bez rozporů.

Obě mezirezortní připomínková řízení, další individuální jednání s gestory resortů, zástupci Svazu měst a obcí ČR, zástupci neziskového sektoru a odborné veřejnosti vedly k vytvoření materiálu v maximálním možném konsenzu při sledování maximální efektivity výkonu Agentury. Stávající návrh je uceleným kompromisem, který umožňuje vystavět Agenturu jako silný úřad s přiměřenými kompetencemi a přiměřenou kapacitou k povaze a komplikovanosti řešeného problému.

První verze návrhu věcného záměru zákona byla rozeslána do mezirezortního připomínkového řízení dne 7. ledna 2009. Vypořádání připomínek jednotlivých rezortů, na úrovni ředitele odboru a věcných gestorů jednotlivých rezortů, proběhlo v červnu téhož roku. Vypořádání proběhlo v šesti termínech podle závažnosti připomínek – rezorty jako MMR, MPSV, MV ČR a LRV vznesly zásadní připomínky, z tohoto důvodu byly vypořádány jednotlivě. Konzultační jednání probíhala vždy za účasti legislativců Michala Mazla a Pavla Uhla, kteří materiál zpracovávali, ředitele odboru Martina Šimáčka a zástupce ředitele pana Jana Baloga. Ze všech jednání byly pořizovány písemné záznamy.

Na základě vypořádání připomínek bylo nutné dokument zásadně přepracovat. Do dokumentu byly zapracovány změny týkající se kompetencí nově vznikající instituce. Materiál byl v srpnu 2009 poslán věcným gestorům k neoficiálnímu připomínkování, aby mohl být dopracován do finální podoby a dne 15. října 2009 znovu předložit spolu s RIA do zkráceného mezirezortního připomínkového řízení cestou systému eKLEP.

Vypořádávání připomínek druhého kola připomínkového řízení proběhlo v lednu 2010 pod vedením ministra pro lidská práva Michaela Kocába.

Návrh věcného záměru zákona o Agentuře byl poslán k připomínkám i koordinátorů pro romské záležitosti, a to dne 5.11.2009.

O stavu příprav věcného záměru zákona o Agentuře pro sociální začleňování jsou pravidelně informováni i členové Monitorovacího výboru na jeho zasedáních.

IV. ČINNOST MONITOROVACÍHO VÝBORU AGENTURY

Monitorovací výbor Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách (dále jen Výbor) byl ustaven ministryní pro lidská práva a menšiny MUDr. Džamilou Stehlíkovou. Ustavující schůze Výboru se uskutečnila dne 28. listopadu 2007, při níž bylo vybráno a Výborem schváleno 12 pilotních lokalit působnosti Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách.

Úkolem Výboru je sledování a hodnocení naplňování stanovených cílů Agentury a kontrola efektivnosti činnosti Agentury. Výbor se podílí na výběru pilotních lokalit působnosti Agentury při jejím rozšiřování a tyto vybrané lokality také schvaluje. Výbor schvaluje i podněty pro legislativní iniciativu v oblasti integrace sociálně vyloučených osob.

Počet členů Výboru a jeho působnost je stanovena v jeho Statutu a v Jednácím řádu. Oba tyto dokumenty byly schváleny a podepsány na ustavujícím jednání. Výbor měl v roce 2009 24 členů s hlasovacím právem, kteří byli jmenováni předsedou Výboru. Od nástupu do funkce je předsedou Výboru ministr pro lidská práva Michael Kocáb. Zasedání Výboru se mohou účastnit pozorovatelé a hosté, kteří však nemají hlasovací právo. Členy Výboru jsou zástupci státní správy a samosprávy, odborníci, činní v oboru spadajícím do působnosti Výboru a zástupci nevládních neziskových organizací (jeden zástupce ministerstva pro místní rozvoj, jeden zástupce ministerstva vnitra ČR, tři zástupci ministerstva práce a sociálních věcí, dva zástupci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jeden zástupce Svazu měst a obcí ČR, dva zástupci akademické obce, tři zástupci krajů, deset zástupců nevládních organizací a náměstek ministra pro lidská práva a menšiny. Místopředsedou Výboru je zmocněnec pro lidská práva Vlády ČR).

V roce 2009 se uskutečnila dvě zasedání Výboru – v červnu a v říjnu. Dne 17. června 2009 se na zasedání v Hrzánském paláci sešlo 15 členů Výboru a bylo přijato sedm usnesení. V říjnu se na zasedání sešlo pouze 10 členů, přijala se tedy pouze doporučení Výboru.

4. zasedání Výboru dne 17. června 2009

Na tomto zasedání byl ministrem pro lidská práva a menšiny představen nový ředitel odboru pro sociální začleňování v romských lokalitách, Bc. Martin Šimáček. Ten členy Výboru informoval o aktuálních činnostech Agentury, a to jak v pilotních lokalitách, tak na centrální úrovni. Tyto informace vzal Výbor na vědomí a usnesl se, že Agentura bude o svých činnostech informovat také koordinátory pro romské záležitosti a koordinovat své činnosti jak s nimi, tak s Radou vlády pro záležitosti romské komunity. Ze strany Výboru byla zdůrazněna nutnost užší spolupráce Agentury nejen s obcemi, ale také s kraji a nevládními organizacemi.

Výbor vzal na vědomí informaci o financování činnosti Agentury a přípravách Agentury na realizaci Individuálního národního projektu OP LZZ. Výbor schválil spolupráci Agentury s resorty při realizaci operačních programů. Dále vzal na vědomí informace o zaměření se Agentury na spolupráci s resorty v oblasti strukturálních fondů, o způsobu vypořádání připomínek k návrhu věcného záměru zákona o Agentuře pro sociální začleňování (způsobu vypořádání, předložení vládě ke schválení a přípravě paragrafovaného znění) a přípravě Agentury na plošné působení od roku 2010.

Výbor na jednání schválil rozšíření působnosti Agentury do lokality Litvínov. Toto rozšíření bylo podmíněno schválením komunitního plánu sociálních služeb Radou města Litvínov. Do dokumentu měly být zapracovány body dle doporučení Agentury. Dále Výbor schválil úzkou spolupráci Agentury s městy Orlová a Kladno v rámci IPRM v oblasti IOP 5.2c. Výbor vyzval Agenturu k transparentnímu hospodaření s finančními prostředky a vyčíslení nákladů na realizaci lokálních partnerství.

Agentuře bylo Výborem uloženo stabilizovat pracovní tým a zajistit odborné kapacity na lokální i centrální úrovni, vytvořit odborný analytický tým v rámci Agentury, standardizovat výkon Agentury v lokalitách.

Ve většině případech hlasoval Výbor jednomyslně, pouze v jednom případě pro přijetí usnesení hlasovalo pouze 12 členů a tři se hlasování zdrželi, a to ve věci rozšíření činnosti Agentury do lokalit Orlová, Kladno a přijetí Litvínova jako třináctou lokalitu Agentury.

5. zasedání Výboru dne 2.10.2009

Tohoto zasedání, které se konalo v zasedací místnosti vlády, se zúčastnilo pouze 10 členů s hlasovacím právem, tedy méně než polovina členů. Z tohoto důvodu nebyl Výbor usnášenišchopný a byla přijata pouze doporučení. Doporučení Výboru se týkala užší spolupráce Agentury s kraji a prohloubení spolupráce Agentury s Radou vlády pro záležitosti romské komunity. Výbor Agentuře doporučil zabývat se otázkou vzdělávání Romů ve finanční gramotnosti. Další doporučení se týkala „Základního dokumentu Agentury na podporu sociálního začleňování v obcích a městech“ – členové Výboru doporučili některé změny, jež byly do dokumentu zapracovány. V rámci zasedání byla vedena diskuze ve věci projektu ministerstva vnitra „Úsvit“, který je realizován v některých pilotních lokalitách Agentury, aniž by o tomto záměru ministerstva vnitra byla Agentura informována. Na základě této diskuze, byla předsedou Výboru, písemně požádána paní Gjuričová jako zástupce realizátora projektu, o poskytnutí podrobných informací k uvedenému projektu.

Z každého zasedání Výboru jsou pořizovány zápisy, které jsou členům sekretariátem (pracovníci odboru pro sociální začleňování v romských lokalitách) elektronicky rozesílány spolu s dalšími potřebnými dokumenty. Výboru byl rozeslán k připomínkování mj. návrh věcného záměru zákona o Agentuře pro sociální začleňování, návrh Zprávy o činnosti Agentury za rok 2008, Základní dokument Agentury pro práci v lokalitách, Příručka pro sociální integraci, atd. Všechny připomínky členů Výborů jsou vždy vypořádány.

Předsedou Výboru je ministr pro lidská práva a národnostní menšiny **Michael Kocáb**.

Členové Monitorovacího výboru:

Lenka Balogová (odb. sociálních věcí, Krajský úřad Ústeckého kraje)

Jiřina Bradová (Krajský úřad Zlínského kraje)

Ing. Milena Brožová (ředitelka odboru podpory bydlení Ministerstvo pro místní rozvoj)

Martin Cichý

Mgr. Jitka Gjuričová (ředitelka odboru prevence kriminality, Ministerstvo vnitra)

Martina Hájková (Palackého univerzita v Olomouci)

Ing. Karel Holomek (Sdružení Romů na Moravě)

Lucie Horváthová

Mgr. Robert Jan Hřebíček (oddělení řízení pomoci z ESF, Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Kateřina Jírová (Romodrom)

Mgr. Katarína Klamková (ředitelka IQ Roma Servis, o.s.)

Cyril Koky (koordinátor pro romské záležitosti Středočeského kraje)

PhDr. Renata Kóttnerová (Krajský úřad Olomouckého kraje)

Mgr. Klára Laurenčíková (náměstkyně ministryně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)

Jan Litomiský (zmocněnec pro lidská práva Úřad vlády ČR)

Mgr. Petr Matoušek (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem)

Ing. Karel A. Novák (o.s. Ester)

Mgr. Miroslava Sobková (tajemník sociální komise SMO)

Abé Staněk (o.s. Ester)

JUDr. Ladislava Steinichová (ředitelka odboru realizace služeb zaměstnanosti Sekce politiky zaměstnanosti a trhu práce, Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Martina Štěpánková (Poradna pro občanství/ Občanská a lidská práva)

PaedDr. Jiřina Tichá (ředitelka odboru předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)

Štefan Tišer (Sdružení Romů a národnostních menšin Plzeňského kraje, o.s.)

Mgr. Sri Kumar Vishwanathan (Vzájemné soužití)

Mgr. Czeslaw Walek (náměstek ministra pro lidská práva)

Mgr. Martin Žárský (ředitel odboru sociálních služeb Ministerstvo práce a sociálních věcí)

V. ČINNOST ANALYTICKÉHO ODDĚLENÍ – SPOLUPRÁCE S RESORTY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Agentura v roce 2009 spolupracovala především se skupinou 6 MŠMT Pro sociální programy ve školství. Na obecné rovině proběhlo seznámení styčných pracovníků MŠMT s cíli a záměry Agentury a konzultace klíčových problematických oblastí, které vedou k segregáčním a diskriminačním dysfunkcím školství. V konkrétní rovině se pracovníci podíleli na přípravě novelizací vyhlášek 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, dále se zapojili do úpravy nastavení rozvojového programu MŠMT „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním pro rok 2010“, a do přehlednějšího a ucelenějšího vymezení práce asistenta pedagoga v dalších normách.

Společně s MŠMT se Agentura podílela na expertních vstupech do zprávy projektu Roma Early Childhood Inclusion (UNICEF, Open Society Institute, Roma Education Fund).

Agentura také prostřednictvím odborníka na inkluzivní vzdělávání připomínkovala řadu materiálů, předkládaných MŠMT, např. „Možnosti systémového řešení agendy denní péče o děti do zahájení školní docházky“, „Zpráva o plnění Implementačního plánu Strategie celoživotního učení za rok 2009“, „Novelizace vyhlášky 492/2005 o krajských normativních“ a Národní akční plán inkluzivního vzdělávání.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Klíčovým partnerem Agentury je Ministerstvo práce a sociálních věcí, a to jednak v oblasti strukturálních fondů, a jednak v oblasti organizace sociálních služeb, politiky zaměstnanosti a rodinné politiky.

V oblasti podpory implementace strukturálních fondů operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost spolupracuje Agentura s odborem sociálních služeb a sociálního začleňování. Agentura spolupracovala s uvedeným odborem na přípravě výzvy č. 55 OPLZZ v oblasti podpory 3.2. sociální integrace příslušníků romských komunit, která je určena pro obce spolupracující s Agenturou (na tzv. indikativním seznamu) pro předkládání Individuálních projektů obecních. V rámci jednoho projektu je možné žádat až o 25 mil. Kč až na 4 roky.

Lokální konzultanti Agentury spolupracují s MPSV při informování potenciálních žadatelů a při přípravě a konzultaci projektových záměrů.

Dále Agentura spolupracovala při formulaci výzvy v rámci Integrovaného operačního programu, v oblasti 3.1. služeb v oblasti sociální integrace, aktivitě „investiční podpora při zajištění dostupnosti takových služeb, které umožní návrat příslušníků nejvíce ohrožených sociálně vyloučených romských lokalit zpět na trh práce a do společnosti“. Rovněž v rámci této výzvy spolupracují lokální konzultanti Agentury s MPSV při informování potenciálních žadatelů a při přípravě a konzultaci projektových záměrů.

Agentura a Ministerstvo práce a sociálních věcí tak optimálně spolupracují při implementaci, zacílení a efektivizaci využití prostředků strukturálních fondů, které jsou v současné době optimálním zdrojem pro zajištění financování opatření naplánovaných na platformách lokálních partnerství Agentury.

Agentura dále intenzivně spolupracuje s odborem sociálních služeb a sociálního začleňování při přípravě novely zákona o sociálních službách a přípravě Národního akčního plánu sociálního začleňování na období 2011-13.

S odborem rodiny a dávkových systémů spolupracuje Agentura při přípravě novely zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. V roce 2009 Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách (ASZ) provedla monitoring aplikace institutu veřejné služby (dále „VS“) obcemi ve svých pilotních lokalitách.

Podnětem pro provedení monitoringu byl předpoklad, že zavedení institutu VS, resp. změna systému a pravidel vyplácení dávek v hmotné nouzi bude mít dopad na sociálně vyloučenou populaci –

pozitivní i negativní. Primárním cílem monitoringu bylo tedy zmapovat, zda a jakým způsobem obce institut VS zavádějí, jaké přínosy má pro sociálně vyloučené občany (podchycení příkladů dobré praxe), s jakými obtížemi se obce i cílová skupina setkávají (identifikace případných nedostatků institutu), a jaká je dostupnost VS pro sociálně vyloučené skupiny obyvatel. Pro účel monitoringu byl sestaven jednoduchý dotazník, který se zaměřoval na statistické údaje o cílové skupině, informace k zabezpečení veřejné služby obcí a případnými partnery, hodnocení tohoto institutu ze strany obce, dopady na sociálně vyloučenou populaci a na zjišťování návrhů na změnu tohoto institutu. Závěrem šetření sestavila Agentura doporučení, která konzultovala také s Kanceláří Veřejného ochránce práv, a následně je poskytla ministerstvu práce.

Agentura také spolupracuje s odborem realizace služeb zaměstnanosti. Pracovnice Agentury je členem „Komise k řešení problematiky zaměstnanosti příslušníků romské komunity“.

Ministerstvo pro místní rozvoj

Spolupráce s Ministerstvem pro místní rozvoj se v roce 2009 rozvíjela zejména v oblasti koordinace a součinnosti aktivit skupiny PILOT, která řídí pilotní projekty šesti českých měst na *Zlepšení prostředí v problémových sídlištích*. Jsou realizovány podle Integrovaných plánů rozvoje měst (IPRM) v rámci integrovaného operačního programu (IOP), v oblasti intervence 5.2. Zlepšení prostředí v problémových sídlištích, v aktivitě c) Pilotní projekty zaměřené na řešení romských komunit ohrožených sociálním vyloučením, a to v Brně, Přerově, Orlové, Ostravě, Mostě a Kladně.

Ředitel Agentury a lokální konzultanti se od dubna 2009 pravidelně účastní zasedání PS PILOT. Více informací v kapitole „C IX“.

Na konci roku se rozvíjela na úrovni ředitelů spolupráce v oblasti konceptualizace podporovaného a sociálního bydlení. Výsledky spolupráce bude prezentovány v roce 2010.

Agentura se zapojila do příprav úpravy programového dokumentu IOP a doporučila mj. v rámci IPRM zvýšit důraz na provázanost investičních aktivit při rekonstrukci bytového fondu a úpravě veřejných prostranství s aktivitami rekonstrukce a výstavby infrastruktury pro služby (viz. prioritní osa 3.1.b) a s tzv. měkkými projekty (služby – OPLZZ 3.1. a 3.2., vzdělávání – OPVK 1.2.), zvýhodnit obce, které organizují sociální služby, služby návratu na trh práce a další inkluzivní služby a aktivity.

Ministerstvo vnitra

V roce 2009 byla zahájena rozsáhlá spolupráce s Ministerstvem vnitra.

Od května roku 2009 probíhaly přípravy na organizaci krajských konferencí na podporu sociálního začleňování a k vydání příručky pro integraci. Podrobnosti v kapitole „C X“.

Probíhala intenzivní spolupráci v boji proti extremismu, Agentura získávala cenné metodické rady pro aktivní činnost v terénu a zároveň poskytovala zodpovědným odborům zpětnou vazbu z terénu – zejména dopadu extremistických akcí na obyvatele sociálně vyloučených lokalit.

Agentura spolupracovala s Ministerstvem vnitra při naplňování priorit a cílů Strategie boje proti extremismu.

Agentura sjednala s resortem vnitra systematickou spolupráce při vzdělávání Policie ČR. Podrobnosti v kapitole „C XI“.

V druhé polovině roku 2009 probíhali práce na systematizaci spolupráce Policie ČR, měst a obcí a Agentury v rámci tzv. Koordinačních dohod. Aktivity v této oblasti byly ze strany Agentury na konci roku 2009 utlumeny s plánem na znovuzahájení spolupráce na počátku roku 2010.

Ředitel Agentury je členem TASK FORCE C ministerstva vnitra ČR a aktivně se účastní pravidelných zasedání. Pracuje v AD HOC skupině řízené ministrem Michaelem Kocábem, která účinně reaguje na aktuální události v oblasti extremismu v ČR.

Ministerstvo životního prostředí

SMŽP byla navázána intenzivní spolupráce v souvislosti s připomínkováním návrhu „Strategie udržitelného rozvoje České republiky“. Agentura se přihlásila k aktivní spolupráci na implementaci Strategie a také k účasti v pracovní skupině MA 21. V rámci vypořádávání připomínek Agentura iniciovala členství ministra pro lidská práva (nebo jeho zástupce) v Radě vlády pro udržitelný rozvoj.

VI. SPOLUPRÁCE S MÉDII A INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI

Hlavním komunikačním kanálem Agentury byl v roce 2009 webový portál www.socialni-zaclenovani.cz. Se vzrůstajícím objemem aktivit, které Agentura realizovala na centrální i lokální úrovni, se však stávající podoba portálu ukázala jako nedostatečná. Ve druhé polovině roku 2009 proto začal být připravován nový portál, který bude zprovozněn na začátku března 2010.

Při tvorbě nového webového portálu byl kladen důraz především na několik hlavních cílů:

- titulní stránka portálu musí přinášet pravidelné aktuality týkající se činnosti Agentury,
- bude posílena část věnovaná jednotlivým lokalitám, na které se budou scházet aktuální informace z činnosti lokálního partnerství v daném místě i všechny související dokumenty,
- vznikne nová sekce věnovaná oblastem podpory (bydlení, vzdělávání, zaměstnanost, sociální služby)
- portál bude spolupracujícím obcím pravidelně přinášet přehled o aktuálních grantových výzvách
- portál bude představovat tzv. Příklady dobré praxe (Best Practices) jako příklad konkrétních fungujících projektů realizovaných v lokalitách, kde působí Agentura.

Mediální výstupy

Během roku 2009 se články informující o činnosti Agentury pravidelně objevovaly prakticky ve všech celostátních a řadě regionálních médiích. Novináři byli informováni prostřednictvím tiskových zpráv ministra pro lidská práva Michaela Kocába či tiskových zpráv Agentury. Zároveň byla navázána dobrá spolupráce se serverem Romea.cz, který během roku uveřejňoval řadu zpráv o činnosti Agentury.

Souhrn hlavních mediálních výstupů Agentury v roce 2009

Datum	Název	Médium
12.1.2009	Litvínov se stal 13 lokalitou, kde pracuje Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách	Aktuálně.cz
23.1.2009	Ředitel Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách Marek Podlaha byl odvolán	Aktuálně.cz
29.1.2009	Kocáb hledá nového ředitele pro romskou agenturu	ČTK
31.1.2009	Slezská Ostrava chce od státu peníze na sociální pracovníky	ČTK
23.2.2009	Novým ředitelem Agentury pro sociální začleňování je Martin Šimáček z organizace Člověk v tísni.	TZ ministra
26.2.2009	Michael Kocáb navštívil Roudnici nad Labem	Deník.cz
12.3.2009	Stát dává stamiliony na pomoc Romům, lidí v ghettech přesto přibývá	MF DNES
26.3.2009	Agentura na podporu Romů chce opět získat důvěru	ČTK
9.6.2009	Martin Šimáček: Přínos „romské“ agentury se ukáže až koncem roku	R. Hangos
11.7.2009	Připravovaný zákon by měl z agentury pro začleňování udělat úřad	ČTK
16.7.2009	Odborníci se neshodnou, kteří Romové odcházejí	ČTK
17.7.2009	Hostem iDNES.cz bude odborník na romskou integraci Martin Šimáček	iDNES.cz
21.7.2009	Litvínov se dostal kvůli sídlišti do sporu s vládní agenturou	ČTK
12.8.2009	Agentura řeší bytovou situaci Romů v Roudnici nad Labem	Deník.cz
12.8.2009	Agentura jmenovala nového konzultanta pro Janov	Romea.cz
27.8.2009	Po roce a půl je Agentura v dobré kondici	TZ ministra
27.8.2009	Ministr Kocáb navštívil mostecké sídliště Chánov	Romea.cz
31.8.2009	Kocáb se zúčastnil jednání agentury v Chebu	Romea.cz
5.10.2009	V Česku přibývá lokalit, kde sílí sociální napětí	Radiožurnál
3.11.2009	Agentura pořádá konference pro obce na podporu sociální integrace	ČTK
20.11.2009	Agentura pro sociální začleňování přizve ke spolupráci deset obcí	ČTK
30.11.2009	Agentura chce na integraci Romů rozdělit až 750 mil. korun	ČTK

VII. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Pracovníci odboru pro sociální začleňování v romských lokalitách se účastní zahraničních pracovních cest, kde aktivně vystupují s příspěvkem a prezentují tak činnost Agentury pro sociální začleňování, přebírají nejlepší zahraniční praxe a aktivně se účastní modelování integračních politik v Evropě, včetně spolupráce v rámci příprav programového období strukturálních fondů 2014-19. V roce 2009 se uskutečnily čtyři zahraniční pracovní cesty:

Španělsko – „Expertní setkání členů mezinárodní sítě EU Roma network“

Ve dnech 11.3. – 13.3.2009 se vedoucí oddělení lokálních koncepcí David Oplatek účastnil expertního setkání členů mezinárodní sítě EU Roma network“. Předmětem mítinku bylo šíření dobré praxe projektu ACCEDER realizovaného španělskou organizací Fundación Secretariado Gitano (FSG). Projekt je zaměřený převážně na zvýšení zaměstnanosti Romů. Účastníci byli seznámeni s operačním projektem ESF Faith against Discrimination, z něhož je zmíněný projekt financován a se zkušenostmi, jež organizace FSG získala během uplynulého období s projekty, jež byly svým programem přímo zaměřené na specifickou cílovou skupinu, kterou Romové tvoří i ve Španělsku. Přínosná byla mimo jiné i diskuze participantů nad klíčovými body jednání a nad možnostmi přenositelnosti projektu do dalších zemí EU.

Slovensko

Ve dnech 20. - 24. 7. 2009 se lokální konzultant pro lokality Most a Cheb Bronislav Podlaha zúčastnil několika pracovních jednání týkajících se bydlení, zaměstnání a sociální inkluze na Slovensku.

Oblast bydlení – v obcích Sveržov, Cígeľka a Kurov proběhla prohlídka bytů nižšího standardu určených pro sociálně vyloučené osoby. V obcích Dolný Kubín, Banská Bystrica a Prešov byl pan Podlaha seznámen se systémem prostupného stupňovitého bydlení, jež je založen na těsném propojení sociální politiky a bytové politiky dané obce a vytvoření tak motivujícího prostředí pro své občany tak, aby vzali život do svých rukou, usilovali o změnu, byli aktivní, začleňovali se do společnosti a zvnitřnili si princip „něco za něco“.

Oblast zaměstnávání – v obci Brutovce proběhlo setkání s odborníkem na zaměstnanost panem Michalem Smetánkou, který představil spolupráci ve věci zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob sociálními firmami a obecními firmami.

Oblast sociální inkluze – ve městech Poprad a Levoča se uskutečnilo setkání se členy lokálního partnerství pro sociální inkluzi Bardějov a lokálního partnerství pro sociální inkluzi Stredný Spiš.

Maďarsko - „ Contribution of EU funds to the integration of Roma, High Level Meeting“

Ve dnech 12. – 14. 10. 2009 se v Budapešti konal mítink tématicky zaměřený na přínos evropských strukturálních fondů na integraci Romů, jehož se zúčastnil ředitel odboru. Jednalo se o mítink na nejvyšší úrovni pořádaný Evropskou komisí se zaměřením na evaluaci implementace evropských strukturálních fondů, zejména evropského sociálního fondu. V rámci této konference vystoupil ředitel Martin Šimáček v panelové diskusi na téma „Venkovský rozvoj a sociální začleňování“ s úvodním příspěvkem.

Švédsko – „8th European Round Table on Poverty and Social Exclusion“

Ředitel odboru se ve dnech 14. 10. - 16. 10. 2010 účastnil kulatého stolu proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Zasedání se konalo ve Stockholmu a účastnilo se ho kolem tří stovek významných osobností – od nejvyšších představitelů Evropské unie, v čele s komisařem Vladimírem Špidlou nebo švédskou ministryní pro starobní péči a veřejné zdraví Marií Larsson, až po desítky odborníků a sociálních pracovníků, kteří ve svých zemích realizují programy na podporu sociálního začleňování. V rámci kulatého stolu bylo švédskými pořadateli představeno šest nejlepších praxí v oblasti začleňování, například v zaměstnanosti, bydlení, vzdělávání, ale také místních sociálních politik. Přínosem jsou mj. získané informace o stavu příprav strukturálních fondů na období 2014 – 2019.

E. PLÁN ČINNOSTÍ AGENTURY PRO OBDOBÍ 2010-2012

- 1) Realizace Individuálního projektu národního *Podpora sociálního začleňování ve vybraných romských lokalitách prostřednictvím práce Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách* od 1.1.2010 do 31.12.2012
- 2) Evaluace Individuálního projektu národního k 31.12.2012
- 3) Pravidelná evaluace činností Agentury ve výročních zprávách, které budou předloženy vládě ČR na vědomí k 31.3.2011 a k 31.3.2012 (Zpráva za rok 2009 je přílohou č. 1 tohoto materiálu)
- 4) Přechod z pilotní fáze (celkem 13 pilotních lokalit) k plošné fázi působení Agentury, a to v následujícím režimu:
  - a) rozšíření počtu lokalit působení (měst, obcí a regionů) k 1.3.2010, a to o deset lokalit na celkem 23 (již realizováno)
  - b) rozšíření počtu lokalit k 1.1.2011 o dalších deset lokalit, a to celkem na 33 lokalit
- 5) Příprava metodiky na průběžné rozšiřování působení Agentury podle poptávky měst, obcí a regionů od 1.1.2012
- 6) Analýza poptávky měst, obcí a regionů po spolupráci s Agenturou (zpracování k 30.6.2011)
- 7) Analýza působení Agentury, komparace přínosu působení Agentury v různých městech, obcích a regionech podle velikosti sídla (resp. počtu obyvatel)
- 8) Analýza metodik práce Agentury k 31.12.2011
- 9) Předložení věcného záměru zákona o Agentuře k projednání vládě ČR k 31.3.2010, příprava návrhu zákona o Agentuře s účinností od 1.1.2012 nebo 1.1.2013 a předložení k projednání vládě ČR k 31.12.2010.